

Mondzorg in Kaart

Een onderzoek naar de kosten, opbrengsten, prestaties en tijdbesteding in de Mondzorg in 2011 en 2012

Rapport 1D Praktijken voor Tandprothetiek

Mondzorg in Kaart

Een onderzoek naar de kosten, opbrengsten, prestaties en tijdbesteding in de Mondzorg in 2011 en 2012

Rapport 1D Praktijken voor Tandprothetiek

Uitgebracht aan:	De Nederlandse Zorgautoriteit
Versie:	Definitief
Datum:	14 juli 2014
Kenmerk:	311354703
Uitgebracht door:	Deloitte Consulting B.V.
Auteur:	dr. P. Smidt

Inhoudsopgave

1. Inleiding en leeswijzer	6
2. Kenmerken van de praktijk	7
2.1 Leeftijd praktijk en praktijk eigenaar	7
2.2 Actieve patiënten	8
2.3 Behandelstoelen	9
2.4 Behandelaren naar arbeidsrelatie en specialisme	9
2.5 Aantal FTE's	11
2.6 Rechtsvorm	12
3. Tijdsbesteding	13
3.1 FTE's en vergoedingen per type behandelaar	13
3.2 Karakteristieken medewerkers	19
3.3 Tijdsbesteding per behandelaar	23
3.4 Tijdsbesteding per tandprotheticus behandelaar	26
3.5 Tijdsbesteding per eigenaar behandelaar	29
3.6 Tijdsbesteding behandelaren per praktijk	32
4. Opbrengsten en prestaties	35
4.1 Opbrengsten	35
4.2 Prestaties 2011	39
4.3 Prestaties 2012	42
4.4 Confrontatie omzet	44
5. Kosten	45
5.1 Hoofdcategorieën kosten	45
5.2 Kosten van techniek en materiaal	46
5.3 Personeelskosten	47
5.4 Huisvestingskosten	48
5.5 Verkoopkosten	54
5.6 Algemene kosten	55
5.7 Financieringslasten	56
5.8 Afschrijvingen	57
5.9 Overige Kosten	58
5.10 Niet uit de jaarrekening blijvende praktijkkosten	59

6. Balans	60
6.1 Gemiddelde balans van alle praktijken	60
6.2 Balans rechtspersoon	60
6.3 Balans natuurlijk persoon	63
 7. Marges	 66
7.1 Correctiefactoren	67
7.2 Bruto marge mondzorg	68
7.3 Netto marge mondzorg	72
7.4 Marges techniek in eigen beheer	74
7.5 Marges overige opbrengsten	76
7.6 Resultaat voor belastingen en bruto marges voor praktijken met meewerkende eigenaren	78

1. Inleiding en leeswijzer

Dit deelrapport 1D maakt deel uit van de rapportages over het onderzoek Mondzorg in Kaart dat Deloitte voor de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) heeft uitgevoerd.

De opzet van dit onderzoek, de gehanteerde methodiek, de verschillende typen mondzorgpraktijken die zijn onderzocht, de omvang van de populaties, de respons en de representativiteit van de resultaten zijn opgenomen in het de totale mondzorgsector afdekkende deelrapport:

“Mondzorg in Kaart; een onderzoek naar de kosten, opbrengsten, prestaties en tijdbesteding in de Mondzorg in 2011 en 2012, Rapport 0, Algemeen onderzoeksrapport”.

In dit deelrapport worden de structuurkenmerken, kosten, opbrengsten, prestaties en tijdsbesteding van 70 praktijken voor tandprothetiek beschreven. Praktijken voor tandprothetiek onderscheiden zich van andere mondzorgpraktijken door de aard van de prestaties die zij leveren. De productiewaarde van de geleverde prestaties wordt op het niveau van groepen (“hoofdstukken”) prestaties besproken in paragraaf 4.2 en 4.3.

Zij onderscheiden zich echter ook op drie andere punten:

1. Zij verzorgen gezien de aard van hun specialisme naar verwachting veel tandtechniek in eigen beheer
2. Tandprothetici zijn in principe zowel gekwalificeerd tandtechnicus als gekwalificeerd tandprotheticus. Tandtechniek is niet in scope van dit onderzoek, waardoor overige kosten relatief veel voorkomen
3. Meerdere tandprothetici werken ook voor tandartsen (de hiervoor genoemde tandtechniek) en in die gevallen niet direct voor eigen patiënten

Het rapport kent de volgende opbouw:

In hoofdstuk 2 worden de zogenaamde structuurkenmerken van de onderzochte praktijken gerapporteerd. Het gaat hier bijvoorbeeld om het aantal actieve patiënten in 2011 en 2012, het aantal behandelaren per praktijk en het aantal ondersteunende medewerkers per praktijk. Vervolgens wordt in hoofdstuk 3 de tijdbesteding van de behandelaren besproken. In dit kader wordt ook de beloning voor behandelaars omgerekend naar een voltijdsaanstelling en gerapporteerd. In hoofdstuk 4 worden de opbrengsten en de prestaties van de praktijken besproken. De volumes voor de prestaties worden op het niveau van geclusterde prestaties (“hoofdstukken”) besproken in paragraaf 4.2 en 4.3. Prestaties en opbrengsten zijn nauw verwant, aangezien de opbrengsten via de prestaties worden gerealiseerd en in rekening gebracht. Hoofdstuk 5 behandelt gedetailleerd de feitelijke kosten en hun verdeling over verschillende kostenposten die de aangeschreven praktijken aan ons hebben doorgegeven. De balans van de praktijken komt in hoofdstuk 6 aan de orde en geeft meer inzicht in de investeringen in vaste activa als gebouwen en instrumentarium en de wijze van financiering ook als infrastructuur. Ten slotte volgt in hoofdstuk 7 een analyse van de bruto en netto marges tussen de kosten en opbrengsten die de praktijken voor 2011 en 2012 hebben gerealiseerd.

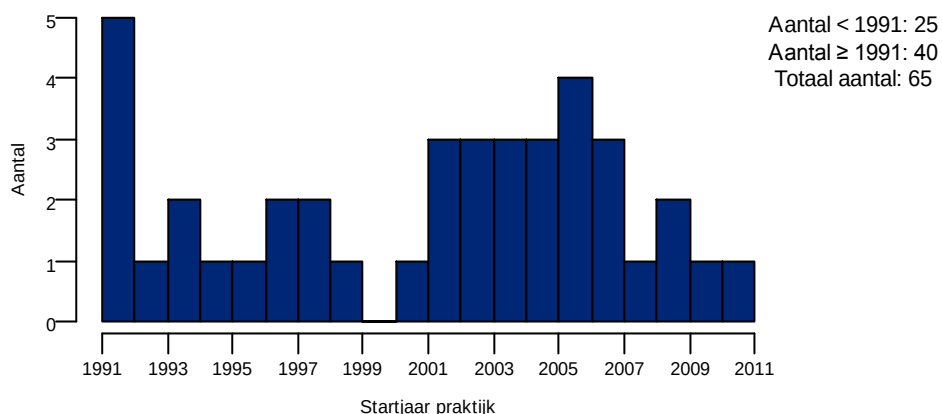
2. Kenmerken van de praktijk

In dit hoofdstuk worden de kenmerken van de praktijken voor tandprothetiek weergegeven. Eerst wordt een overzicht gegeven van de leeftijd van de praktijk en de leeftijd van praktijk eigenaren die in de praktijk als behandelaar actief zijn. Daarna wordt gekeken naar het aantal actieve patiënten en het aantal behandelstoelen. Ook worden overzichten gegeven van het aantal eigenaren behandelaren en het aantal FTE's. Tevens komen de verschillende rechtsvormen aan bod.

2.1 Leeftijd praktijk en praktijk eigenaar

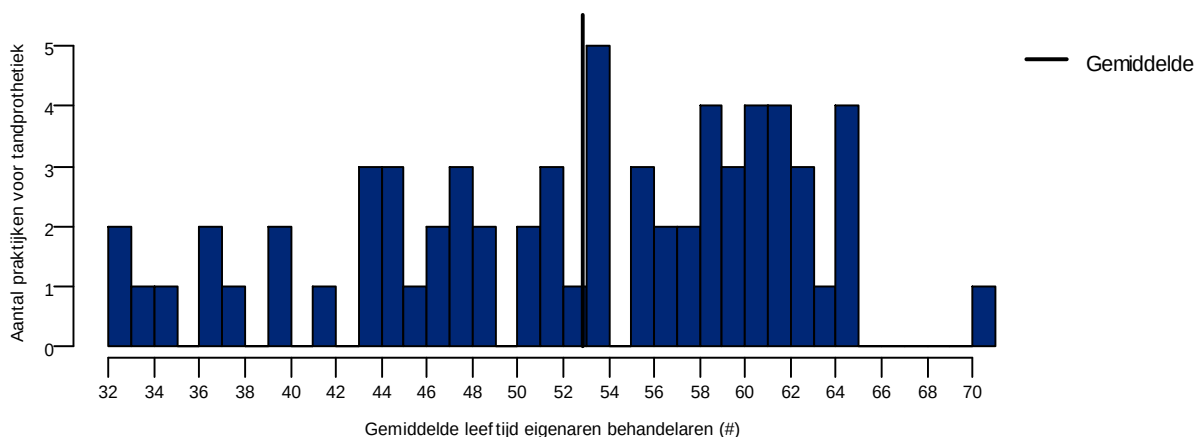
Om verschillende inhoudelijke redenen wordt vermoed dat een recent gestarte praktijk met een ander kostenpatroon te maken heeft dan “gevestigde praktijken met een gevestigde behandelaar”. Om deze reden is gevraagd de startdatum van de praktijk op te geven. Als de praktijk voor 1 januari 1990 is gestart, dan is als datum 1 januari 1990 opgegeven. Deze grens wordt gehanteerd omdat bij een eerdere start de startdatum vaak niet bekend is en men bovendien vaak investeringen al heeft vervangen. In de figuur hieronder is de leeftijd van de praktijken weergegeven.

Figuur 2.1.1 Startdatum van de praktijk

Uit de figuur valt af te lezen dat de meeste praktijken zijn gestart na 1991. Er is een mooie gelijkmatige verdeling over de tijd. Dit blijkt ook bij de gemiddelde leeftijd van de behandelaren die ook eigenaar van de praktijk zijn, de zogenaamde eigenaren behandelaren. Het gaat hier overigens om de leeftijd op het moment van uitvragen, dus medio 2013. In de tabel na de figuur is de gemiddelde leeftijd weergegeven.

Figuur 2.1.2 Leeftijd van de eigenaren behandelaren van de praktijk

Tabel 2.1.1 Gemiddelde leeftijd van de eigenaren behandelaren van de praktijk

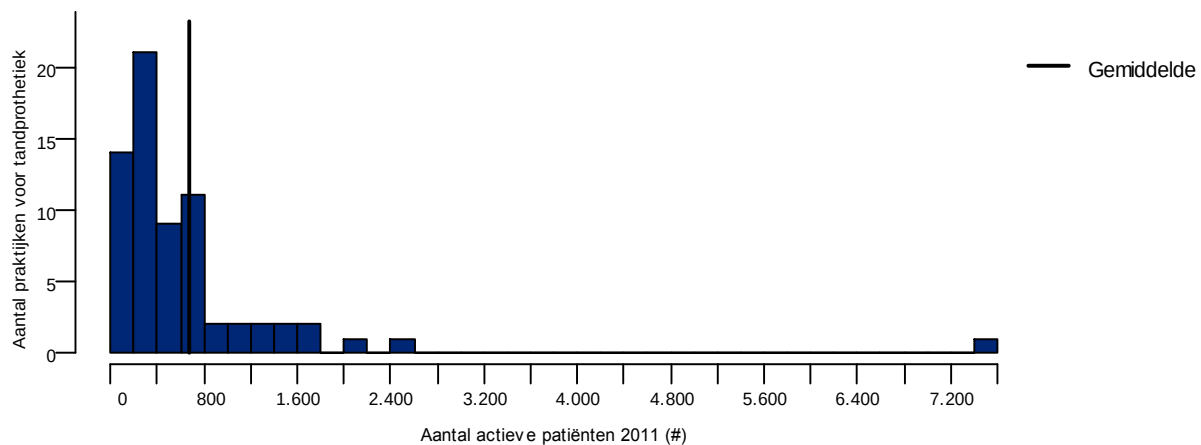
	Gemiddelde	n
Gemiddelde leeftijd eigenaren behandelaren	52,82	66

2.2 Actieve patiënten

Een actieve patiënt is een patiënt die in het te onderzoeken jaar minimaal eenmaal de praktijk heeft bezocht of geconsulteerd. De hoeveelheid actieve patiënten ten opzichte van het aantal praktijken is in de figuur hieronder weergegeven. Tevens is een tabel met de gemiddelden toegevoegd.

Het aantal actieve patiënten is overigens voor een deel van de praktijken voor tandprothetiek niet of nauwelijks relevant omdat zij voornamelijk voor tandartsen werken. Het aantal actieve patiënten is daarmee een veel minder goede maatstaf voor de omvang van de praktijk voor tandprothetiek dan voor andere typen mondzorgpraktijken.

Figuur 2.2.1 Aantal actieve patiënten, 2011

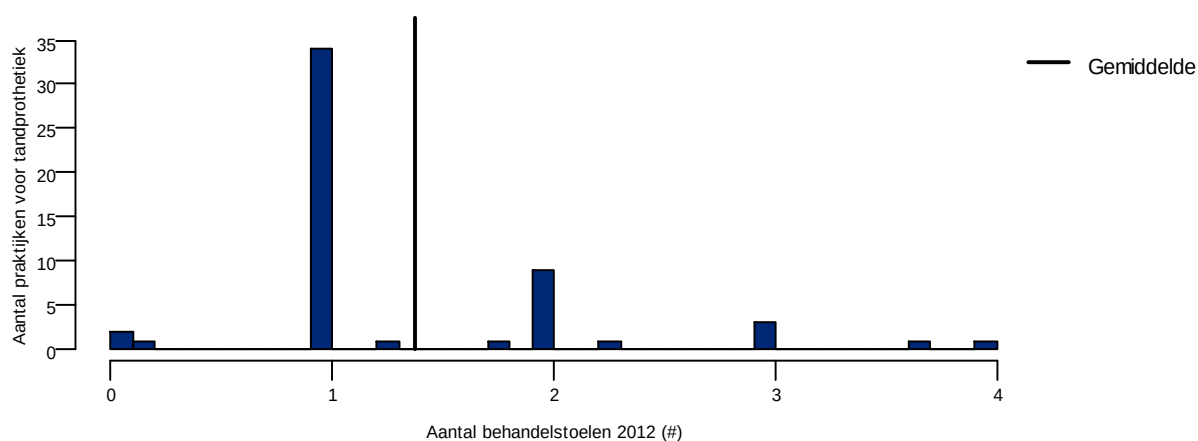
Tabel 2.2.1 Gemiddeld aantal actieve patiënten

	Gemiddelde	n
Aantal actieve patiënten 2011	667	68
Aantal actieve patiënten 2012	528	53

2.3 Behandelstoelen

Het aantal behandelstoelen per praktijk is hieronder opgenomen. Dit gegeven is alleen voor eind 2012 uitgevraagd. Onder de figuur is wederom het gemiddelde weergegeven.

Figuur 2.3.1 Aantal behandelstoelen, ultimo 2012

Het aantal behandelstoelen per praktijk hoeft niet altijd een geheel getal te zijn, omdat stoelen soms parttime worden gebruikt en dan bij drie dagen gebruik als 0,6 zijn opgegeven.

Tabel 2.3.1 Gemiddeld aantal behandelstoelen, ultimo 2012

	Gemiddelde	n
Aantal behandelstoelen 2012	1,38	54

2.4 Behandelen naar arbeidsrelatie en specialisme

Per praktijk is gevraagd om alle behandelaars op te geven die in 2011 en/of 2012 werkzaam zijn geweest in de praktijk. Per behandelaar is tevens gevraagd om de arbeidsrelatie en het specialisme op te geven. In de onderstaande tabel zijn de verschillende keuzemogelijkheden weergegeven. De optie 'anders' bij de arbeidsrelatie in onderstaande tabel betrof in alle gevallen een variant van inhuur.

Tabel 2.4.1 Keuzemogelijkheden naar type dimensie

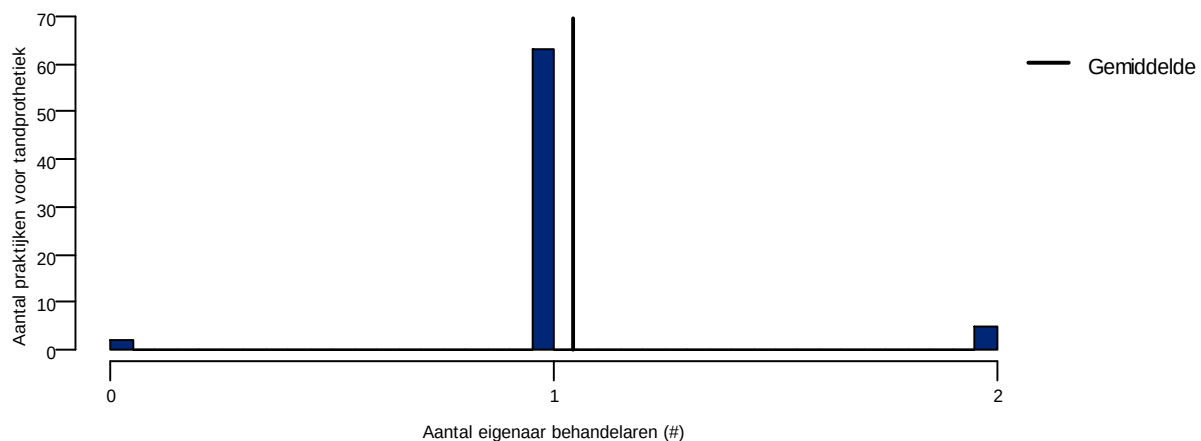
Dimensies karakteristieken	Opties
Arbeidsrelatie behandelaars	– Eigenaar niet in loondienst – Eigenaar in loondienst – Behandelaar in loondienst – Ingehuurd – Onbezoldigd – Anders
Werkzaam als (specialisme)	– Tandarts – Mondhygiënist – Orthodontist – Tandprotheticus – Preventie assistent – Anders

In de onderstaande tabel is het gemiddeld aantal behandelaars per praktijk in 2011 gespecificeerd naar type arbeidsrelatie en specialisme. Hierbij is geen ondergrens gehanteerd voor het aantal uren dat een behandelaar werkzaam is geweest. Er is alleen gekeken of een behandelaar werkzaam is geweest in het jaar 2011, wat blijkt uit salaris en opgegeven uren tijdbesteding. Als voor een behandelaar in 2011 uren en/of salaris en/of een kostenvergoeding is opgegeven, dan telt deze in 2011 als één mee. Dezelfde toets is uitgevoerd voor 2012. Als een cel leeg is dan komt een betreffende combinatie van arbeidsrelatie en specialisme niet voor.

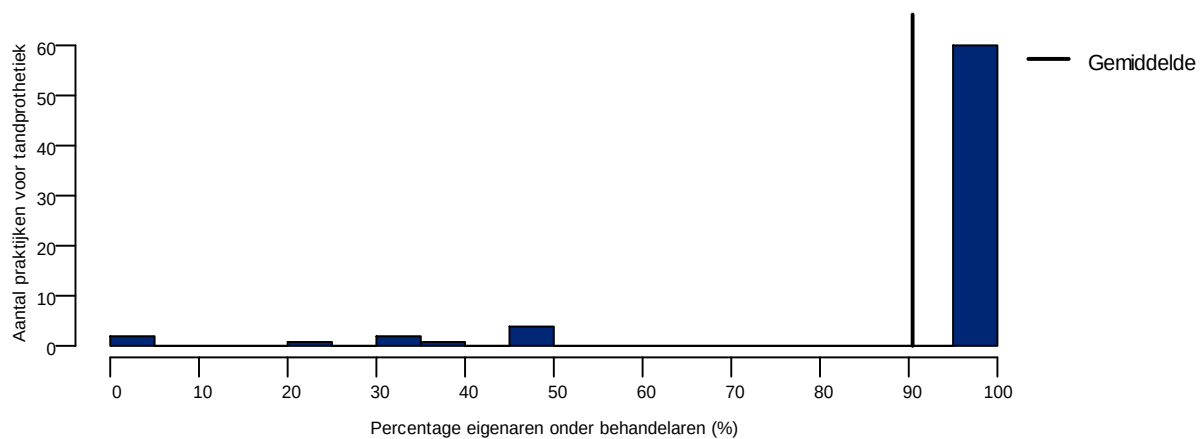
Tabel 2.4.2 Gemiddeld aantal behandelaren per praktijk naar arbeidsrelatie en specialisme, 2011

Arbeitsrelatie n= 69	Tandarts	Mondhygiënist	Orthodontist	Tandprotheticus	Preventie assistent	Anders	Totaal
Eigenaar niet in loondienst				0,783		0,043	0,826
Eigenaar in loondienst				0,174		0,029	0,203
Behandelaar in loondienst				0,101		0,043	0,145
Ingehuurd		0,014					0,014
Onbezoldigd				0,014			0,014
Anders				0,014		0,014	0,029
Totaal		0,014		1,087		0,130	1,232

De onderstaande figuur laat per praktijk zien hoeveel behandelaren ook eigenaar van de praktijk zijn, de zogenaamde eigenaren behandelaren. Uit de figuur blijkt dat het overgrote deel van de praktijken bestaat uit één eigenaar die ook behandelaar is.

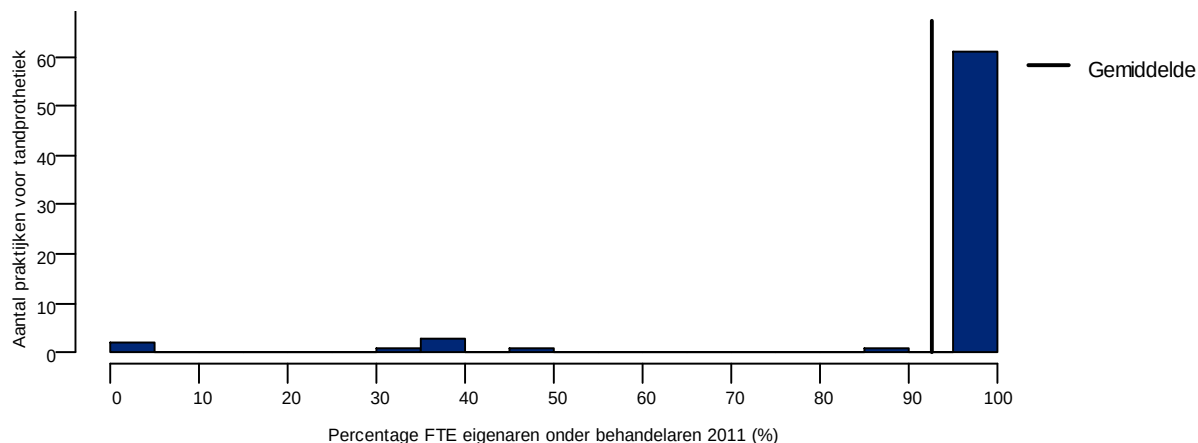
Figuur 2.4.1 Aantal eigenaren behandelaren per praktijk in 2011 en 2012

Het aandeel van de eigenaren in het totaal aantal behandelaren is weergegeven in onderstaande figuur. Wanneer de praktijk een eenmanszaak met één eigenaar behandelaar is, dan is dit aandeel gelijk aan 100 procent.

Figuur 2.4.2 Aandeel eigenaren in totaal aantal behandelaren in 2011 en 2012

Niet alle behandelaren werken fulltime in een normale werkweek. Om deze reden geven wij ook het aandeel FTE van eigenaren behandelaren in het totaal aantal FTE behandelaren weer. Voor FTE's gelden verschillende definities. Wij hanteren in dit rapport om redenen van consistentie de definitie van FTE's die de NZa ook voor haar tariefsbepaling hanteert. Deze is beschreven in ons deelrapport over de onderzoeksanpak. In onderstaande figuur is het aandeel FTE van eigenaren in het totaal aantal FTE behandelaren weergegeven. In het geval van een éénpitters praktijk is dit aandeel wederom gelijk aan 100 procent.

Figuur 2.4.3 Aandeel FTE van eigenaren in totaal aantal FTE behandelaren, 2011

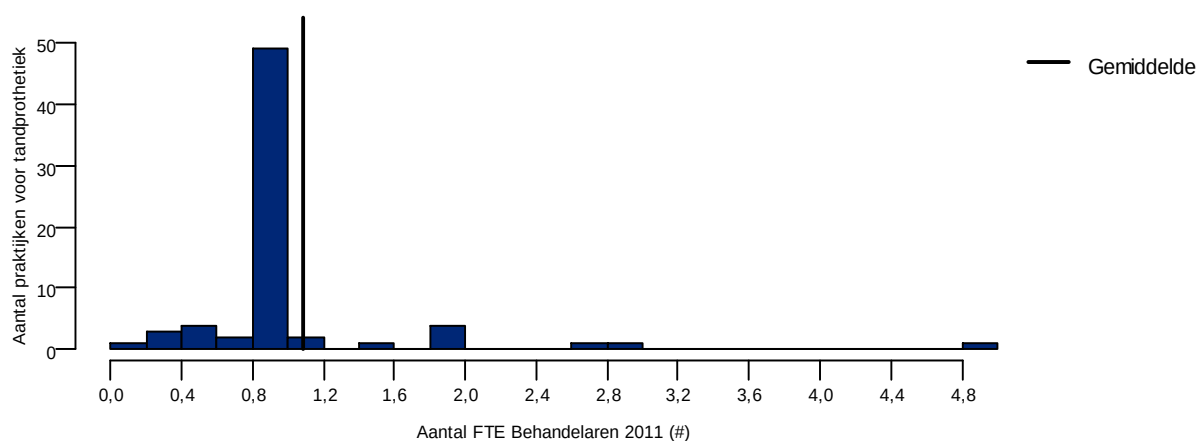

In de tabel hieronder is het gemiddelde percentage FTE eigenaren onder behandelaren voor 2011 en 2012 weergegeven.

2.5 Aantal FTE's

De som van het aantal FTE's van de behandelaren per praktijk, inclusief de eigenaren behandelaren, is weergegeven in de volgende figuur. Onder de figuur staan de gemiddelden.

Figuur 2.5.1 Aantal FTE behandelaren, 2011

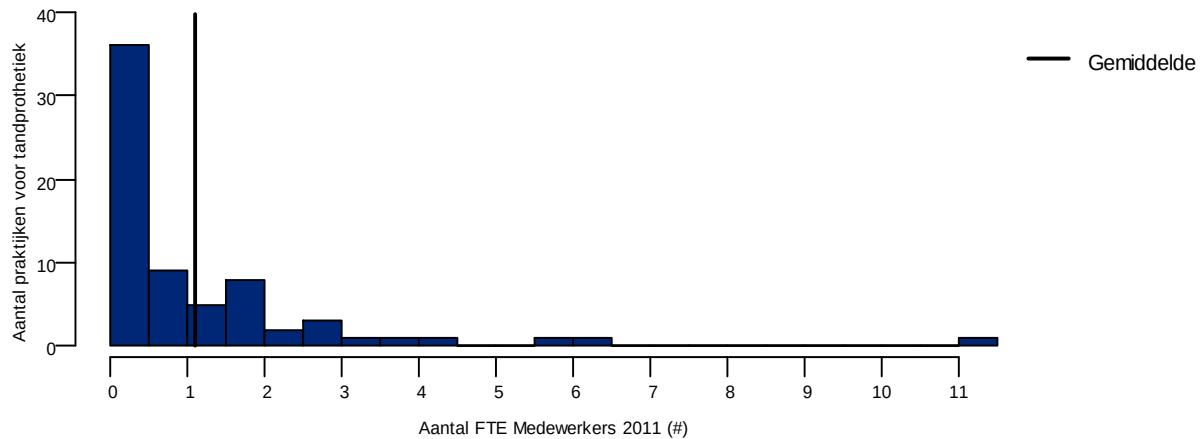

Tabel 2.5.1 Gemiddeld aantal FTE behandelaren

	Gemiddelde	n
Aantal FTE Behandelaren 2011	1,08	69
Aantal FTE Behandelaren 2012	1,07	54

Naast behandelaren zijn er vaak ondersteunende medewerkers actief binnen de praktijk. Onderstaande figuur en tabel geven een beeld van het aantal FTE's van de ondersteunende medewerkers werkzaam in de praktijk. Onbezoldigde medewerkers (bijvoorbeeld de partner van de eigenaar behandelaar) zijn hier bij inbegrepen.

Figuur 2.5.2 Aantal FTE ondersteunende medewerkers, 2011

Tabel 2.5.2 Gemiddelde aantal FTE ondersteunende medewerkers

	Gemiddelde	n
Aantal FTE Medewerkers 2011	1,10	69
Aantal FTE Medewerkers 2012	1,09	54

2.6 Rechtsvorm

In de tabel hieronder is weergegeven wat ultimo 2012 de verdeling was van het aantal praktijken over de mogelijke rechtsvormen, zowel in aantallen als in percentages. In de vragenlijst werd de situatie in 2011 niet uitgevraagd.

Tabel 2.6.1 Rechtsvorm praktijken

Rechtsvorm	Aantal praktijken	Percentage
Eenmanszaak	34	48,6%
BV	18	25,7%
V.o.f.	16	22,9%
Openbare Maatschap	2	2,9%
Totaal	70	100,0%

3. Tijdsbesteding

In dit hoofdstuk worden onder andere de karakteristieken van de behandelaren en ondersteunende medewerkers inclusief loonniveaus weergegeven. Daarnaast worden overzichten gegeven van de tijdsbesteding van de behandelaren onderverdeeld in (direct en indirect) patiënt gebonden tijd en niet patiënt gebonden tijd.

3.1 FTE's en vergoedingen per type behandelaar

In paragraaf 2.4 is het gemiddeld aantal behandelaren per arbeidsrelatie en per specialisme per praktijk al weergegeven. Op basis van de doorgegeven tijdsbesteding om een normale werkweek en de ingevulde gegevens over de weken dat de behandelaar in het jaar voor zorgverlening beschikbaar was kan naast de aantallen ook iets gezegd worden over de beschikbare FTE's per praktijk. De wijze waarop dit FTE begrip is ingevuld volgt de definities die de NZa gebruikt bij haar regulering en is uitgebreid beschreven in rapport nul, Algemeen onderzoeksrapport.

In de onderstaande tabel is op basis van de door de praktijken opgegeven tijdsbesteding per behandelaar het gemiddeld aantal FTE weergegeven. Dit is gebaseerd op de opgegeven tijdsbesteding in een gemiddelde werkweek. Als een cel leeg is dan komt een betreffende combinatie van arbeidsrelatie en specialisme niet voor.

Tabel 3.1.1 Gemiddeld aantal FTE behandelaren per praktijk naar arbeidsrelatie en specialisme, 2011

Arbeitsrelatie n= 69	Tandarts	Mondhygiënist	Orthodontist	Tandprotheticus	Preventie assistent	Anders	Totaal
Eigenaar niet in loondienst				0,718		0,039	0,758
Eigenaar in loondienst				0,159		0,029	0,188
Behandelaar in loondienst				0,098		0,018	0,116
Ingehuurd							
Onbezoldigd				0,003			0,003
Anders				0,002		0,014	0,016
Totaal				0,980		0,101	1,080

In de vragenlijst is uitgevraagd of er in de praktijk behandelaren actief zijn die zijn gecertificeerd voor een differentiatie. In onderstaande tabel is opgenomen voor welke differentiaties dit is uitgevraagd en hoeveel praktijken dit betrof. Tevens is opgegeven hoeveel uur van deze gecertificeerde behandelaren er in een praktijk waar deze differentiatie wordt uitgeoefend gemiddeld per week in 2012 beschikbaar aan direct patiënt gebonden uren beschikbaar was.

Tabel 3.1.2 Gemiddelde direct patiënt gebonden uren per differentiatie, 2012

Specialisme n=54	Aantal praktijken	Gemiddeld aantal uur per praktijk
Angstbegeleiding	0	0,00
Endodontoloog	0	0,00
Gehandicaptenzorg	0	0,00
Gerodentoloog	0	0,00
Gnatholoog	0	0,00
Implantoloog	1	40,00
Maxillofaciaalprothetiek	0	0,00
Parodontoloog	0	0,00
Pedodontoloog	0	0,00

Het feit dat de praktijken nauwelijks specifiek voor deze differentiaties gecertificeerde behandelaren rapporteerden wil overigens niet zeggen dat de praktijken niet bijdragen aan bijvoorbeeld gnathologie: zij doen dat alleen vanuit hun specialisme tandprothetiek.

Met behulp van de aangeleverde gegevens kan door een correctie van het brutoloon voor de werktijdsfactor een benadering voor het gemiddeld salaris op voltijdsbasis (36 uur) worden uitgerekend. Als men bijvoorbeeld achttien uur per week werkt, wordt het brutoloon verdubbeld. De uren die hierbij zijn gebruikt zijn de opgegeven uren (direct en indirect patiënt gebonden tijd en niet patiënt gebonden tijd).

Bij de berekening van het voltijdssalaris is rekening gehouden met het aantal gewerkte weken per jaar en de werktijdsfactor. In de berekeningen voor onderstaande tabel zijn verder alleen de behandelaren die minimaal 0,05 FTE, werkzaam waren (ongeacht de arbeidsrelatie) meegenomen in de analyse. De wijze waarop het salaris berekend is, is in meer detail beschreven in rapport nul, Algemeen onderzoeksrapport.

In de volgende tabel is het gemiddelde salarisniveau per FTE behandelaar per praktijk voor ieder specialisme weergegeven voor enerzijds eigenaren in loondienst en anderzijds andere behandelaren in loondienst. Tevens is de gemiddelde vergoeding voor de ingehuurde behandelaren weergegeven.

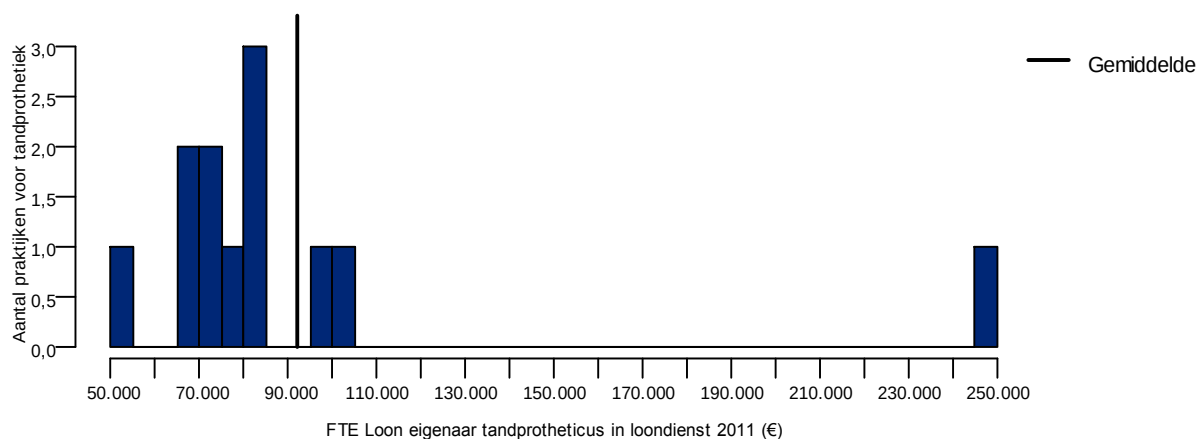
Tabel 3.1.3 Gemiddeld salarisniveau (loondienst) en vergoeding (ingehuurd) per behandelaar per FTE naar arbeidsrelatie en specialisme, 2011

Arbeidsrelatie	Tandarts	Mondhygiënist	Orthodontist	Tandprotheticus	Preventie assistent	Anders
Eigenaar in loondienst				€ 92.221 n= 12		n<5
Behandelaar in loondienst				€ 34.103 n= 7		n<5
Ingehuurd						

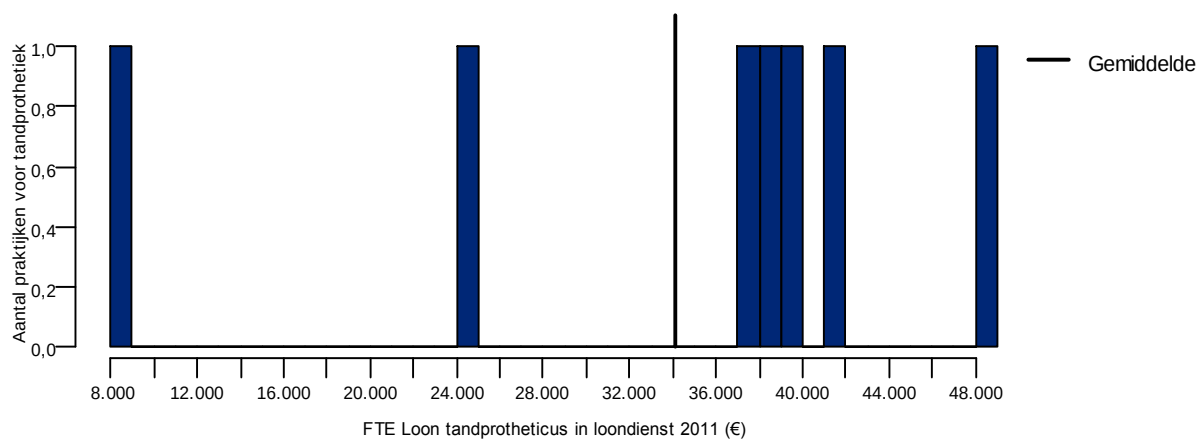
Het komt overigens voor dat het aantal gewerkte uren voor ingehuurde behandelaren niet bekend is bij de praktijk. In dat geval is wel hun omzet doorgegeven. Bij de behandeling van de totale tijdbesteding per praktijk is deze inzet omgerekend naar uren en meegenomen, maar deze behandelaren zijn wegens gebrek aan gegevens niet meegenomen in bovenstaande tabel. Het gaat overigens om een zeer kleine groep, voor geen enkele deelpopulatie was dit percentage groter dan de materialiteitsgrens van vijf procent. In paragraaf 3.6 wordt de correctie voor ZZP'ers (ingehuurde behandelaren) nader besproken.

In de volgende twee figuren is de spreiding weergegeven van de salarisseniveaus van de eigenaren in loondienst en de behandelaren in loondienst van het hoofdspecialisme van dit rapport, in dit geval de tandprotheticus behandelaren.

Figuur 3.1.1 Salarisniveau eigenaren behandelaren per FTE in loondienst met specialisme tandprotheticus, 2011

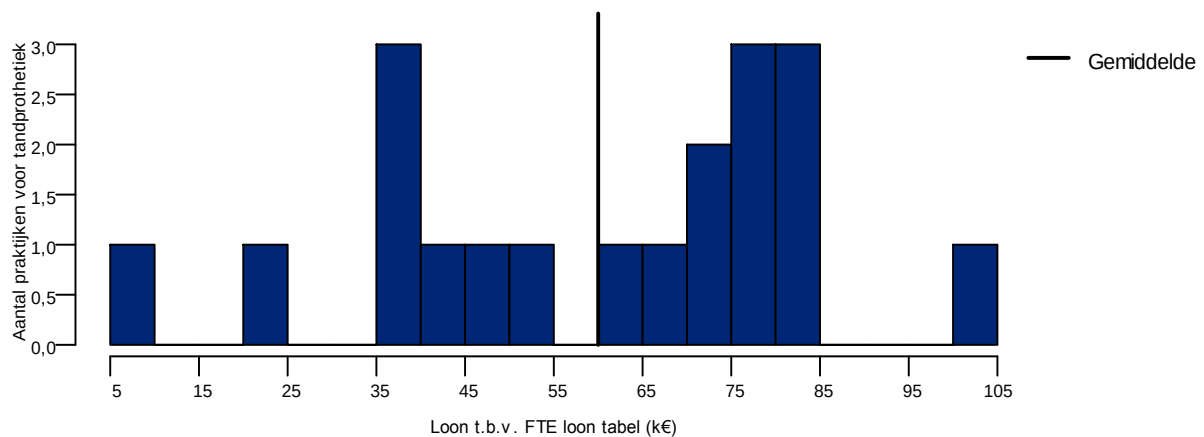

Figuur 3.1.2 Salarisniveau behandelaren per FTE in loondienst met specialisme tandprotheticus, 2011

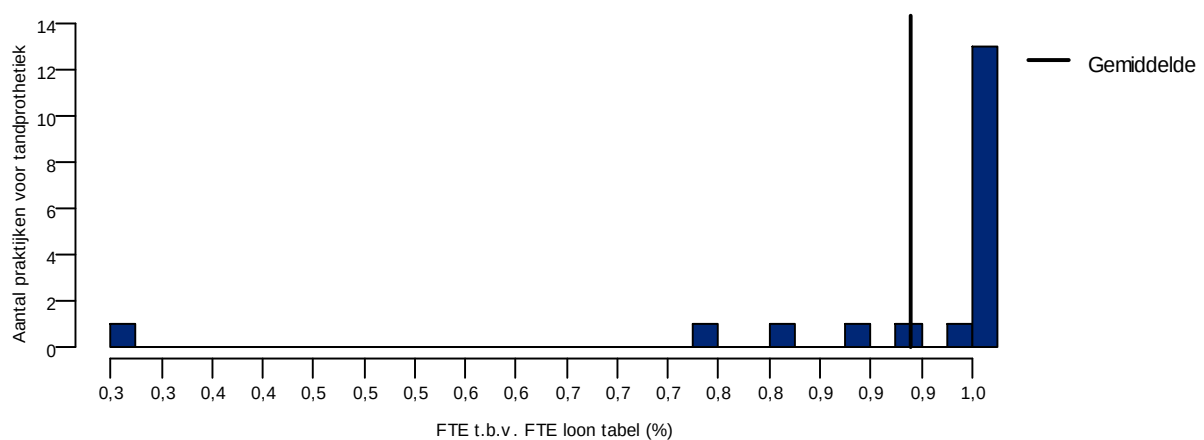
De salarisseniveaus die hiervoor zijn weergegeven zijn omgerekend naar één FTE, en zijn dus niet de feitelijk betaalde salarissen voor tandprotheticici in loondienst en ook niet de feitelijk betaalde vergoedingen voor ingehuurde tandprotheticici. Om een beeld te geven van de feitelijk betaalde salarissen zijn deze voor tandprotheticici hieronder ook weergegeven.

Figuur 3.1.3 bruto salaris betaald per tandprotheticus in loondienst en vergoedingen betaald per ingehuurde tandprotheticus

Bovenstaande salarissen zijn omgerekend naar één FTE door ze te delen door het aantal FTE dat de behandelaar actief was met een maximum van één per persoon, de FTE factor. De figuur hieronder toont de voor deze groep geldende FTE factoren.

Figuur 3.1.4 FTE factoren gebruikt bij berekening gemiddeld salarisniveau voor tandprotheticici

In deze sectie wordt de werktijdfactor van de behandelaren weergegeven, dit geeft inzicht in hoeveel behandelaren er fulltime en parttime werken. Een werktijdfactor van 100% betekent dat iedere behandelaar fulltime werkt, oftewel dat iedere behandelaar gemiddeld 36 uur of meer per week werkt. In de onderstaande tabel wordt de gemiddelde werktijdfactor per behandelaar weergegeven, waarbij onderscheid wordt gemaakt in de arbeidsrelatie en het specialisme.

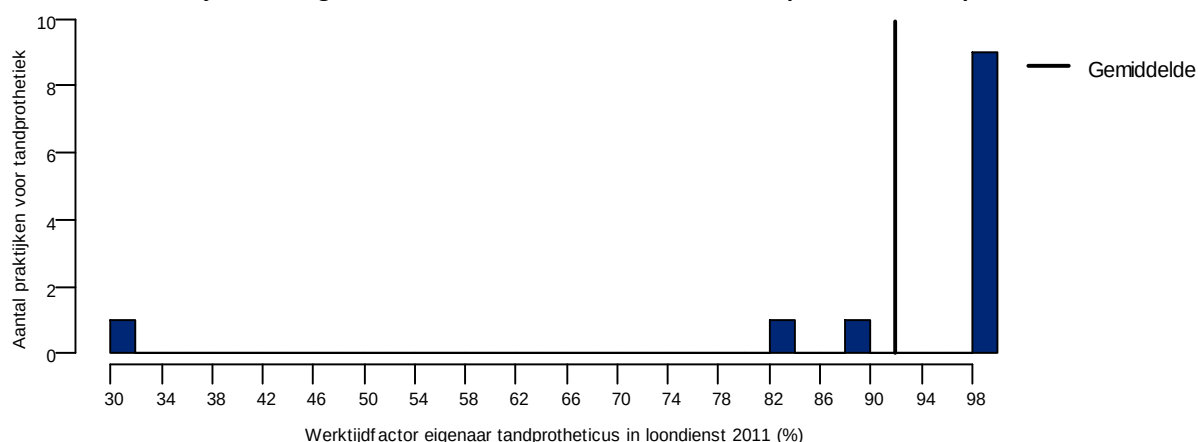
Let op, uit de helpdeskcontacten blijkt dat de hier getoonde werktijdfactoren kleiner kunnen zijn dan de gemiddelde werktijdfactoren voor de individuele behandelaar. Het komt namelijk voor dat een behandelaar voor meerdere praktijken werkt. Een behandelaar die bijvoorbeeld de helft van zijn tijd in de ene praktijk werkzaam is en voor de andere helft in een andere praktijk, heeft in dit onderzoek dus een individuele werktijdfactor van 50 procent terwijl deze behandelaar wel fulltime werkt.

Tabel 3.1.4 Gemiddelde werktijdfactor per behandelaar naar arbeidsrelatie en specialisme, 2011

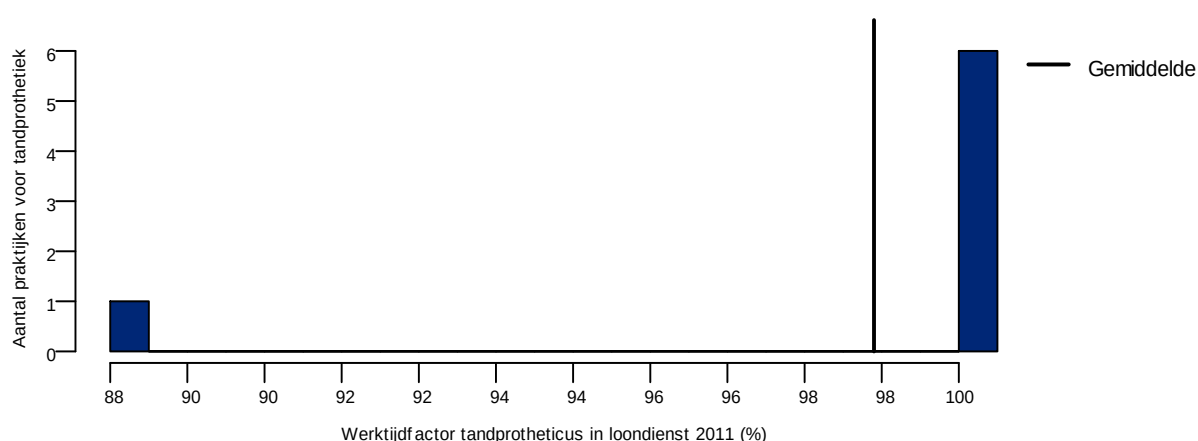
Arbeitsrelatie	Tandarts	Mondhygiënist	Orthodontist	Tandprotheticus	Preventie assistent	Anders
Eigenaar in loondienst				92,0% n= 12		n<5
Eigenaar niet in loondienst				92,0% n= 55		n<5
Behandelaar in loondienst				98,0% n= 7		n<5

In de volgende twee figuren is de spreiding weergegeven van de werktijdfactor van de eigenaren in loondienst en de behandelaren in loondienst van het hoofdspecialisme van dit rapport, in dit geval de tandprotheticus behandelaren.

Tabel 3.1.5 Werkijdfactor eigenaren behandelaren in loondienst met specialisme tandprotheticus, 2011

Tabel 3.1.6 Werkijdfactor behandelaren in loondienst met specialisme tandprotheticus, 2011

Aan de praktijken is tevens gevraagd om aan te geven hoeveel weken behandelaars door diverse oorzaken niet beschikbaar waren voor direct patiëntgebonden werk. De onderstaande tabel geeft het in dit kader opgegeven gemiddeld aantal weken afwezigheid voor verlof, opleiding en ziekteverzuim weer voor het jaar 2011.

Tabel 3.1.7 Gemiddeld aantal niet beschikbare weken per behandelaar naar arbeidsrelatie, 2011

Arbeidsrelatie	Niet beschikbaar door verlof in weken	Niet beschikbaar door opleiding in weken	Niet beschikbaar door ziekteverzuim in weken
Eigenaar niet in loondienst n=54	3,98	0,36	0,19
Eigenaar in loondienst n=14	4,96	0,29	0,00
Behandelaar in loondienst n=10	4,80	0,40	0,80
Ingehuurd n<5			
Onbezoldigd n<5			
Anders n=2			

Ten slotte wordt in de volgende tabel de gemiddelde tijdsbesteding in uren per week per type behandelaar weergegeven. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in de arbeidsrelatie en het specialisme van de behandelaar. De uren per week zijn een optelsom van de direct patiënt gebonden tijd, de indirect patiënt gebonden tijd en de niet patiënt gebonden tijd.

Tabel 3.1.8 Gemiddelde tijdsbesteding in uren per week per behandelaar naar arbeidsrelatie en specialisme, 2011

Arbeidsrelatie	Tandarts	Mondhygiënist	Orthodontist	Tandprotheticus	Preventie assistent	Anders
Eigenaar in loondienst				44,1 n= 12		n<5
Eigenaar niet in loondienst				46,5 n= 55		n<5
Behandelaar in loondienst				38,0 n= 7		n<5
Ingehuurd		n<5				
Onbezoldigd				n<5		
Anders				n<5		n<5

3.2 Karakteristieken medewerkers

Per praktijk is gevraagd om alle ondersteunende medewerkers op te geven welke werkzaam zijn geweest in de praktijk in 2011 en/of 2012. Waar in het rapport medewerker staat, kan ondersteunende medewerker gelezen worden. Per medewerker is gevraagd om de arbeidsrelatie en de functie op te geven. In de onderstaande tabel zijn de verschillende keuzemogelijkheden weergegeven.

Tabel 3.2.1 Keuzemogelijkheden naar type dimensie

Dimensies karakteristieken	Opties
Arbeitsrelatie ondersteunende medewerkers	– Eigenaar niet in loondienst – Eigenaar in loondienst – Medewerker in loondienst – Ingehuurd – Onbezoldigd – Anders
Functie ondersteunende medewerkers	– Directie / management – Tandartsassistent, administratief medewerker, receptionist of overig

In de onderstaande tabel is het gemiddeld aantal medewerkers per praktijk in 2011 gespecificeerd naar type arbeidsrelatie en functie. Hierbij is geen ondergrens gehanteerd voor het aantal uren dat een medewerker werkzaam is geweest. Er is alleen gekeken of een medewerker werkzaam is geweest in het jaar 2011, wat blijkt uit salaris en opgegeven uren tijdbesteding, en als dit zo is telt deze als één mee. Als een cel leeg is dan komt een betreffende combinatie van arbeidsrelatie en functie niet voor.

Tabel 3.2.2 Gemiddeld aantal medewerkers per praktijk naar arbeidsrelatie en functie, 2011

Arbeitsrelatie n= 69	Directie & Management	Tandarts-assistent, administratief medewerker, receptionist of overig	Totaal
Eigenaar niet in loondienst	0,101	0,029	0,130
Eigenaar in loondienst	0,014	0,029	0,043
Medewerker in loondienst	0,058	1,333	1,391
Ingehuurd			
Onbezoldigd		0,014	0,014
Anders		0,014	0,014
Totaal	0,174	1,420	1,594

In de onderstaande tabel is het gemiddeld aantal FTE medewerkers per praktijk in 2011 gespecificeerd naar type arbeidsrelatie en functie.

Tabel 3.2.3 Gemiddeld aantal FTE medewerkers per praktijk naar arbeidsrelatie en functie, 2011

Arbeitsrelatie n= 69	Directie & Management	Tandarts-assistent, administratief medewerker, receptionist of overig	Totaal
Eigenaar niet in loondienst	0,080	0,007	0,087
Eigenaar in loondienst	0,013	0,017	0,031
Medewerker in loondienst	0,046	0,931	0,977
Ingehuurd			
Onbezoldigd		0,003	0,003
Anders		0,001	0,001
Totaal	0,139	0,960	1,099

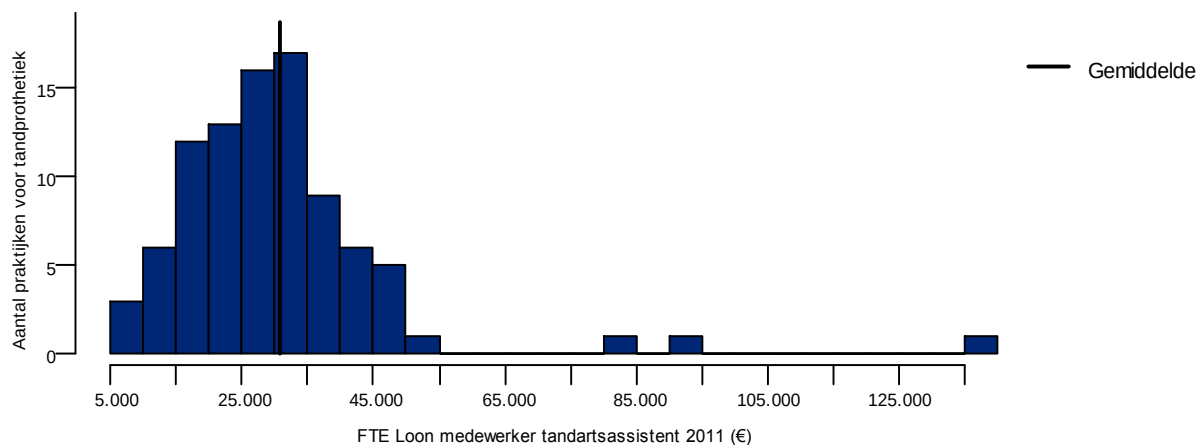
In de onderstaande tabel is het gemiddelde salarisniveau per FTE medewerker per praktijk weergegeven afgezet tegen de functie. Bij de berekening van het voltijdssalaris is rekening gehouden met het aantal gewerkte weken per jaar en de werktijdsfactor. In de berekeningen voor onderstaande tabel zijn verder alleen de medewerkers die minimaal 0,05 FTE, werkzaam waren meegenomen in de analyse.

Tabel 3.2.4 Gemiddelde salarisniveau per medewerker per FTE naar arbeidsrelatie en functie, 2011

Arbeidsrelatie	Directie & Management	Tandarts-assistent, administratief medewerker, receptionist of overig
Eigenaar in loondienst	n<5	n<5
Medewerker in loondienst	n<5	€30.627 n= 91

In de volgende figuur is de spreiding weergegeven van de salarisniveaus van de medewerker in loondienst met als functie tandartsassistent, administratief medewerker, receptionist of overig.

Figuur 3.2.1 Salarisniveau medewerker per FTE in loondienst met functie tandartsassistent ... overig, 2011

In deze sectie wordt de werktijdsfactor van de medewerkers weergegeven, dit geeft inzicht in hoeveel medewerkers er fulltime en parttime werken. Een werktijdsfactor van 100% betekent dat iedere medewerker fulltime werkt, oftewel dat iedere medewerker gemiddeld 36 uur of meer per week werkt. In de onderstaande tabel wordt de gemiddelde werktijdsfactor per medewerker weergegeven, waarbij onderscheid wordt gemaakt in de arbeidsrelatie en de functie.

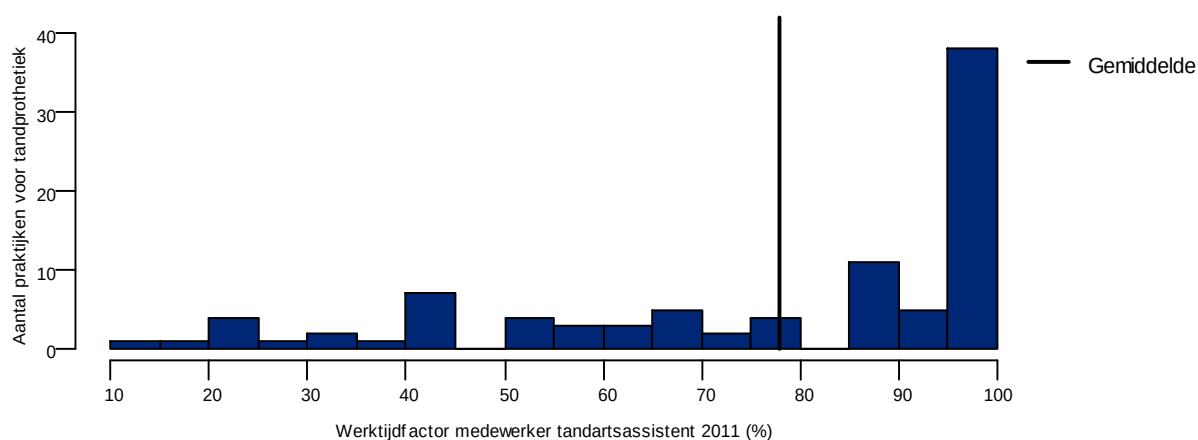
Let op, uit de helpdeskcontacten blijkt dat de hier getoonde werktijdfactoren kleiner kunnen zijn dan de gemiddelde werktijdfactoren voor de individuele medewerker. Het komt namelijk voor dat een medewerker voor meerdere praktijken werkt. Een medewerker die bijvoorbeeld de helft van zijn tijd in de ene praktijk werkzaam is en voor de andere helft in een andere praktijk, heeft in dit onderzoek dus een individuele werktijdsfactor van 50 procent terwijl deze medewerker wel fulltime werkt.

Tabel 3.2.5 Gemiddelde werktijdsfactor per medewerker naar arbeidsrelatie en functie, 2011

Arbeidsrelatie	Directie & Management	Tandarts-assistent, administratief medewerker, receptionist of overig
Eigenaar in loondienst	n<5	n<5
Medewerker in loondienst	n<5	78,0% n= 92

In de volgende figuur is de spreiding weergegeven van de werktijdfactor van de medewerkers in loondienst met de functie tandartsassistent, administratief medewerker, receptionist of overig.

Figuur 3.2.2 Werktijdfactor medewerker in loondienst met functie tandartsassistent ... overig, 2011

Aan de praktijken is tevens gevraagd om de beschikbaarheid in weken van de medewerkers op te geven. De onderstaande tabel geeft het gemiddeld aantal weken verlof, opleiding en ziekteverzuim weer voor het jaar 2011.

Tabel 3.2.6 Gemiddeld aantal niet beschikbare weken per medewerker naar arbeidsrelatie, 2011

Arbeitsrelatie	Niet beschikbaar door verlof in weken	Niet beschikbaar door opleiding in weken	Niet beschikbaar door ziekteverzuim in weken
Eigenaar niet in loondienst n=10	4,60	0,20	0,10
Eigenaar in loondienst n<5			
Medewerker in loondienst n=101	4,28	0,87	1,24
Ingehuurd n<5			
Onbezoldigd n=12	3,92	0,00	0,00
Anders n=4			

Ten slotte wordt in de volgende tabel de gemiddelde tijdsbesteding in uren per week per type medewerker weergegeven. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in de arbeidsrelatie en de functie van de medewerker. De uren per week zijn het gemiddelde van de opgegeven arbeidsrelatie in uren per week.

Tabel 3.2.7 Gemiddelde tijdsbesteding in uren per week per medewerker naar arbeidsrelatie en functie, 2011

Arbeidsrelatie	Directie & Management	Tandarts-assistent, administratief medewerker, receptionist of overig
Eigenaar in loondienst	n<5	n<5
Eigenaar niet in loondienst	39,4 n= 7	n<5
Medewerker in loondienst	n<5	28,9 n= 92
Ingehuurd		
Onbezoldigd		n<5
Anders		n<5

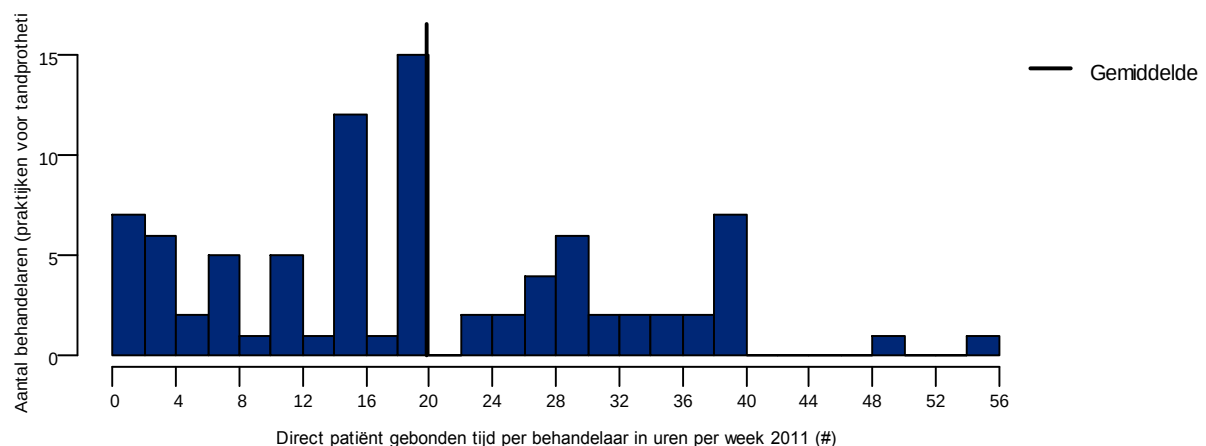
3.3 Tijdsbesteding per behandelaar

Voor iedere behandelaar heeft elke praktijk voor zowel 2011 als 2012 het aantal direct patiënt gebonden uren, het aantal indirect patiënt gebonden uren en het aantal niet patiënt gebonden uren voor een gemiddelde werkweek opgegeven. Een analyse van de tijdsbesteding geeft daarmee meer inzicht in hoeveel uur een behandelaar in een normale werkweek zorginhoudelijk actief is en hoeveel uur deze aan indirecte werkzaamheden besteed. Eerst volgt een overzicht van alle behandelaren, gevolgd door een overzicht van specifiek de behandelaren die als specialisme tandprotheticici hebben, de tandprotheticus behandelaren en daarna volgt een paragraaf met een overzicht voor de eigenaren behandelaren.

Direct patiënt gebonden tijd alle behandelaren

Het aantal direct patiënt gebonden uren per behandelaar per week is weergegeven in onderstaande figuur.

Figuur 3.3.1 Direct patiënt gebonden tijd per behandelaar per week in uren, 2011

Het gemiddeld aantal direct patiënt gebonden uren per behandelaar in een normale werkweek is weergegeven in onderstaande tabel.

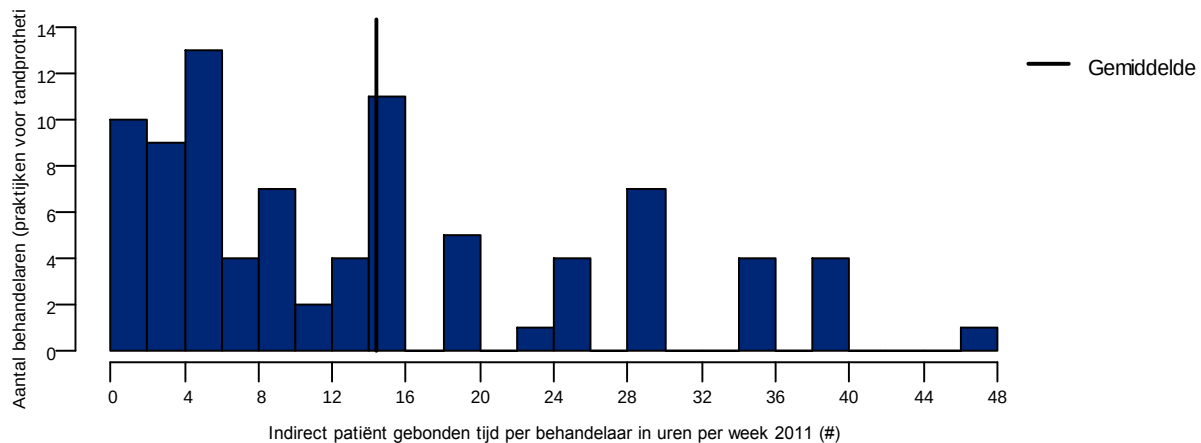
Tabel 3.3.1 Gemiddeld direct patiënt gebonden uren per behandelaar per week

	Gemiddelde	n
Direct patiënt gebonden tijd per behandelaar in uren per week 2011	19,85	86
Direct patiënt gebonden tijd per behandelaar in uren per week 2012	17,17	71

Indirect patiënt gebonden tijd alle behandelaren

Het aantal indirect patiënt gebonden uren per behandelaar per week is weergegeven in onderstaande figuur.

Figuur 3.3.2 Indirect patiënt gebonden tijd per behandelaar per week in uren, 2011

Het gemiddeld aantal indirect patiënt gebonden uren per behandelaar in een normale werkweek is weergegeven in onderstaande tabel.

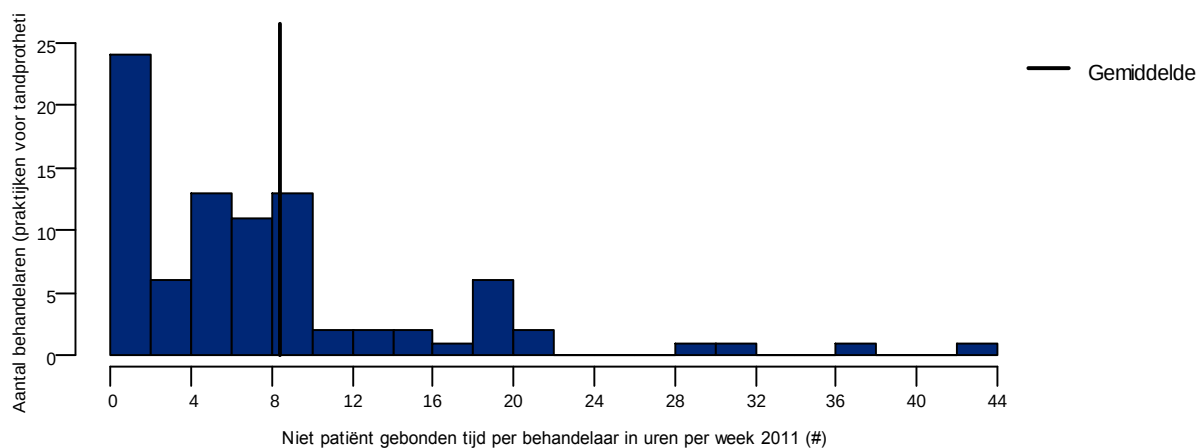
Tabel 3.3.2 Gemiddeld indirect patiënt gebonden uren per behandelaar per week

	Gemiddelde	n
Indirect patiënt gebonden tijd per behandelaar in uren per week 2011	14,36	86
Indirect patiënt gebonden tijd per behandelaar in uren per week 2012	13,83	71

Niet patiënt gebonden tijd alle behandelaren

De volgende figuur toont het aantal niet patiënt gebonden uren per behandelaar per week.

Figuur 3.3.3 Niet patiënt gebonden tijd per behandelaar per week in uren, 2011

Het gemiddeld aantal niet patiënt gebonden uren per behandelaar in een normale werkweek is weergegeven in onderstaande tabel.

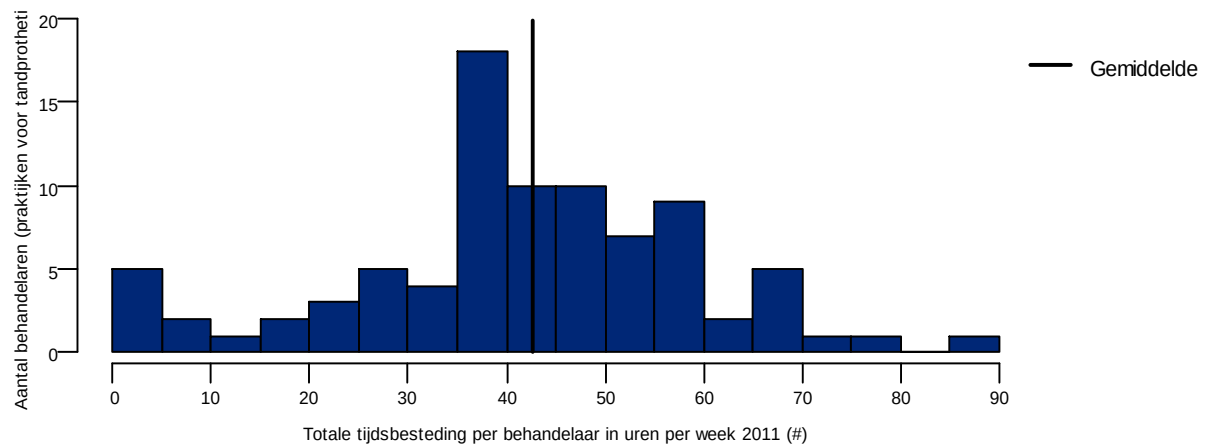
Tabel 3.3.3 Gemiddeld niet patiënt gebonden uren per behandelaar per week

	Gemiddelde	n
Niet patiënt gebonden tijd per behandelaar in uren per week 2011	8,44	86
Niet patiënt gebonden tijd per behandelaar in uren per week 2012	7,64	71

Totale tijdsbesteding alle behandelaren

De totale tijdsbesteding in uren per behandelaar per week is weergegeven in onderstaande figuur.

Figuur 3.3.4 Totale tijdsbesteding per behandelaar per week in uren, 2011

De gemiddelde totale tijdsbesteding in uren per behandelaar in een normale werkweek is weergegeven in onderstaande tabel.

Tabel 3.3.4 Gemiddelde totale tijdsbesteding in uren per behandelaar per week

	Gemiddelde	n
Totale tijdsbesteding per behandelaar in uren per week 2011	42,65	86
Totale tijdsbesteding per behandelaar in uren per week 2012	38,64	71

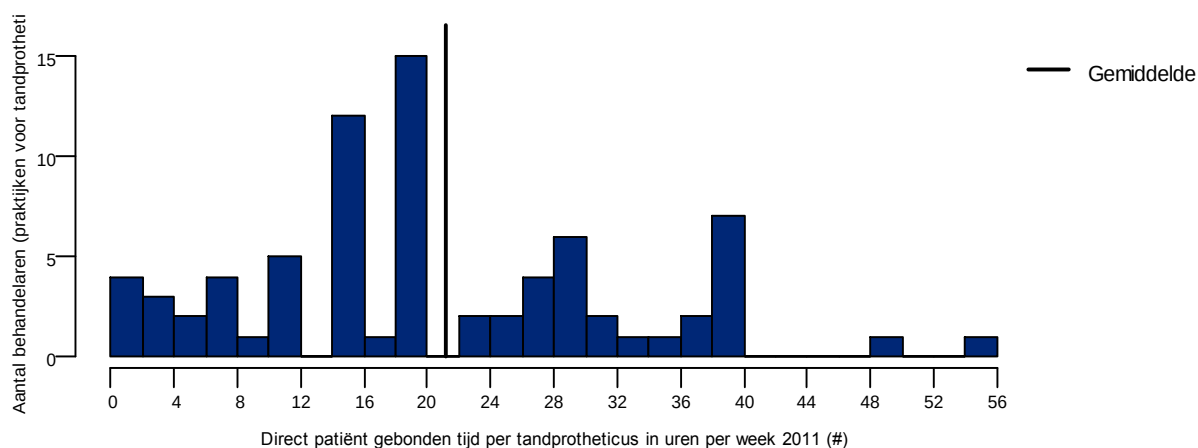
3.4 Tijdsbesteding per tandprotheticus behandelaar

Om meer inzicht te krijgen in de tijdsbesteding van het hoofdspecialisme van de praktijk; in het geval van praktijken voor tandprothetiek zijn dit de tandprotheticus behandelaars, geeft onderstaande sectie de directe- en indirecte patiënt gebonden tijd en de niet patiënt gebonden tijd van tandprotheticus behandelaars weer.

Direct patiënt gebonden tijd tandprotheticus behandelaars

Het aantal direct patiënt gebonden uren per tandprotheticus behandelaar per week is weergegeven in de volgende figuur.

Figuur 3.4.1 Direct patiënt gebonden tijd per tandprotheticus behandelaar per week in uren, 2011

Het gemiddeld aantal direct patiënt gebonden uren per tandprotheticus behandelaar in een normale werkweek is weergegeven in onderstaande tabel.

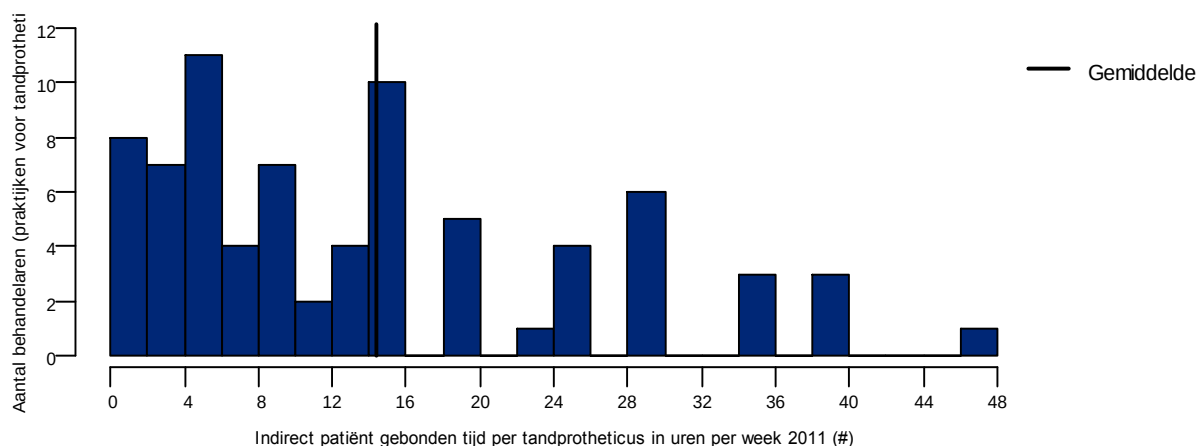
Tabel 3.4.1 Gemiddeld direct patiënt gebonden uren per tandprotheticus behandelaar per week

	Gemiddelde	n
Direct patiënt gebonden tijd per tandprotheticus in uren per week 2011	21,11	76
Direct patiënt gebonden tijd per tandprotheticus in uren per week 2012	18,29	61

Indirect patiënt gebonden tijd tandprotheticus behandelaars

Het aantal indirect patiënt gebonden uren per tandprotheticus behandelaar per week is weergegeven in onderstaande figuur.

Figuur 3.4.2 Indirect patiënt gebonden tijd per tandprotheticus behandelaar per week in uren, 2011

Het gemiddeld aantal indirect patiënt gebonden uren per tandprotheticus behandelaar in een normale werkweek is weergegeven in onderstaande tabel.

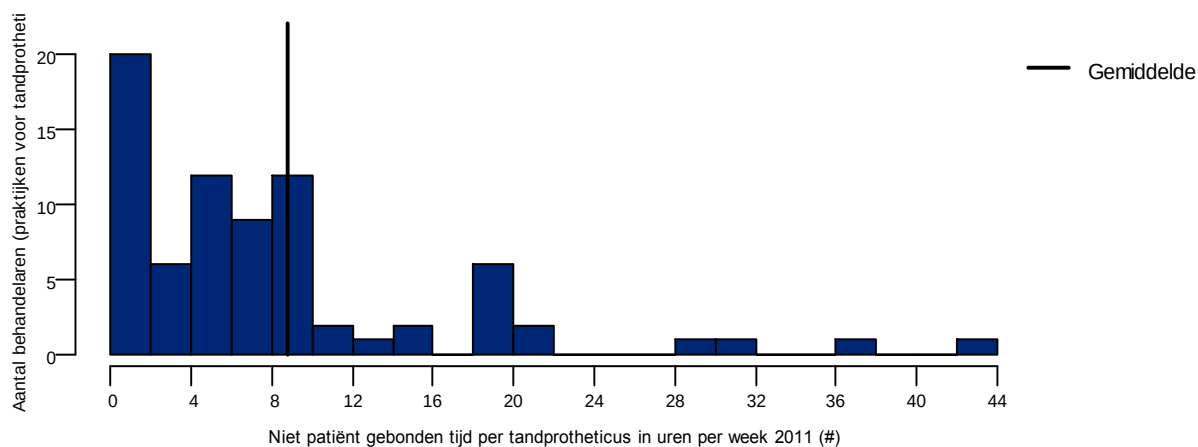
Tabel 3.4.2 Gemiddeld indirect patiënt gebonden uren per tandprotheticus behandelaar per week

	Gemiddelde	n
Indirect patiënt gebonden tijd per tandprotheticus in uren per week 2011	14,40	76
Indirect patiënt gebonden tijd per tandprotheticus in uren per week 2012	13,70	61

Niet patiënt gebonden tijd tandprotheticus behandelen

Het aantal niet patiënt gebonden uren per tandprotheticus behandelaar per week is weergegeven in onderstaande figuur.

Figuur 3.4.3 Niet patiënt gebonden tijd per tandprotheticus behandelaar per week in uren, 2011

Het gemiddeld aantal niet patiënt gebonden uren per tandprotheticus behandelaar in een normale werkweek is weergegeven in onderstaande tabel.

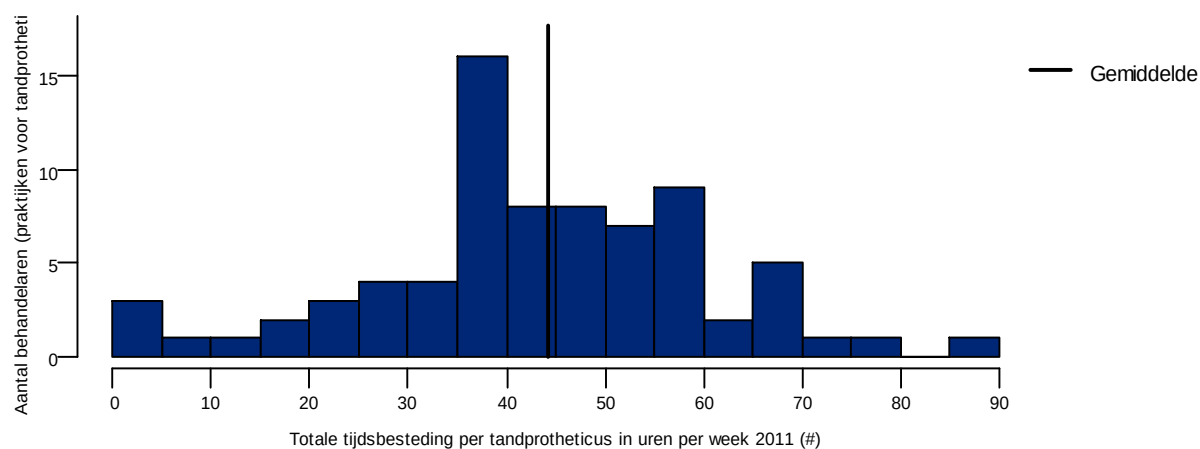
Tabel 3.4.3 Gemiddeld niet patiënt gebonden uren per tandprotheticus behandelaar per week

	Gemiddelde	n
Niet patiënt gebonden tijd per tandprotheticus in uren per week 2011	8,76	76
Niet patiënt gebonden tijd per tandprotheticus in uren per week 2012	7,88	61

Totale tijdsbesteding tandprotheticus behandelaren

De volgende figuur toont totale tijdsbesteding in uren per tandprotheticus behandelaar per week.

Figuur 3.4.4 Totale tijdsbesteding per tandprotheticus behandelaar per week in uren, 2011

De gemiddelde totale tijdsbesteding in uren per tandprotheticus behandelaar in een normale werkweek is weergegeven in onderstaande tabel.

Tabel 3.4.4 Gemiddelde totale tijdsbesteding in uren per tandprotheticus behandelaar per week

	Gemiddelde	n
Totale tijdsbesteding per tandprotheticus in uren per week 2011	44,27	76
Totale tijdsbesteding per tandprotheticus in uren per week 2012	39,87	61

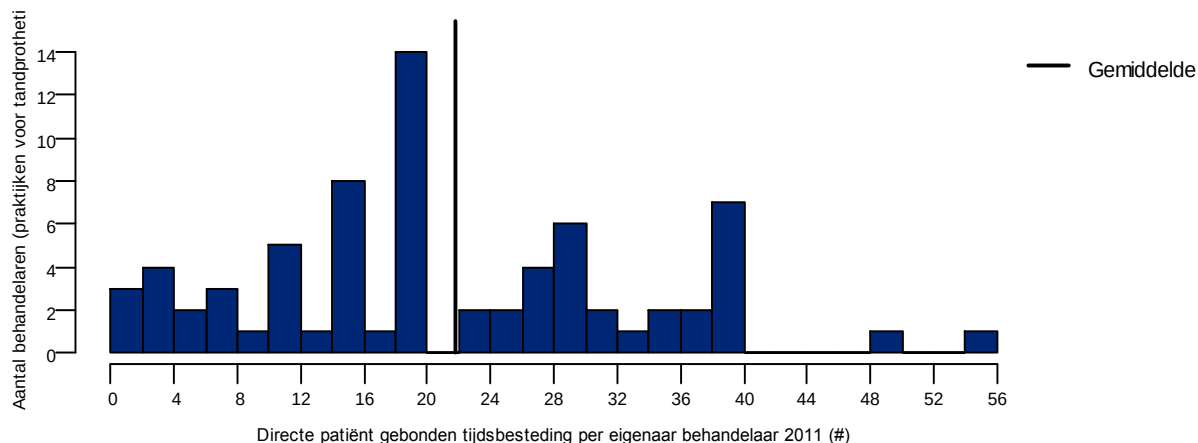
3.5 Tijdsbesteding per eigenaar behandelaar

In de systematiek voor tarief berekening worden de gegevens bepaald op het niveau van de FTE eigenaar. Hiervoor is de tijdsbesteding van eigenaren behandelaren een belangrijk gegeven. De definitie en berekeningswijze van dit begrip wordt gedetailleerd beschreven in rapport nul, algemeen onderzoeksrapport. Deze paragraaf geeft daarom specifiek ook voor eigenaren behandelaren de tijdsbesteding weer. De figuren en tabellen tonen opnieuw de directe- en indirecte patiënt gebonden tijd en de niet patiënt gebonden tijd, maar in dit geval alleen voor de eigenaren behandelaren.

Direct patiënt gebonden tijd eigenaren behandelaren

Het aantal direct patiënt gebonden uren per eigenaar behandelaar per week is weergegeven in de volgende figuur.

Figuur 3.5.1 Direct patiënt gebonden tijd per eigenaar behandelaar per week in uren, 2011

Het gemiddeld aantal direct patiënt gebonden uren per eigenaar behandelaar in een normale werkweek is weergegeven in onderstaande tabel.

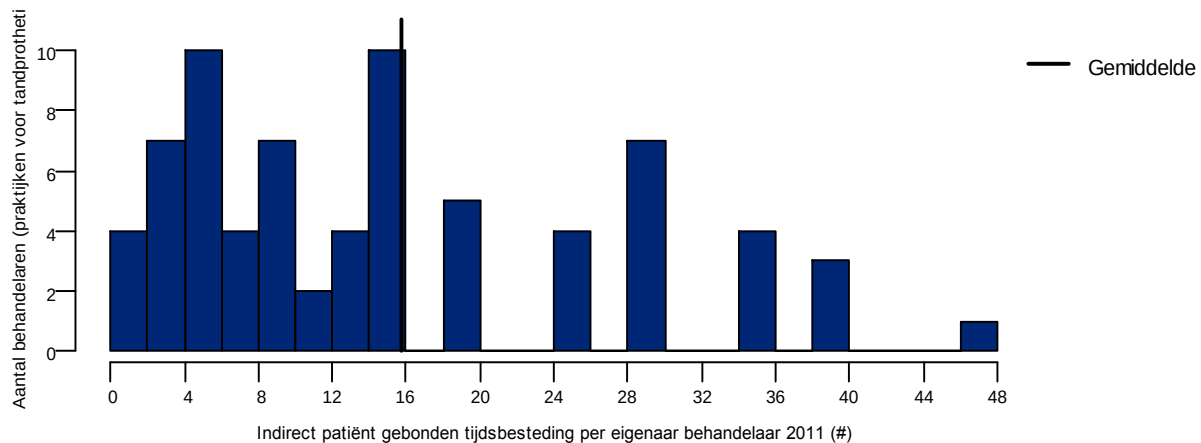
Tabel 3.5.1 Gemiddeld direct patiënt gebonden uren per eigenaar behandelaar per week

	Gemiddelde	n
Directe patiënt gebonden tijdsbesteding per eigenaar behandelaar 2011	21,80	72
Directe patiënt gebonden tijdsbesteding per eigenaar behandelaar 2012	19,50	55

Indirect patiënt gebonden tijd eigenaren behandelaren

Het aantal indirect patiënt gebonden uren per eigenaar behandelaar per week is weergegeven in onderstaande figuur.

Figuur 3.5.2 Indirect patiënt gebonden tijd per eigenaar behandelaar per week in uren, 2011

Het gemiddeld aantal indirect patiënt gebonden uren per eigenaar behandelaar in een normale werkweek is weergegeven in onderstaande tabel.

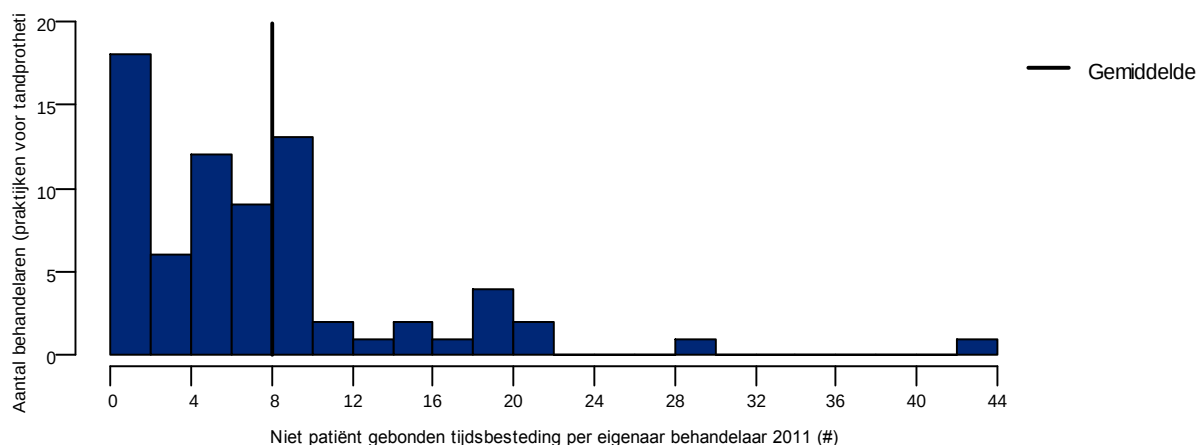
Tabel 3.5.2 Gemiddeld indirect patiënt gebonden uren per eigenaar behandelaar per week

	Gemiddelde	n
Indirect patiënt gebonden tijdsbesteding per eigenaar behandelaar 2011	15,75	72
Indirect patiënt gebonden tijdsbesteding per eigenaar behandelaar 2012	16,10	55

Niet patiënt gebonden tijd eigenaren behandelaren

Het aantal niet patiënt gebonden uren per eigenaar behandelaar per week is weergegeven in de volgende figuur.

Figuur 3.5.3 Niet patiënt gebonden tijd per eigenaar behandelaar per week in uren, 2011

Het gemiddeld aantal niet patiënt gebonden uren per eigenaar behandelaar in een normale werkweek is weergegeven in onderstaande tabel.

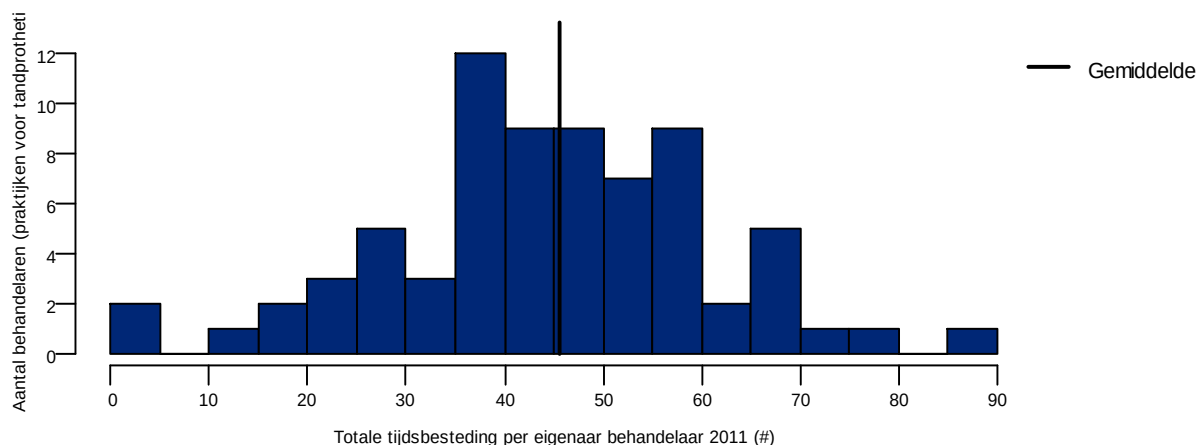
Tabel 3.5.3 Gemiddeld niet patiënt gebonden uren per eigenaar behandelaar per week

	Gemiddelde	n
Niet patiënt gebonden tijdsbesteding per eigenaar behandelaar 2011	8,05	72
Niet patiënt gebonden tijdsbesteding per eigenaar behandelaar 2012	7,18	55

Totale tijdsbesteding eigenaren behandelaren

De totale tijdsbesteding in uren per eigenaar behandelaar per week is hieronder weergegeven.

Figuur 3.5.4 Totale tijdsbesteding per eigenaar behandelaar per week in uren, 2011

De gemiddelde totale tijdsbesteding in uren per eigenaar behandelaar in een normale werkweek is weergegeven in onderstaande tabel.

Tabel 3.5.4 Gemiddelde totale tijdsbesteding in uren per eigenaar behandelaar per week

	Gemiddelde	n
Totale tijdsbesteding per eigenaar behandelaar 2011	45,60	72
Totale tijdsbesteding per eigenaar behandelaar 2012	42,77	55

3.6 Tijdsbesteding behandelaren per praktijk

In paragraaf 3.3 is de tijdsbesteding besproken per behandelaar. Deze paragraaf zal ingaan op de totale tijdsbesteding van de behandelaren per praktijk en tevens zal de correctie voor ZZP'ers behandeld worden.

ZZP'ers kunnen tegen een urenvergoeding of voor een aandeel in de omzet worden ingehuurd. Om niet alleen informatie te hebben over hun kosten werd in het invulblad tijdsbesteding hun tijdsbesteding uitgevraagd en elders in de vragenlijst de omzet die zij draaiden. Er werd expliciet gevraagd om de omzet op te geven wanneer de tijdsbesteding niet bekend was. De vraag over ZZP omzet leverde de volgende gegevens op:

Tabel 3.6.1 Gemiddelde ZZP omzet (VAR WUO omzet)

Onderdeel	2011 n=69	2012 n=54
Gemiddelde VAR WUO omzet	€ 7.653	€ 8.623
Aantal praktijken met VAR WUO omzet > 0	4	3
Gemiddelde VAR WUO omzet van deze praktijken	€132.010	€155.209

Voor ZZP'ers waarvan de tijdsbesteding niet was opgegeven werd voor de berekening van de totale behandeluren per praktijk een correctie doorgevoerd met behulp van bovenstaande omzet. Wij veronderstelden hiervoor dat de ZZP'ers die in een bepaalde praktijk werkzaam zijn evenveel omzet per uur realiseren als de andere behandelaren in die praktijk. Deze omzet-uren verhouding werd gebruikt om de tijdsbesteding door ZZP'ers aan te vullen.

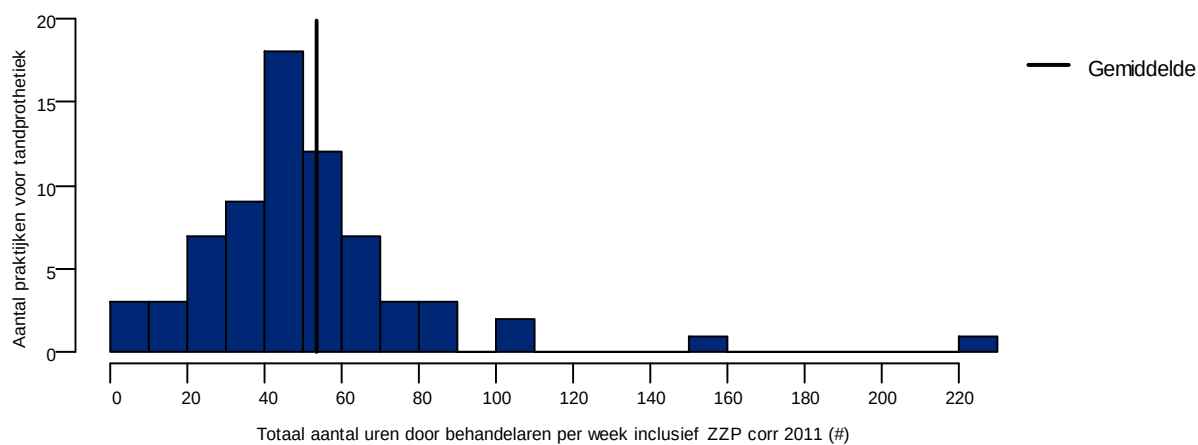
In de onderstaande tabellen wordt de tijdsbesteding per praktijk per week weergegeven voor de jaren 2011 en 2012. Tevens is de gecorrigeerde tijdsbesteding weergegeven, die in dit geval dus identiek is.

Tabel 3.6.2 Gemiddelde uren per praktijk per week per type tijdsbesteding

Tijdsbesteding in uren per week per praktijk n(2011)=69, n(2012)=54	Direct patiënt gebonden	Indirect patiënt gebonden	Niet patiënt gebonden	Totaal
Zonder ZZP correctie factor 2011	24,74	17,90	10,52	53,16
Met ZZP correctie factor 2011	24,74	17,90	10,52	53,16
Zonder ZZP correctie factor 2012	22,58	18,18	10,05	50,81
Met ZZP correctie factor 2012	22,58	18,18	10,05	50,81

De spreiding van de totale tijdsbesteding van de behandelaren in uren per week per praktijk met ZZP correctie is in de volgende figuur weergegeven voor het jaar 2011.

Figuur 3.6.1 Totale tijdsbesteding in uren per week per praktijk met ZZP correctie, 2011

De volgende figuur geeft de totale tijdsbesteding van de behandelaren per praktijk in 2011 weer, gespecificeerd naar het type arbeidsrelatie en specialisme van de behandelaren.

Tabel 3.6.3 Gemiddelde uren per praktijk per week per type arbeidsrelatie en specialisme, 2011

Arbeidsrelatie n= 69	Tandarts	Mondhygiënist	Orthodontist	Tandprotheticus	Preventie assistent	Anders	Totaal
Eigenaar niet in loondienst				37,062		1,576	38,638
Eigenaar in loondienst				7,667		1,275	8,942
Behandelaar in loondienst				3,855		0,783	4,638
Ingehuurd		0,116					0,116
Onbezoldigd				0,116			0,116
Anders				0,058		0,652	0,710
Totaal		0,116		48,757		4,286	53,159

Percentages tijdsbesteding

In deze sectie van tijdsbesteding volgen de verhoudingsgetallen voor de verschillende typen uren tijdsbesteding van de behandelaren voor 2011 en 2012 voor onze totale populatie behandelaren. Hierbij is er een uitsplitsing gemaakt naar de eigenaren in loondienst en eigenaren niet in loondienst, de niet eigenaar behandelaren en ten slotte alle behandelaren.

Tabel 3.6.4 Tijdsbesteding per type activiteit, 2011

	Direct patiëntgebonden	Indirect patiëntgebonden	Niet patiëntgebonden	Totaal
Eigenaren niet in loondienst n= 45	43,3%	41,0%	15,7%	100,0%
Eigenaren in loondienst n= 10	56,3%	22,0%	21,7%	100,0%
Niet eigenaar behandelaren n= 16	37,5%	24,6%	37,8%	100,0%
Alle behandelaren n= 71	44,4%	35,8%	19,8%	100,0%

Tabel 3.6.5 Tijdsbesteding per type activiteit, 2012

	Direct patiëntgebonden	Indirect patiëntgebonden	Niet patiëntgebonden	Totaal
Eigenaren niet in loondienst n= 58	46,7%	36,5%	16,8%	100,0%
Eigenaren in loondienst n= 14	52,5%	26,1%	21,4%	100,0%
Niet eigenaar behandelaren n= 14	35,7%	26,3%	38,0%	100,0%
Alle behandelaren n= 86	46,5%	33,7%	19,8%	100,0%

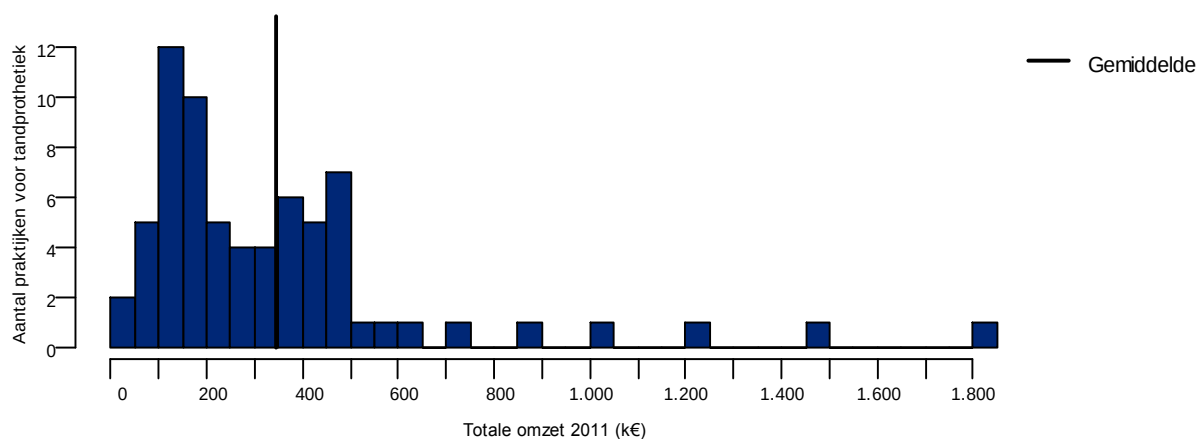
4. Opbrengsten en prestaties

In dit hoofdstuk worden de opbrengsten en de prestaties van de praktijken voor tandprothetiek in kaart gebracht. Het hoofdstuk start met een paragraaf over de opbrengsten zoals die zijn opgegeven in de winst- en verliesrekening van de vragenlijst. Daarna volgen twee paragrafen over de productie gegevens en het hoofdstuk sluit af met een paragraaf waarin de omzet uit de winst- en verliesrekening wordt vergeleken met de omzet gebaseerd op de productie gegevens.

4.1 Opbrengsten

In de figuur hieronder wordt de spreiding van de totale praktijk opbrengsten voor 2011 weergegeven.

Figuur 4.1.1 Totale praktijk opbrengsten, 2011

In de tabel hieronder worden de gemiddelde opbrengsten per praktijk voor de jaren 2011 en 2012 weergegeven. Tevens wordt in de tabel een nadere specificatie gegeven van de praktijk opbrengsten waarbij er een uitsplitsing wordt gemaakt in omzet mondzorg, omzet techniek in eigen beheer, overige opbrengsten en correcties voor voorgaande perioden.

Tabel 4.1.1 Omzet per categorie

Onderdeel	2011 n=69	2012 n=54
Omzet mondzorg	€108.454	€101.632
Omzet techniek in eigen beheer	€168.861	€168.824
Overige opbrengsten	€ 67.281	€ 78.520
Correcties voor voorgaande perioden	€ -934	€ -403
Totale praktijkopbrengsten	€343.662	€348.572

In tegenstelling tot alle andere gegevens in dit rapport is de verdeling van de totale praktijkopbrengsten niet geheel gebaseerd op de opgave in de resultatenrekening, maar hebben wij voor de verdeling over omzet mondzorg en omzet techniek in eigen beheer hier ook de opgegeven productiewaarden betrokken. De totale praktijkopbrengsten sluiten dus één op één aan bij de door de praktijken opgegeven bedragen. De bedragen voor omzet mondzorg en omzet techniek in eigen beheer sluiten echter alleen aan bij de opgave in de resultatenrekening voor praktijken die dit onderscheid zelf ook maken.

Wij constateerden namelijk dat iets minder dan de helft van de praktijken voor tandprothetiek in de resultatenrekening geen onderscheid maakten tussen omzet mondzorg en omzet techniek in eigen beheer, terwijl hun productiegegevens er op wezen dat zij zowel omzet mondzorg als omzet

techniek in eigen beheer hadden. Deze praktijken hadden echter hun volledige omzet geplaatst bij hetzij omzet mondzorg, hetzij omzet techniek in eigen beheer. Verschillende praktijken belden ook met onze helpdesk met de vraag hoe zij onze vraag adequaat zouden kunnen beantwoorden, omdat zij dit onderscheid niet hoeven te maken en de splitsing dus niet op hun financiële administratie kon worden gebaseerd.

De verdeling in omzet mondzorg en omzet techniek in eigen beheer is voor dit onderzoek echter wel interessant, en de productiegegevens bieden wel degelijk mogelijkheden om een onderscheid aan te brengen. Wij hebben daarom op basis van onze dataset een algoritme ontwikkeld om deze omzet ook voor de praktijken die hier zelf geen onderscheid hebben gemaakt over omzet mondzorg en over techniek in eigen beheer te verdelen.

De verdeling werd gebaseerd op de volgende bevindingen:

1. In de aan ons aangeleverde productie administraties werd standaard de omzet verdeeld over een kolom materiaal en techniek (M/T) en een kolom voor de rest van de productiewaarde. Bij veel praktijken had deze kolom de kop "honoraria" of werd de prestatie nader gespecificeerd met de letter H (in contrast met M/T).
2. Bij de 30 praktijken die zelf een verdeling hadden aangebracht in omzet mondzorg en omzet techniek in eigen beheer gold bij 22 dat de omzet voor techniek in eigen beheer in de resultatenrekening één op één aansloot bij de kolom materiaal en techniek (M/T) uit de productie administratie. Bij deze praktijken sloot bovendien de andere kolom met productiewaarden (kolom "H") één op één aan bij de omzet mondzorg.

Hier leidden wij de volgende aanpak voor de verdeling van de omzet over omzet mondzorg en omzet techniek in eigen beheer af:

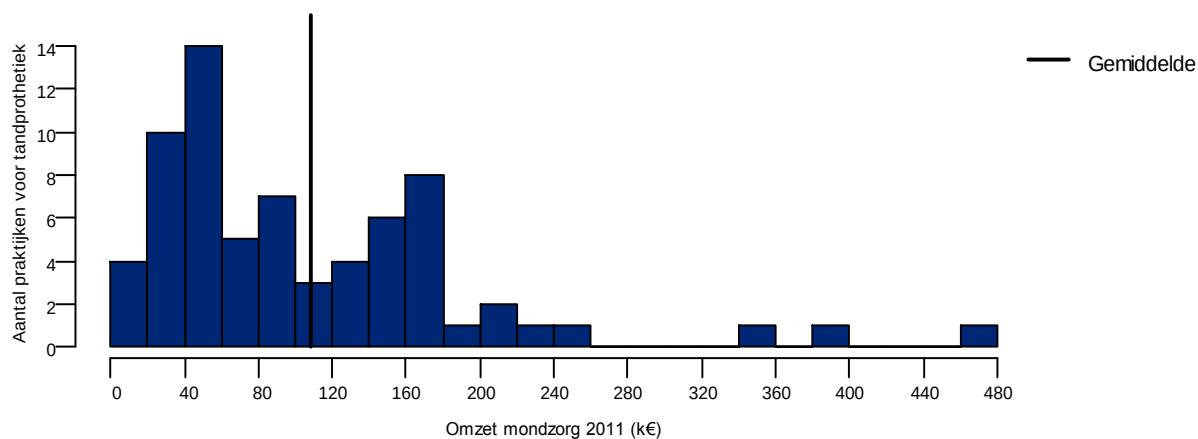
1. Hoofdregel: De verhouding tussen omzet mondzorg en omzet techniek in eigen beheer wordt gelijk gesteld aan de verhouding tussen de verhouding in productiewaarde tussen honorarium (kolom H) en de kolom materiaal en techniek (kolom M/T).
2. In de gevallen dat wij niet over een volledige set correcte prestatiegegevens beschikten hebben wij de gemiddelde verdeling tussen omzet mondzorg en omzet techniek in eigen beheer gebruikt voor alle praktijken voor tandprothetiek waarover wij betrouwbare productiegegevens hadden ontvangen. Wij zijn er hier dus van uit gegaan dat de gemiddelde verhouding voor alle praktijken de best beschikbare raming is voor de verhouding bij een individuele praktijk.

Van de omzet mondzorg, omzet techniek in eigen beheer en de overige opbrengsten volgen nu de figuren om de spreiding van deze onderdelen weer te geven. Van de correcties op voorgaande perioden wordt geen figuur weergegeven, omdat deze voor het onderzoek niet relevant zijn.

Omzet mondzorg

In de onderstaande figuur is de spreiding van de omzet mondzorg per praktijk weergegeven. De omzet voor techniek in eigen beheer, een belangrijke component voor praktijken voor tandprothetiek, is hier niet in meegenomen maar wordt in de volgende figuur apart getoond.

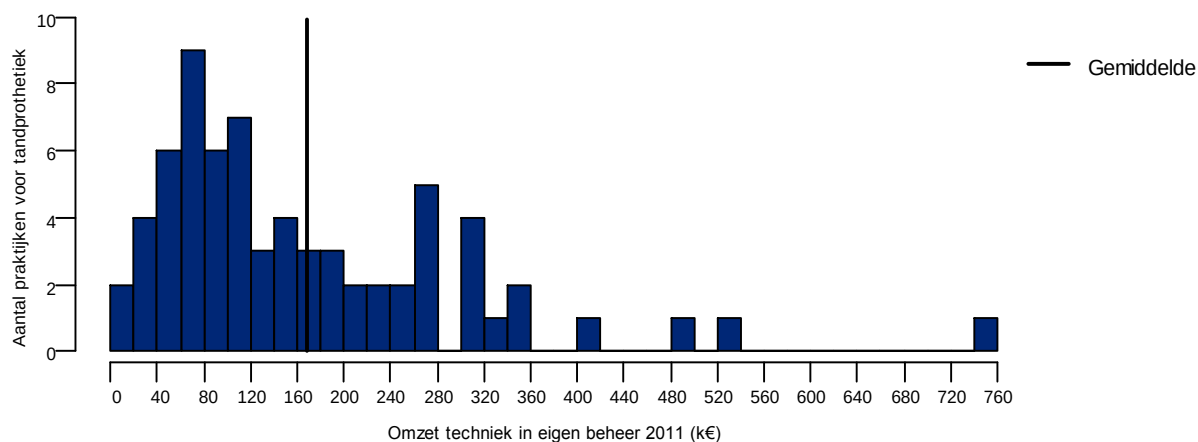
Figuur 4.1.2 Omzet mondzorg, 2011

Omzet techniek in eigen beheer

In de onderstaande figuur is de spreiding van de omzet techniek in eigen beheer per praktijk weergegeven.

Figuur 4.1.3 Omzet techniek in eigen beheer, 2011

In de onderstaande tabel is voor 2011 en 2012 de gemiddelde omzet techniek in eigen beheer weergegeven. Tevens is aangegeven hoeveel praktijken omzet techniek in eigen beheer hebben opgegeven, namelijk allemaal. Ten slotte is het gemiddelde voor deze praktijken weergegeven, dat dus in dit geval identiek is.

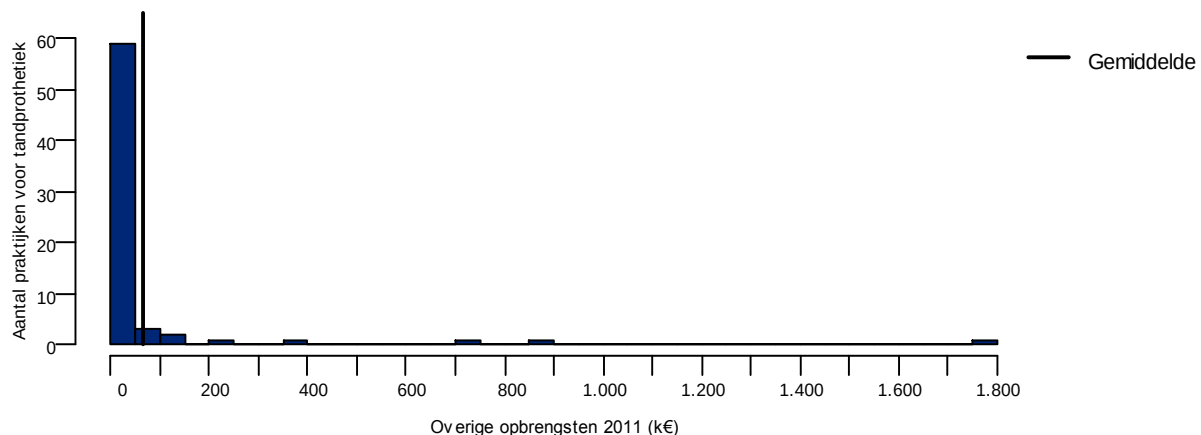
Tabel 4.1.2 Specificatie omzet techniek in eigen beheer

Onderdeel	2011 n=69	2012 n=54
Gemiddelde omzet techniek in eigen beheer	€168.861	€168.824
Aantal praktijken met omzet techniek in eigen beheer ongelijk 0	69	54
Gemiddelde omzet techniek in eigen beheer van deze praktijken	€168.861	€168.824

Overige opbrengsten

In de figuur hieronder worden de overige opbrengsten voor 2011 weergegeven. Onder overige opbrengsten vallen onder andere de verhuur van bedrijfsruimte en overige verkoop zoals de verkoop van whitening producten en artikelen gebitsverzorging. Tevens kunnen dit opbrengsten zijn van werkzaamheden voor andere tandartsen of opbrengsten voor tandtechniek die niet onder de mondzorg prestaties vallen.

Figuur 4.1.4 Overige opbrengsten, 2011

Uit de figuur blijkt dat het grootste deel van de praktijken geen of nauwelijks overige opbrengsten hebben. Eén praktijk heeft echter extreem hoge overige opbrengsten, twee andere praktijken hebben heel hoge overige opbrengsten. Het betreft hier opbrengsten van tandtechniek die niet onder de mondzorg regulering vallen, onder andere via een tandtechnisch laboratorium.

In de onderstaande tabel zijn voor 2011 en 2012 de gemiddelde overige opbrengsten weergegeven. Tevens is aangegeven hoeveel praktijken overige opbrengsten hebben opgegeven, en ten slotte is nogmaals het gemiddelde weergegeven, alleen nu gebaseerd op het aantal van de praktijken die daadwerkelijk overige opbrengsten hebben opgegeven.

Tabel 4.1.3 Specificatie overige opbrengsten

Onderdeel	2011 n=69	2012 n=54
Gemiddelde overige opbrengsten	€ 67.281	€ 78.520
Aantal praktijken met overige opbrengsten ongelijk 0	28	24
Gemiddelde overige opbrengsten van deze praktijken	€165.799	€176.670

4.2 Prestaties 2011

De opbrengsten komen voort uit de totale productiewaarde van de praktijk. De productie wordt gerealiseerd via honderden zogenaamde prestatiecodes die staan voor verschillende verrichtingen met een tarief per verrichting.

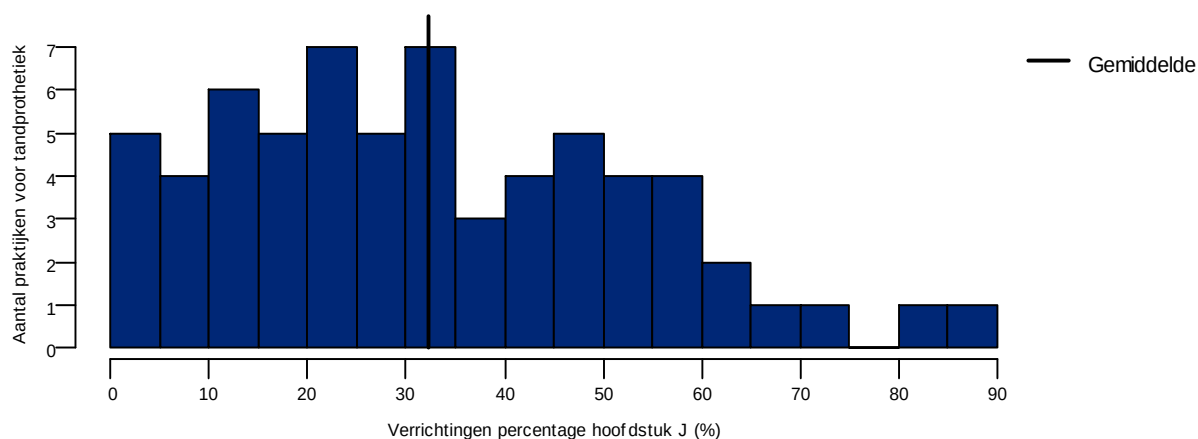
Per soort mondzorgpraktijk zijn er prestatiecode hoofdstukken die specifiek bij een differentiatie horen. Het is te verwachten dat de prestaties in deze hoofdstukken ook in aanzienlijke mate de inkomsten van de praktijk bepalen.

Voor de praktijken voor tandprothetiek ging het in 2011 om de volgende hoofdstukken prestatiecodes:

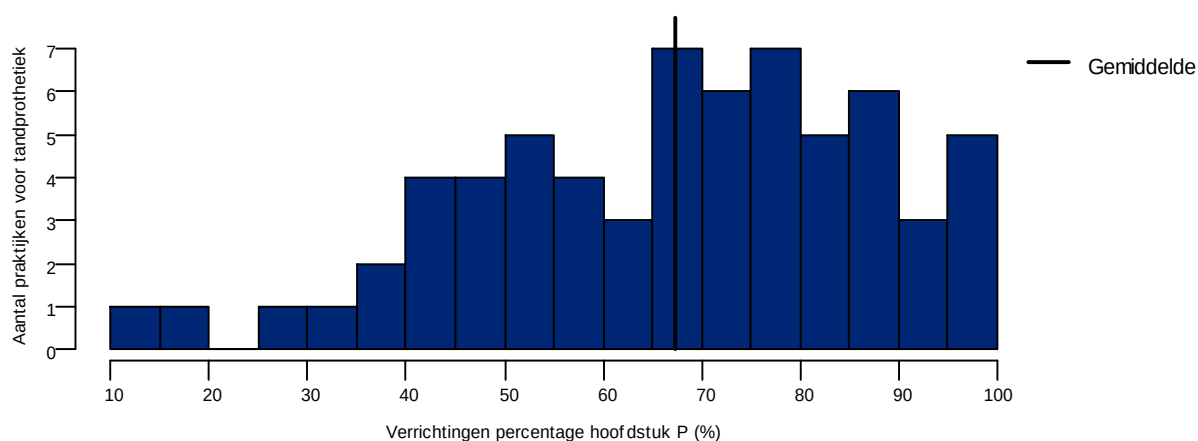
- J; Orale implantologie
- P; Uitneembare prothetische voorzieningen

In de volgende figuren wordt het aandeel dat deze hoofdstukken in 2011 hadden in de totale productiewaarde van de praktijk weergegeven.

Figuur 4.2.1 Spreiding prestatiecode hoofdstuk J, 2011

Figuur 4.2.2 Spreiding prestatiecode hoofdstuk P, 2011

We zien dat de prestatiecodes voor Orale implantologie (hoofdstuk J) gemiddeld verantwoordelijk zijn voor ongeveer één derde deel van de productiewaarde van de gemiddelde praktijk, waarbij er opvallend grote verschillen zijn in het percentage per praktijk. Uitneembare prothetische voorzieningen (hoofdstuk P) zijn zelfs verantwoordelijk voor twee derde deel van de productiewaarde, en zij zijn voor bijna alle praktijken belangrijk.

Samen zijn de J en P codes bijna voor de gehele omzet van de praktijken voor tandprothetiek verantwoordelijk, andere prestatiecode hoofdstukken komen bijna niet voor.

In de volgende tabel is de volledige lijst van prestatiecode hoofdstukken met bijbehorende omschrijvingen opgenomen die in 2011 van toepassing was.

Tabel 4.2.1 Beschrijvingen prestatiecode hoofdstukken, 2011

Hoofdstuk	Beschrijving 2011
A	Anesthesie
B	Lachgassedatie
C	Consultatie en diagnostiek
D	Orthodontie
E	Endodontologie
G	Gnathologie
H	Chirurgische ingrepen (inclusief anesthesie)
J	Orale implantologie
M	Preventie en mondhygiëne
Mond	Overige codes mondhygiëne
Ortho	Orthodontie (zescijferig)
P	Uitneembare prothetische voorzieningen
R	Restauraties door middel van niet plastische materialen
T	Parodontologie
U	Bijzondere tandheelkunde
U01 U02 U03	AWBZ
V	Restauraties door middel van plastische middelen
X	Röntgendiagnostiek
Z	Abonnementstarieven

In de volgende tabel is het gemiddelde weergegeven van de productiewaarde per hoofdstuk prestatiecodes verdeeld over “honorarium” (kolom H in de meeste door ons ontvangen productieoverzichten) en materiaal en techniek (kolom M/T). Praktijken voor tandprothetiek gebruikten in hun productieadministratie voor 2011 vrijwel uitsluitend de hoofdstukken J (Orale Implantologie) en P (uitneembare prothetische voorzieningen).

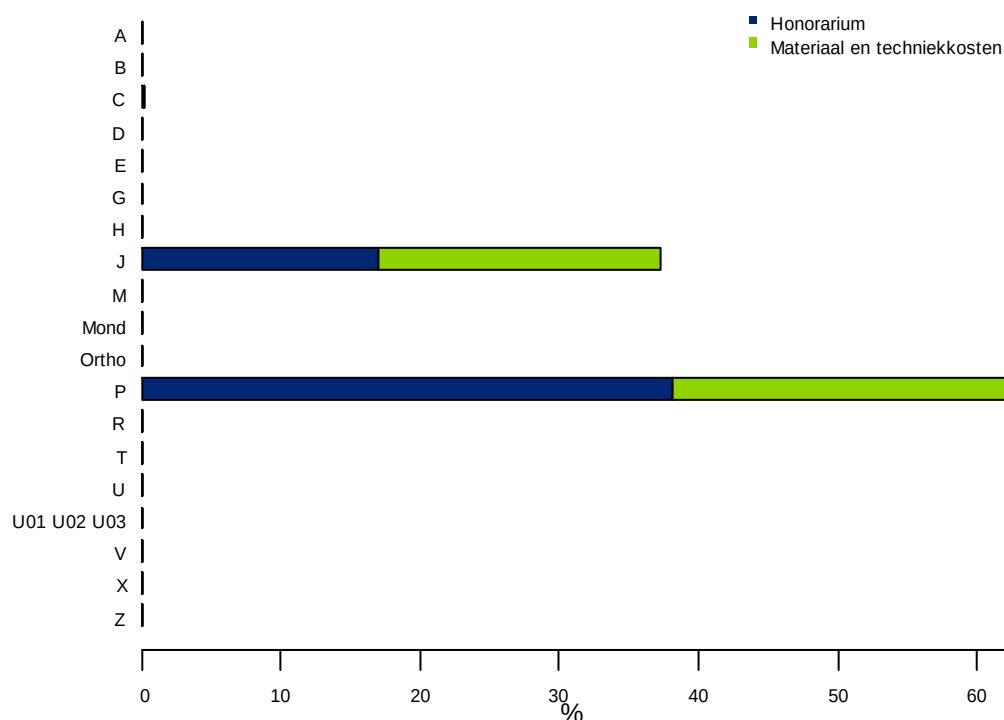
Tabel 4.2.2 Gemiddelde productiewaarde, 2011

Hoofdstuk	Honorarium	Materiaal en techniekkosten	Totaal
A	€ 0	€ 0	€ 0
B	€ 0	€ 0	€ 0
C	€ 361	€ 10	€ 371
D	€ -3	€ 0	€ -3
E	€ 4	€ 0	€ 4
G	€ 6	€ 0	€ 6
H	€ 0	€ 0	€ 0
J	€ 42.867	€ 51.092	€ 93.959
M	€ 12	€ 6	€ 18
Mond	€ 0	€ 0	€ 0
Ortho	€ 0	€ 0	€ 0
P	€ 96.062	€ 61.121	€ 157.183
R	€ 0	€ 0	€ 0
T	€ 11	€ 0	€ 11
U	€ 79	€ 9	€ 88
U01 U02 U03	€ 0	€ 0	€ 0
V	€ 0	€ 0	€ 0
X	€ 0	€ 0	€ 0
Z	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal	€ 139.400	€ 112.238	€ 251.638

Relatieve productiewaarde prestatiecodes 2011 per prestatiecode hoofdstuk

We nemen ook de relatieve productiewaarde per hoofdstuk voor 2011 op. In onderstaande figuur is de procentuele verdeling tussen het honorarium en de materiaal en techniekkosten weergegeven voor de prestatiecode hoofdstukken. Uit de figuur valt af te lezen dat er twee prestatiecode hoofdstukken zijn die voor vrijwel alle omzet verantwoordelijk zijn, namelijk orale implantologie (hoofdstuk P) en uitneembare prothetische voorzieningen (hoofdstuk J).

Figuur 4.2.3 Verdeling productiewaarde per prestatiecode hoofdstuk, 2011

4.3 Prestaties 2012

Door een forse hercodering van de prestaties verschilden de hoofdstukletters, de omschrijvingen en de verrichtingen per prestatiecode in 2012 aanzienlijk van die in 2011. In onderstaande tabel is de beschrijving per prestatiecode hoofdstuk weergegeven voor 2012.

Tabel 4.3.1 Beschrijvingen prestatiecode hoofdstukken, 2012

Hoofdstuk	Beschrijving 2012
A	Consultatie en diagnostiek
C	Preventieve mondzorg
E	Vullingen, kronen en bruggen
G	Kunstgebitten (prothetische voorzieningen)
J	Chirurgie
L	Wortelkanaalbehandeling (endodontologie)
N	Tandvleesbehandelingen (parodontologie)
P	Implantaten (implantologie)
S	Kaakgewrichtsbehandelingen
V	Beugels (orthodontie)
W	Nazorg
X	Diversen
X 751	Tijdtarief mondzorg AWBZ
Z	Abonnementen

In de volgende tabel is het gemiddelde van de productiewaarde per prestatiecode hoofdstuk weergegeven. Opnieuw is hierbij onderscheid gemaakt tussen honorarium en materiaal en techniekkosten. In 2012 registreerden praktijken voor tandprothetiek hun productie vrijwel geheel in hoofdstuk G, kunstgebitten (prothetische voorzieningen).

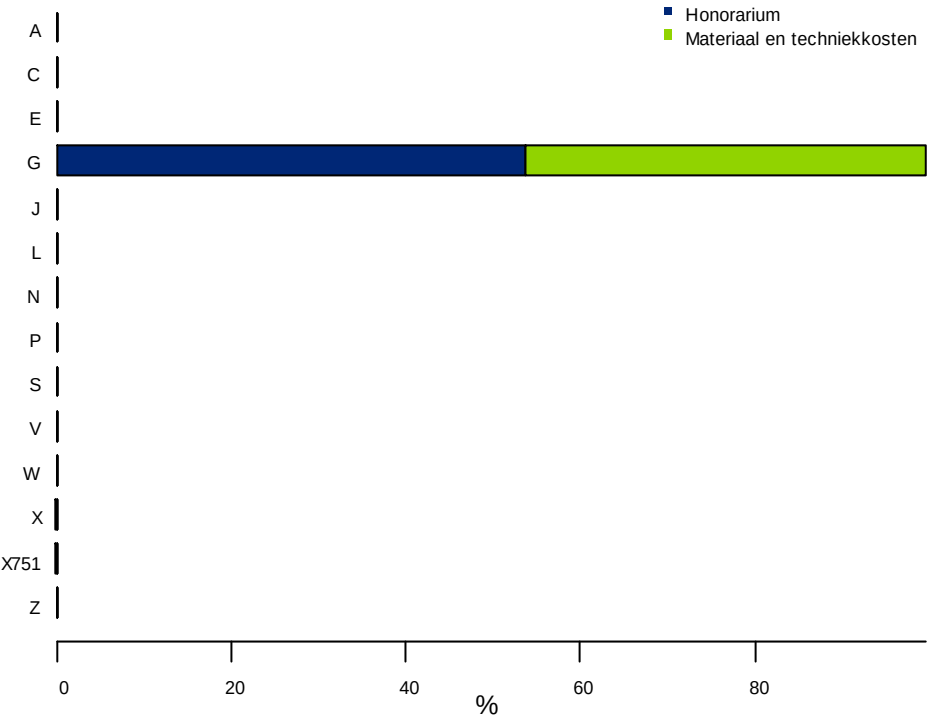
Tabel 4.3.2 Gemiddelde productiewaarde, 2012

Hoofdstuk	Honorarium	Materiaal en techniekkosten	Totaal
A	€ 215	€ 0	€ 215
C	€ 1	€ 0	€ 1
E	€ 8	€ 0	€ 8
G	€126.221	€107.841	€234.062
J	€ 0	€ 0	€ 0
L	€ 0	€ 0	€ 0
N	€ 0	€ 0	€ 0
P	€ 0	€ 0	€ 0
S	€ 11	€ 4	€ 15
V	€ 0	€ 0	€ 0
W	€ 2	€ 0	€ 2
X	€ 291	€ 7	€ 298
X751	€ 330	€ 0	€ 330
Z	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal	€127.078	€107.852	€234.930

Relatieve productiewaarde prestatiecodes 2012 per prestatiecode hoofdstuk

We nemen ook een figuur met de relatieve productiewaarde per hoofdstuk voor 2012 op.

Figuur 4.3.1 Verdeling productiewaarde per prestatiecode hoofdstuk, 2012

4.4 Confrontatie omzet

In deze paragraaf wordt een vergelijking gemaakt tussen de omzet die door de praktijken is opgegeven in de winst- en verliesrekening en de productiewaarde die vanuit de aangeleverde productiegegevens bepaald kan worden. In de onderstaande tabel wordt deze vergelijking weergegeven. Voor een zuivere vergelijking tussen de omzet en de productiewaarde zijn enkel de praktijken die beide gegevens hadden gerapporteerd meegenomen in de confrontatie. Praktijken die een deelonthefing verschaft hebben gekregen voor het aanleveren van hun prestatiegegevens zijn dus niet in onderstaande tabel meegenomen.

Tabel 4.4.1 Confrontatie omzet winst- en verliesrekening en productiewaarde vanuit productiegegevens

Onderdeel	2011 n=65	2012 n=51
Omzet gebaseerd op prestaties	€251.638	€234.930
Omzet mondzorg en techniek in eigen beheer	€267.299	€254.267
Verschil absoluut	€ 15.660	€ 19.336
Verschil percentage	5,9%	7,6%

Uit de tabel valt af te lezen dat de omzet vanuit de productiegegevens niet exact gelijk is aan de optelsom van de omzet mondzorg plus omzet techniek in eigen beheer. In de validatiefase van het onderzoek is gebleken dat dit komt door de volgende oorzaken:

1. Doordat prestaties rond de jaarwisseling worden gefactureerd, waarbij de facturatie in een ander jaar plaatsvond dan de werkelijk verrichting
2. Doordat codes uit een ander jaar nog in de productiegegevens voorkomen
3. Praktijken gebruikten voor hun productie administratie “eigen” prestatiecodes die niet voorkomen in de lijst met door de NZa vastgestelde prestaties, met name in 2012
4. De productiesoftware van veel praktijken neemt declaraties soms dubbel mee, met name als er bij eerste facturering een fout is gemaakt

Gegeven het bovenstaande zal in de verdere analyses van dit onderzoek worden gerekend met de omzet mondzorg en omzet techniek in eigen beheer vanuit de winst- en verliesrekening. Praktijken gaven in de validatiefase vaak ook aan dat deze omzetten betrouwbaarder waren dan die uit de productie administratie omdat zij ten behoeve van het opstellen van financiële overzichten en belastingaangiften geschoond waren en daarmee betrouwbaarder waren dan de productie-administratie.

De omzetten op basis van de prestaties, de zogenaamde productiewaarden, zijn afgezien van de rapportage in dit hoofdstuk ook in de verificatiefase gebruikt. Zij werden bijvoorbeeld gebruikt om via de verdeling over prestatie code hoofdstukken vast te stellen of een tandartspraktijk feitelijk vooral behandelingen uitvoerde die gekoppeld zijn aan een bepaalde differentiatie.

5. Kosten

In dit hoofdstuk worden de kosten van de praktijken voor tandprothetiek in kaart gebracht. Eerst worden de kosten op hoofdcategorie weergegeven. Daarna wordt elke categorie in detail behandeld. In de laatste paragraaf worden de niet uit de jaarrekening of fiscale aangifte van de praktijk blijvende praktijkkosten nog beschreven. Deze laatste zijn niet meegenomen in het overzicht van de totale praktijkkosten waar dit hoofdstuk mee begint, omdat zij in principe (bij het juist invullen van de vragenlijst) geen kosten van de praktijk betreffen. In de gedetailleerde behandeling van de verschillende categorieën kosten van de praktijk worden zij wel meegenomen.

5.1 Hoofdcategorieën kosten

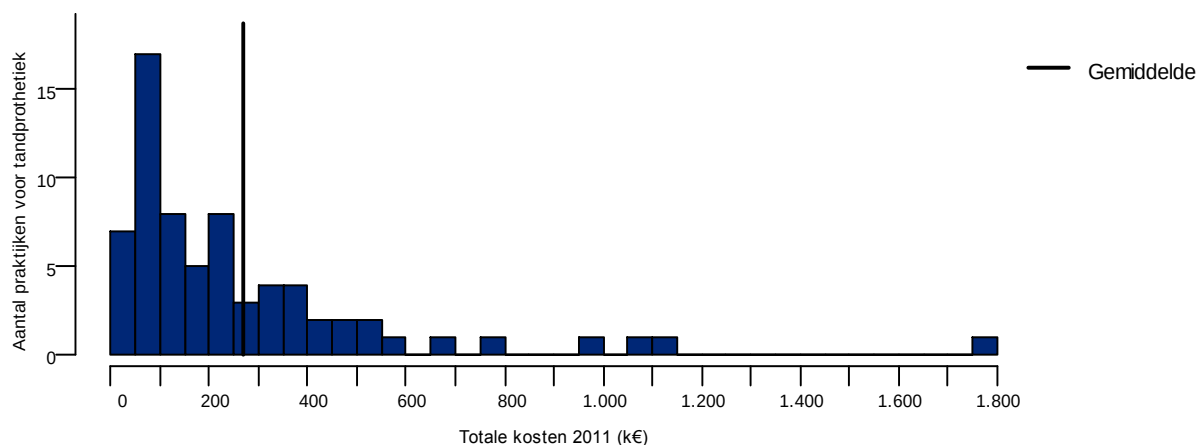
In de onderstaande tabel zijn de hoofdcategorieën mondzorgkosten weergegeven.

Tabel 5.1.1 Hoofdcategorieën mondzorgkosten

Hoofdcategorieën mondzorgkosten	
- Kosten van techniek en materiaal	- Algemene kosten
- Personeelskosten	- Financieringslasten
- Huisvestingskosten	- Afschrijvingskosten
- Verkoopkosten	- Overige kosten

De gemiddelde totale kosten per praktijk geven voor 2011 het volgende beeld.

Figuur 5.1.1 Totale kosten, 2011

In de volgende tabel is de specificatie van de gemiddelde totale kosten per praktijk weergegeven voor de jaren 2011 en 2012.

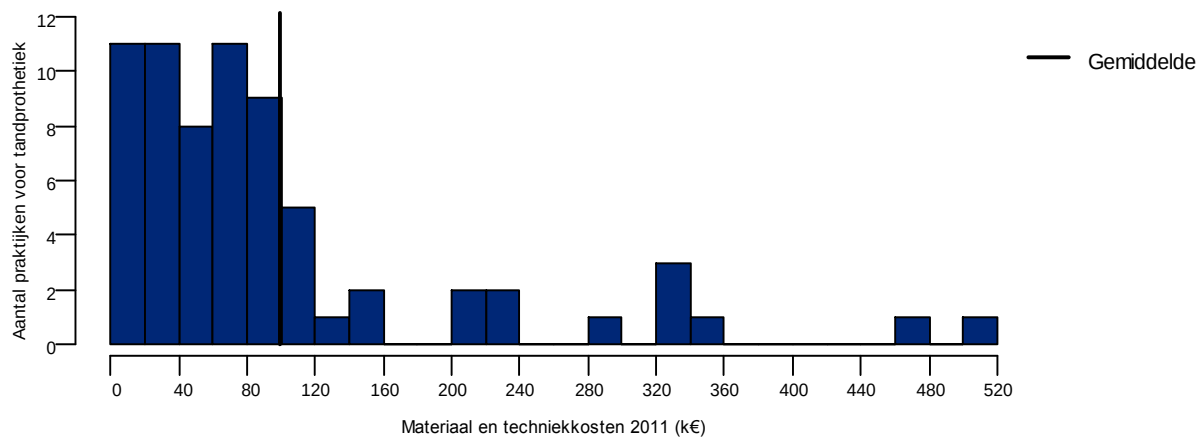
Tabel 5.1.2 Specificatie totale kosten

Onderdeel	2011 n=69	2012 n=54
Kosten van techniek en materiaal	€ 99.492	€ 94.876
Personeelskosten	€ 86.719	€ 93.440
Huisvestingskosten	€ 23.344	€ 21.982
Verkoopkosten	€ 10.510	€ 11.793
Algemene kosten	€ 21.449	€ 21.130
Financieringslasten	€ 3.633	€ 3.298
Afschrijvingen	€ 20.642	€ 19.223
Overige kosten	€ 3.445	€ 2.395
Totale kosten	€269.234	€268.136

5.2 Kosten van techniek en materiaal

In de figuur hieronder worden de totale kosten van techniek en materiaal voor 2011 weergegeven.

Figuur 5.2.1 Kosten techniek en materiaal, 2011

In de tabel hieronder worden binnen de kosten van techniek en materiaal apart de gemiddelde kosten van de overige opbrengsten die door praktijken zijn opgenomen getoond.

De overige kosten van techniek en materiaal hebben wij ten behoeve van de margeberekeningen in hoofdstuk 7 en voor een goed overzicht van de variatie van deze kosten over praktijken ondergebracht bij de techniekkosten van techniek in eigen beheer.

Sommige praktijken hadden bij onze vragenlijst al hun materiaal en techniekkosten ondergebracht bij materiaal, sommige bij ingekochte techniek en sommige bij techniekkosten van techniek in eigen beheer. Wij kregen echter van veel praktijken door dat zij dit onderscheid niet maken. Omdat de kernactiviteit van een praktijk voor tandprothetiek het leveren van tandtechniek in eigen beheer is hebben wij daarom besloten om voor de analyses in dit rapport alle bij ingekochte techniek en van materiaal opgegeven kosten onder te brengen bij de post techniekkosten voor techniek in eigen beheer. Dit sluit ook aan bij onze keuze om de productiewaarde gerelateerd aan techniek geheel aan de omzet techniek in eigen beheer toe te rekenen.

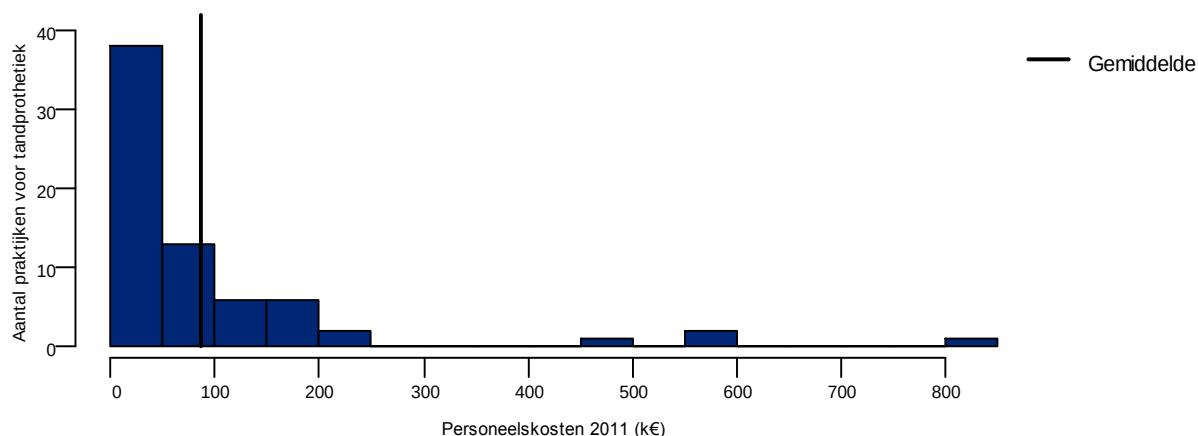
Tabel 5.2.1 Specificatie kosten techniek en materiaal

Onderdeel	2011 n=69	2012 n=54
Techniekkosten van techniek in eigen beheer	€ 82.255	€ 73.855
Kosten van ingekochte techniek	€ 0	€ 0
Kosten materiaal	€ 0	€ 0
Kosten van de overige opbrengsten	€ 17.237	€ 21.020
Totale kosten techniek en materiaal	€ 99.492	€ 94.876

5.3 Personeelskosten

In de figuur hieronder worden de personeelskosten voor 2011 weergegeven.

Figuur 5.3.1 Personeelskosten, 2011

Het valt op dat meer dan de helft van de praktijken minder dan 50.000 euro aan personeelskosten hebben. Dit past uiteraard prima bij de vele praktijken met maximaal één tandprotheticus die eigenaar behandelaar is. In de tabel hieronder worden de gemiddelde personeelskosten per praktijk voor de jaren 2011 en 2012 weergegeven. Tevens wordt in de tabel een nadere specificatie gegeven van de gemiddelde personeelskosten per praktijk. Let op, eventuele management fees worden hier niet weergegeven, deze zijn opgenomen bij de overige kosten.

Tabel 5.3.1 Specificatie personeelskosten

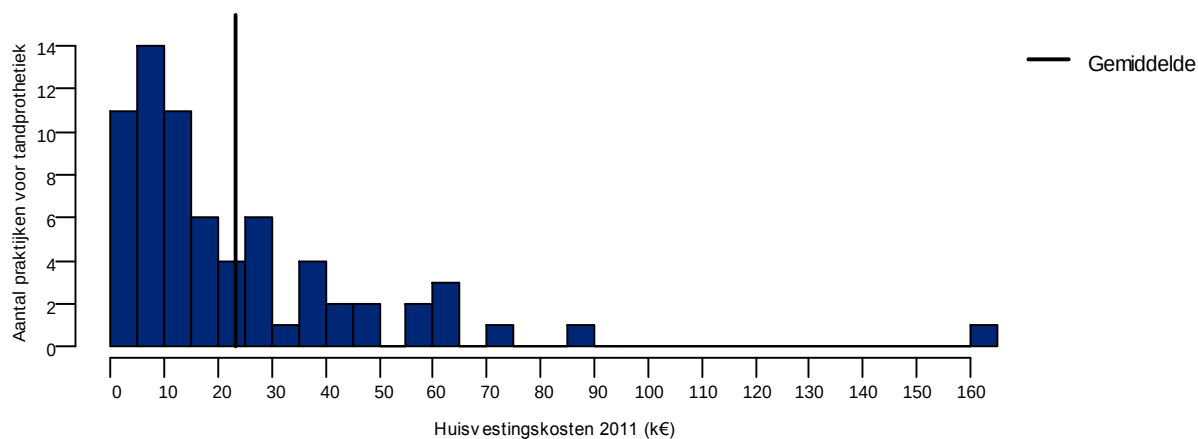
Onderdeel	2011 n=69	2012 n=54
Lonen en Salarissen	€65.879	€71.668
Kosten van waarneming tandartsen op provisiebasis	€ 0	€ 0
Beloning op basis van ZZP-overeenkomsten	€ 0	€ 2.877
Sociale lasten	€ 7.593	€ 9.214
Pensioenpremies	€ 5.323	€ 5.049
Kosten van ingehuurd personeel	€ 4.055	€ 1.415
Overige personeelskosten	€ 3.869	€ 3.217
Totale personeelskosten	€86.719	€93.440

Bovenstaande gegevens zijn afkomstig uit de jaarrekeningen van de praktijken. Wij hebben in de validatiefase een aansluiting gemaakt tussen de hier genoemde post lonen en salarissen uit de jaarrekening en de lonen en salarissen in de tijdsbesteding invulbladen. Hierdoor hebben wij de gegevens voor behandelaars en eigenaars in loondienst aangesloten en volledig en betrouwbaar kunnen maken. Bij inhuur kwam een groot aantal varianten langs, zoals onder andere bleek uit de toelichtingen. De post “beloning op basis van ZZP-overeenkomsten” sluit daardoor niet aan bij de FTE’s voor “ZZP-inhuur” maar bevat ook beloningen voor andere typen inhuur. Voor een deel van de ZZP’ers is verder de tijdsbesteding van ZZP’ers niet bekend, wat de mogelijkheden voor validatie, aansluiting en de berekening van een FTE factor beperkt in vergelijking met personeel in loondienst.

5.4 Huisvestingskosten

In de figuur hieronder worden de huisvestingskosten voor 2011 weergegeven.

Figuur 5.4.1 Huisvestingskosten, 2011

In de volgende tabel worden de gemiddelde huisvestingskosten per praktijk voor de jaren 2011 en 2012 weergegeven. Tevens wordt in de tabel een nadere specificatie gegeven van de gemiddelde huisvestingskosten per praktijk.

Tabel 5.4.1 Specificatie huisvestingskosten

Onderdeel	2011 n=69	2012 n=54
Huur (lease) onroerende zaken	€14.667	€13.995
Grondlasten en belasting	€ 612	€ 522
Kleine aanschaffingen en dagelijks onderhoud	€ 2.332	€ 1.568
Schoonmaakkosten	€ 1.353	€ 1.370
Gas, water en elektra	€ 3.148	€ 3.414
Dotatie groot onderhoud	€ 258	€ 202
Overige huisvestingskosten	€ 975	€ 910
Totale huisvestingskosten	€23.344	€21.982

Aan de praktijken is tevens gevraagd om de gestandaardiseerde afschrijvingslasten op te geven in de staat van vaste activa. In de tabel hieronder zijn de gemiddelde afschrijvingen op gebouwen weergegeven voor 2011 en 2012. Dit zijn uiteraard ook huisvestingskosten, ze zijn alleen in jaarrekeningen onder de afschrijvingen gerubriceerd.

Tabel 5.4.2 Gemiddelde afschrijvingen op gebouwen

Afschrijvingen	2011 n=69	2012 n=54
Gebouwen	€3.756	€2.982

De financieringskosten voor gebouwen in eigendom (de “hypotheekrente”) worden overigens ook niet bij de huisvestingskosten gerubriceerd, zij vallen jaarrekening technisch onder de financiële lasten en zijn afhankelijk van de te betalen renteniveaus, de waarde van de gebouwen en de er op genomen hypotheek.

Bij het beoordelen van de spreiding van de huisvestingskosten kan het relevant zijn om rekening te houden met de kosten per vierkante meter. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen vestigingen

die gehuurd worden en vestigingen die in eigendom zijn. Voor de gehuurde vestigingen kan de maandhuur per vierkante meter worden weergegeven en voor de vestigingen in eigendom de WOZ waarde per vierkante meter.

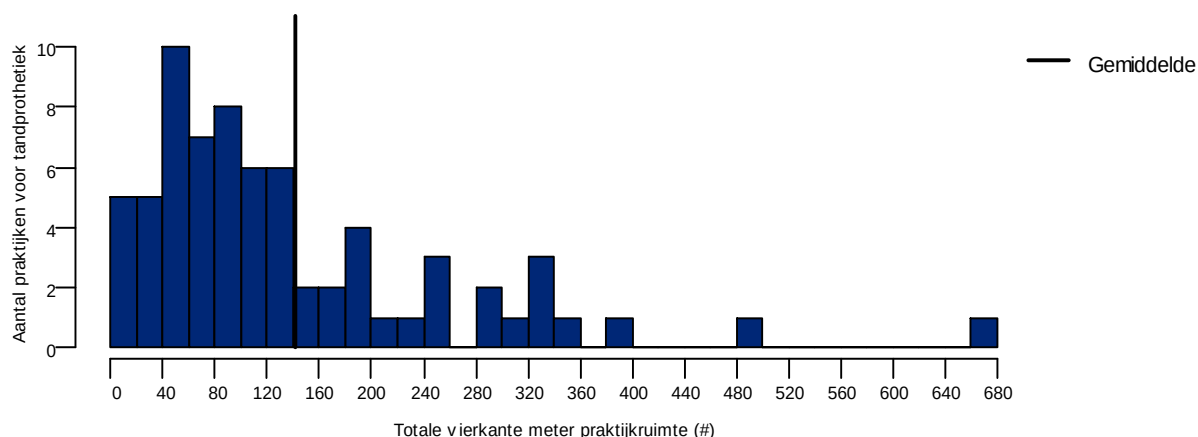
In de onderstaande tabel is de gemiddelde maandhuur per vierkante meter weergegeven voor de vestigingen die gehuurd worden voor de jaren 2011 en 2012. Hierbij is gerekend met een gewogen gemiddelde, dus de waarde van een vestiging van 200 vierkante meter weegt tien keer zwaarder dan een vestiging van 20 vierkante meter. Tevens is de gemiddelde WOZ waarde per vierkante meter weergegeven voor vestigingen in eigendom. Ook hier is gerekend met een gewogen gemiddelde, er is echter geen onderscheid in de twee jaren gemaakt omdat dit niet is uitgevraagd.

Tabel 5.4.3 Gemiddelde maandhuur en WOZ waarde per vierkante meter

Onderdeel	Bedrag	Aantal vestigingen	Aantal praktijken	Gemiddeld aantal vierkante meter praktijkruimte per vestiging
Huur per vierkante meter 2011	€ 12	58	46	114
Huur per vierkante meter 2012	€ 11	43	35	124
WOZ per vierkante meter	€2.434	26	25	91

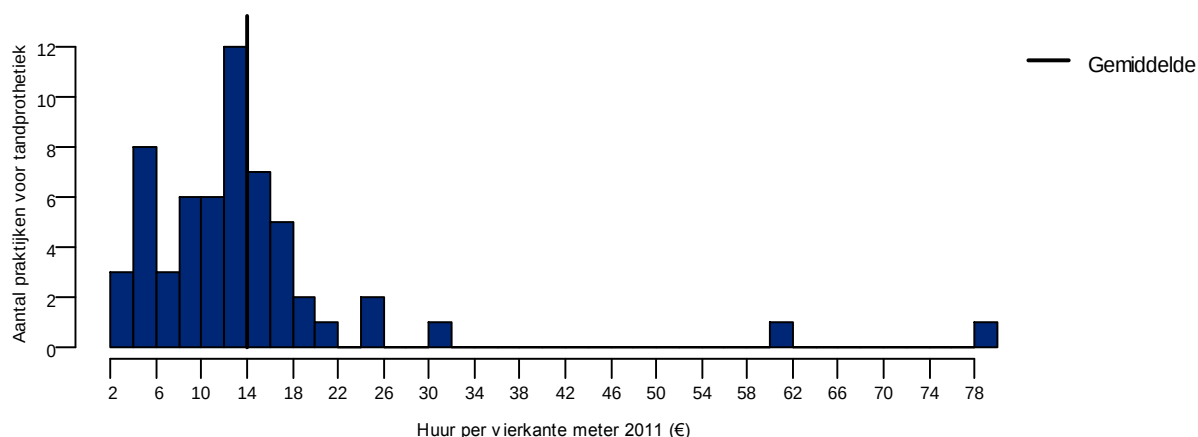
In de onderstaande figuur is de gemiddelde totale vierkante meter praktijkruimte per praktijk weergegeven.

Figuur 5.4.2 Totale vierkante meter praktijkruimte per praktijk

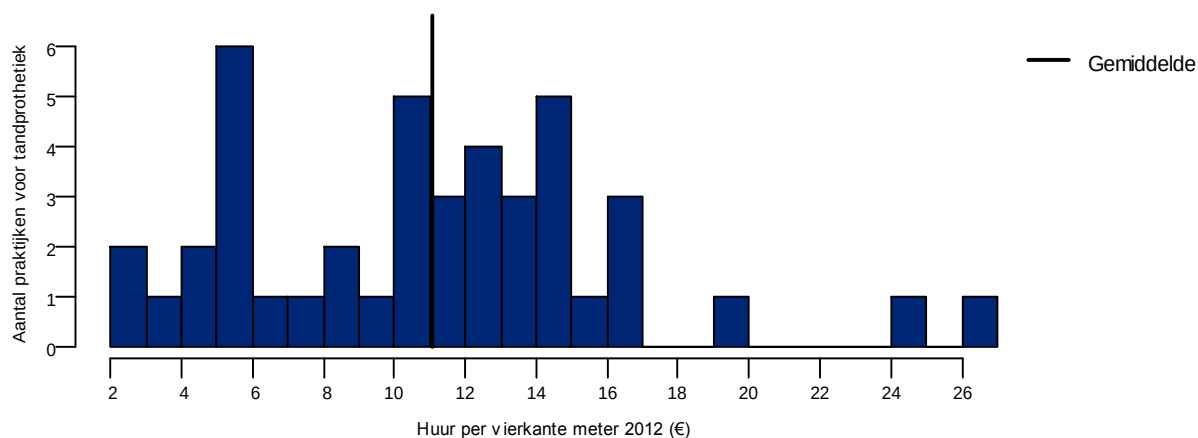
In de onderstaande figuur is de spreiding weergegeven van het gemiddelde huurbedrag per vierkante meter per gehuurde vestiging voor 2011. Nota bene, het gemiddelde uit de figuur komt niet overeen met het gemiddelde uit de tabel hierboven. Dit komt doordat in de tabel is gerekend met een gewogen gemiddelde en in de figuur met het gemiddelde per vestiging.

Figuur 5.4.3 Huur per vierkante meter per vestiging, 2011

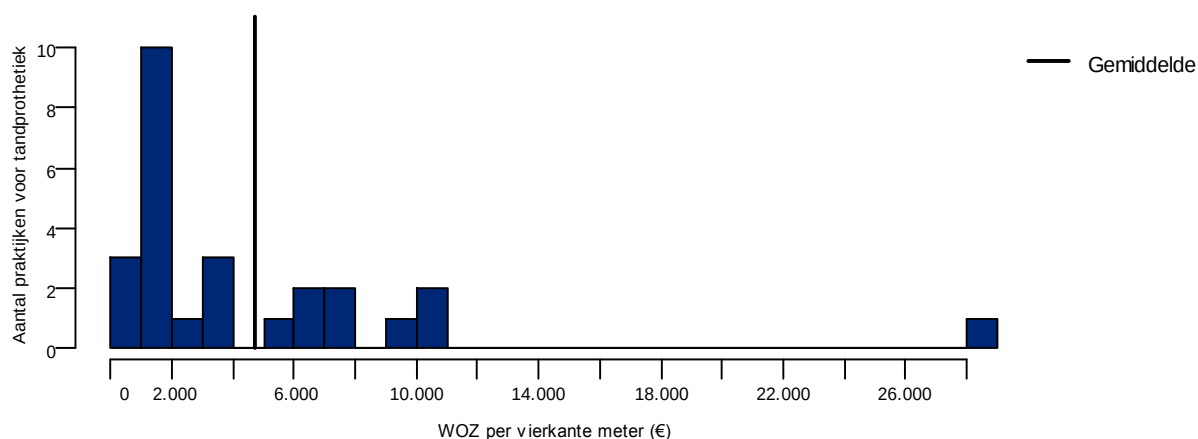
In de onderstaande figuur is de spreiding weergegeven van het gemiddelde huurbedrag per vierkante meter per gehuurde vestiging voor 2012.

Figuur 5.4.4 Huur per vierkante meter per vestiging, 2012

In de onderstaande figuur is de spreiding weergegeven van het gemiddelde WOZ waarde per vierkante meter per vestiging in eigendom voor 2011 en 2012. Nota bene, het gemiddelde uit de figuur komt niet overeen met het gemiddelde uit de tabel hierboven. Dit komt doordat in de tabel is gerekend met een gewogen gemiddelde en in de figuur met het gemiddelde per vestiging.

Figuur 5.4.5 WOZ waarde per vierkante meter per vestiging

Interessant is de vraag of en hoe de huisvestingssituatie van de praktijk de kosten beïnvloedt. In hoofdstuk 7 gaan wij hier in statistische zin op in, hieronder tonen wij de huisvestingskosten voor praktijken zonder en met eigen panden.

In de volgende tabel worden de gemiddelde huisvestingskosten per praktijk weergegeven voor de praktijken die alleen één of meerdere vestigingen huren en dus geen vestiging in eigendom hebben. De 'n' in de tabel geeft weer om hoeveel praktijken het gaat.

Tabel 5.4.4 Huisvestingskosten voor praktijken die alleen één of meerdere vestigingen huren

	2011 n= 40	2012 n= 29
Huur (lease) onroerende zaken	€21.970	€22.611
Grondlasten en belasting	€ 706	€ 569
Kleine aanschaffingen / dagelijks onderhoud	€ 2.587	€ 2.053
Schoonmaakkosten	€ 1.618	€ 1.716
Gas, water en elektra	€ 3.580	€ 4.159
Dotatie groot onderhoud	€ 111	€ 182
Overige huisvestingskosten	€ 1.345	€ 952
Afschrijvingen gebouwen	€ 4.290	€ 3.818
Gemiddelde huisvestingskosten inclusief afschrijving gebouwen	€36.206	€36.059
Gemiddeld aantal vierkante meter praktijkruimte per praktijk	157	175
Gemiddelde huisvestingskosten inclusief afschrijving gebouwen per vierkante meter	€231	€206

In de volgende tabel worden de gemiddelde huisvestingskosten per praktijk weergegeven voor de praktijken die alleen één of meerdere vestigingen in eigendom hebben en dus geen vestiging huren.

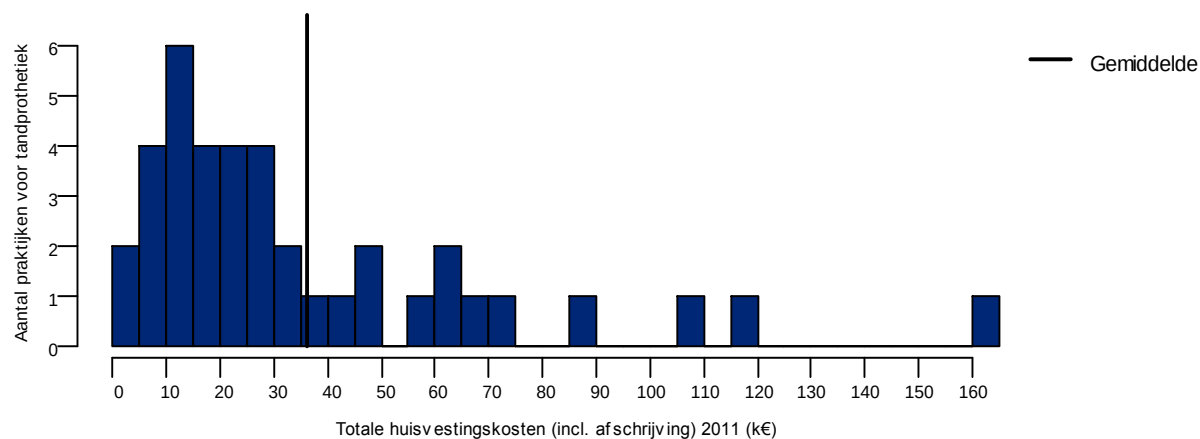
Tabel 5.4.5 Huisvestingskosten voor praktijken die alleen één of meerdere vestigingen in eigendom hebben

	2011 n= 19	2012 n= 16
Huur (lease) onroerende zaken	€ 502	€ 563
Grondlasten en belasting	€ 577	€ 573
Kleine aanschaffingen / dagelijks onderhoud	€1.543	€1.228
Schoonmaakkosten	€ 489	€ 569
Gas, water en elektra	€2.089	€2.271
Dotatie groot onderhoud	€ 514	€ 91
Overige huisvestingskosten	€ 578	€ 957
Afschrijvingen gebouwen	€1.938	€1.147
Gemiddelde huisvestingskosten inclusief afschrijving gebouwen	€8.229	€7.398
Gemiddeld aantal vierkante meter praktijkruimte per praktijk	82	85
Gemiddelde huisvestingskosten inclusief afschrijving gebouwen per vierkante meter	€101	€ 87

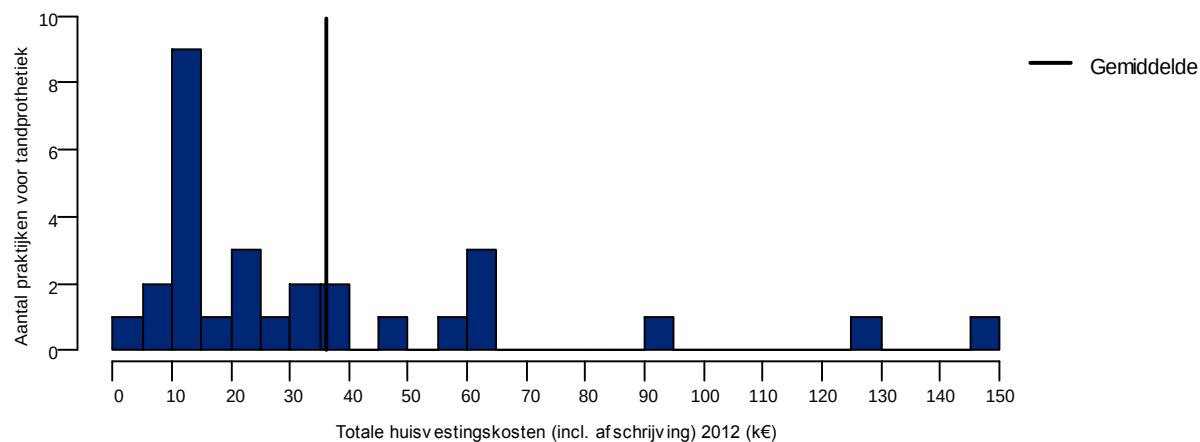
Om de kosten van huisvesting volledig in kaart te brengen moet ook rekening gehouden worden met de hypotheekrente. Deze is niet apart uitgevraagd, maar is onderdeel van de elders vermelde financieringslasten.

In de volgende twee figuren worden de totale huisvestingskosten weergegeven voor de praktijken die alleen één of meerdere vestigingen huren en dus geen vestiging in eigendom hebben. Eerst volgt de figuur voor 2011, daarna die van 2012.

Figuur 5.4.6 Huisvestingskosten voor praktijken die alleen één of meerdere vestigingen huren, 2011

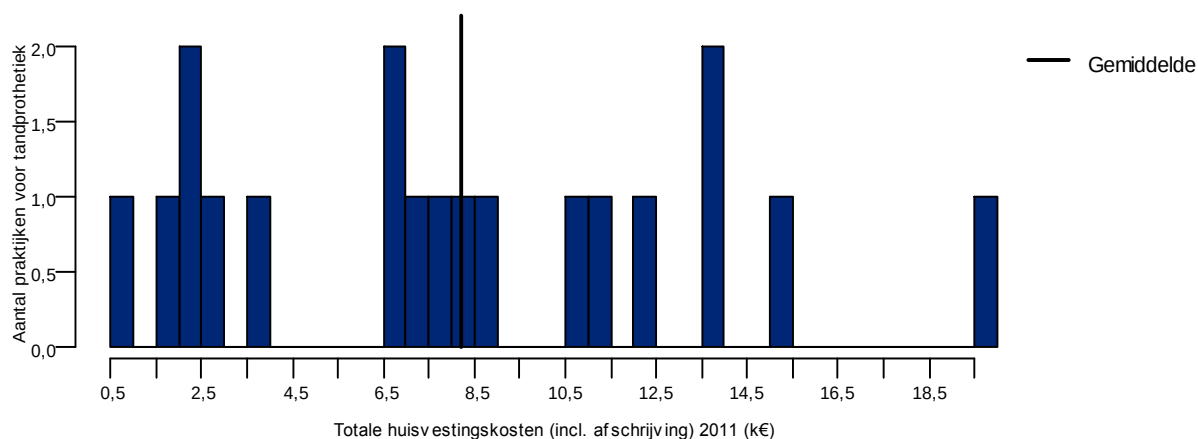

Figuur 5.4.7 Huisvestingskosten voor praktijken die alleen één of meerdere vestigingen huren, 2012

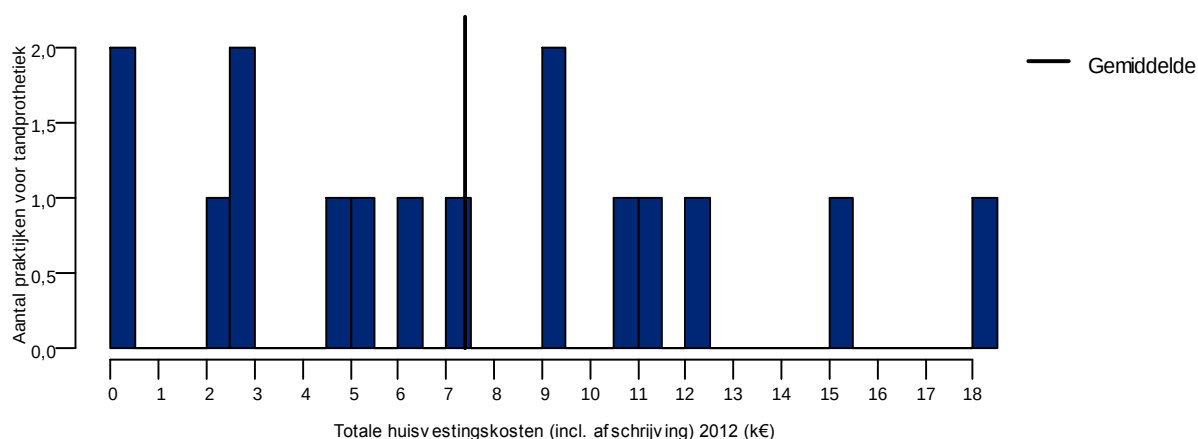

In de volgende twee figuren worden de totale huisvestingskosten weergegeven voor de praktijken die alleen één of meerdere vestigingen in eigendom hebben en dus geen vestiging huren. Eerst volgt de figuur voor 2011, daarna die van 2012.

Figuur 5.4.8 Huisvestingskosten voor praktijken die alleen één of meerdere vestigingen in eigendom hebben, 2011

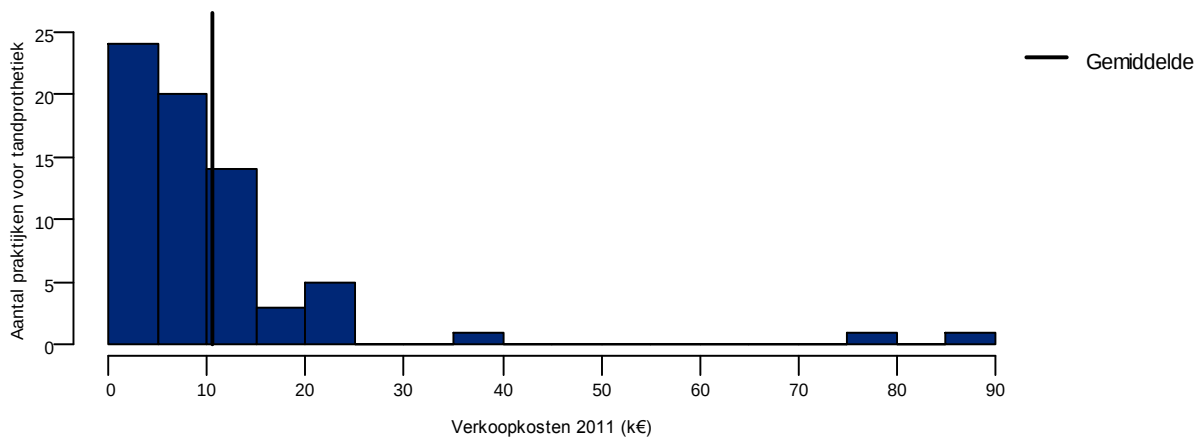
Figuur 5.4.9 Huisvestingskosten voor praktijken die alleen één of meerdere vestigingen in eigendom hebben, 2012

5.5 Verkoopkosten

In de figuur hieronder worden de verkoopkosten voor 2011 weergegeven.

Figuur 5.5.1 Verkoopkosten, 2011

In de tabel hieronder worden de gemiddelde verkoopkosten per praktijk voor de jaren 2011 en 2012 weergegeven. Tevens wordt in de tabel een nadere specificatie gegeven van de gemiddelde verkoopkosten per praktijk.

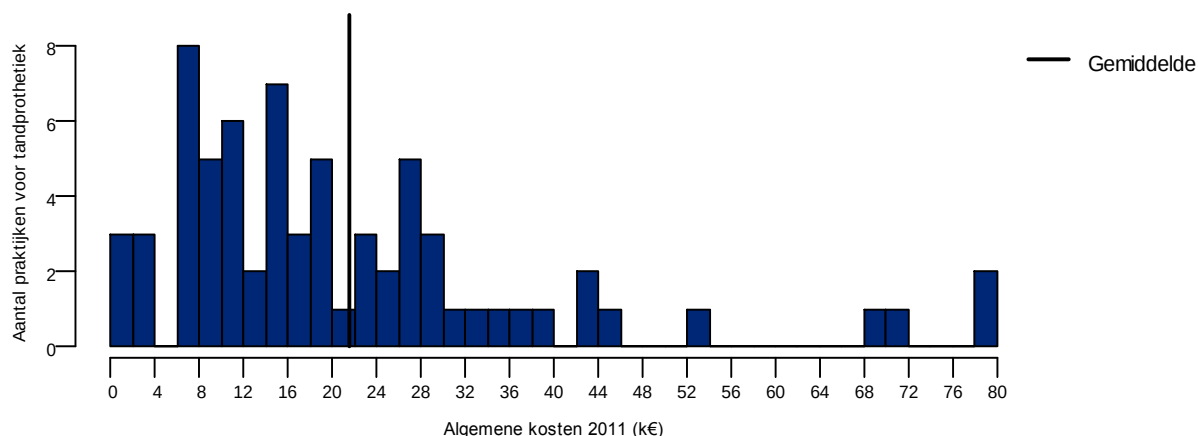
Tabel 5.5.1 Specificatie verkoopkosten

Onderdeel	2011 n=69	2012 n=54
Dotatie voorziening debiteuren	€ 1.183	€ 2.206
Overige verkoopkosten	€ 9.327	€ 9.587
Totale verkoopkosten	€10.510	€11.793

5.6 Algemene kosten

In de figuur hieronder worden de algemene kosten voor 2011 weergegeven.

Figuur 5.6.1 Algemene kosten, 2011

In de volgende tabel worden de gemiddelde algemene kosten per praktijk voor de jaren 2011 en 2012 weergegeven. Tevens wordt in de tabel een nadere specificatie gegeven van de gemiddelde algemene kosten per praktijk.

Tabel 5.6.1 Specificatie algemene kosten

Onderdeel	2011 n=69	2012 n=54
Kwaliteit en certificering	€ 204	€ 248
Kosten automatisering	€ 1.570	€ 1.791
Vervoerskosten	€ 3.748	€ 3.740
Ziektekostenverzekering	€ 0	€ 37
Arbeidsongeschiktheidsverzekering	€ 341	€ 412
Pensioenkosten	€ 580	€ 730
Overige verzekeringen	€ 697	€ 737
Accountants- en advieskosten	€ 4.424	€ 4.382
Kosten factoring	€ 191	€ 118
Overige algemene kosten	€ 9.694	€ 8.936
Totale algemene kosten	€21.449	€21.130

In de bovenstaande tabel zijn ook de gemiddelde kosten factoring weergegeven. Het geeft echter een ander beeld als er alleen wordt gekeken naar de praktijken die ook gebruik maken van een factoringmaatschappij. In onderstaande tabel worden meer details gegeven over de kosten factoring. Voor de jaren 2011 en 2012 is te zien hoeveel praktijken gebruik maken van een factoringmaatschappij en wat de gemiddelde kosten zijn van de praktijken die hier gebruik van maken. Tevens is de gemiddelde betalingstermijn weergegeven in de tabel.

Tabel 5.6.2 Details van de kosten factoring

Onderdeel	2011 n= 69	2012 n= 54
Aantal factoring	6	5
Percentage factoring	8,7%	9,3%
Gemiddelde betalingstermijn in dagen	19,33	23,20
Gemiddelde factoringkosten	€2.201	€1.270

Aan de praktijken is tevens gevraagd om de gestandaardiseerde afschrijvingslasten voor ICT en vervoersmiddelen op te geven. Deze zijn uiteraard een aanvulling op de kosten automatisering en de vervoerskosten. In de tabel hieronder zijn de gemiddelde afschrijvingen op ICT en vervoersmiddelen weergegeven voor 2011 en 2012.

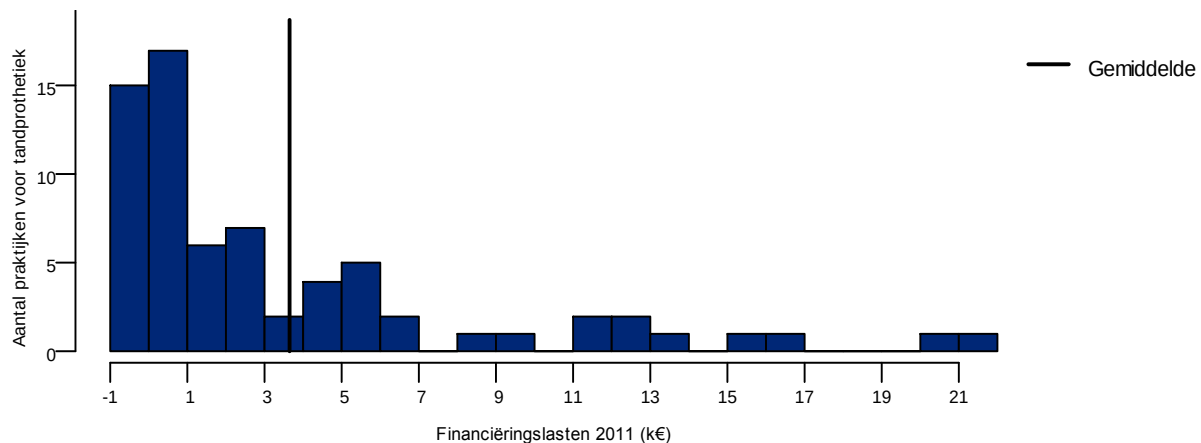
Tabel 5.6.3 Gemiddelde afschrijvingen op ICT en vervoersmiddelen

Afschrijvingen	2011 n=69	2012 n=54
ICT	€ 452	€ 537
Vervoersmiddelen	€4.051	€3.566

5.7 Financieringslasten

In de figuur hieronder worden de financieringslasten voor 2011 weergegeven.

Figuur 5.7.1 Financieringslasten, 2011

In de tabel hieronder worden de gemiddelde financieringslasten per praktijk voor de jaren 2011 en 2012 weergegeven. Tevens wordt in de tabel een nadere specificatie gegeven van de gemiddelde financieringslasten per praktijk.

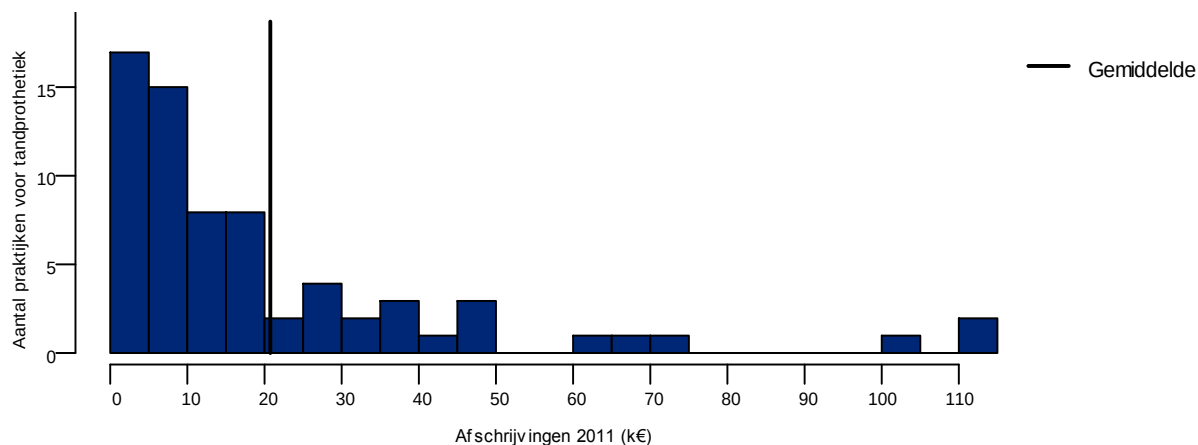
Tabel 5.7.1 Specificatie financieringslasten

Onderdeel	2011 n=69	2012 n=54
Rentelasten en overige kosten t.b.v. financiering goodwill	€2.137	€1.962
Overige financiële lasten	€1.496	€1.336
Totale financieringslasten	€3.633	€3.298

5.8 Afschrijvingen

In de figuur hieronder worden de afschrijvingen voor 2011 zoals opgegeven in het template winst en verliesrekening weergegeven. Dit betreft de afschrijvingen zoals ze zijn opgenomen in de financiële jaarstukken zoals een commerciële jaarrekening of een fiscale jaarrekening.

Figuur 5.8.1 Afschrijvingen, 2011

In de volgende tabel worden de gemiddelde afschrijvingen per praktijk voor de jaren 2011 en 2012 weergegeven.

Tabel 5.8.1 Gemiddelde afschrijvingen

	Gemiddelde	n
Afschrijvingen 2011	€20.642	69
Afschrijvingen 2012	€19.223	54

Aan de praktijken is tevens gevraagd om de gestandaardiseerde afschrijvingslasten op te geven in de staat van vaste activa, de zogenaamde bedrijfseconomische afschrijvingen gebaseerd op een normale levensduur van de activa en proportionele afschrijvingen over de levensduur. In de tabel hieronder zijn de gemiddelde afschrijvingen op zes verschillende categorieën weergegeven voor 2011 en 2012. Het gemiddelde totaal bedrag per jaar komt niet exact overeen met het gemiddelde in de tabel hierboven. Dit komt doordat de fiscaal toegestane afschrijvingen afwijken van de bedrijfseconomische, proportionele afschrijvingen. In het kader van de crisis was het bijvoorbeeld in 2010 toegestaan om extra af te schrijven en zo de belasting te verlagen. De afschrijvingen in 2011 en 2012 kunnen daardoor afwijken van de trendmatige (bedrijfseconomische) afschrijvingskosten die zijn opgenomen in onderstaande tabel.

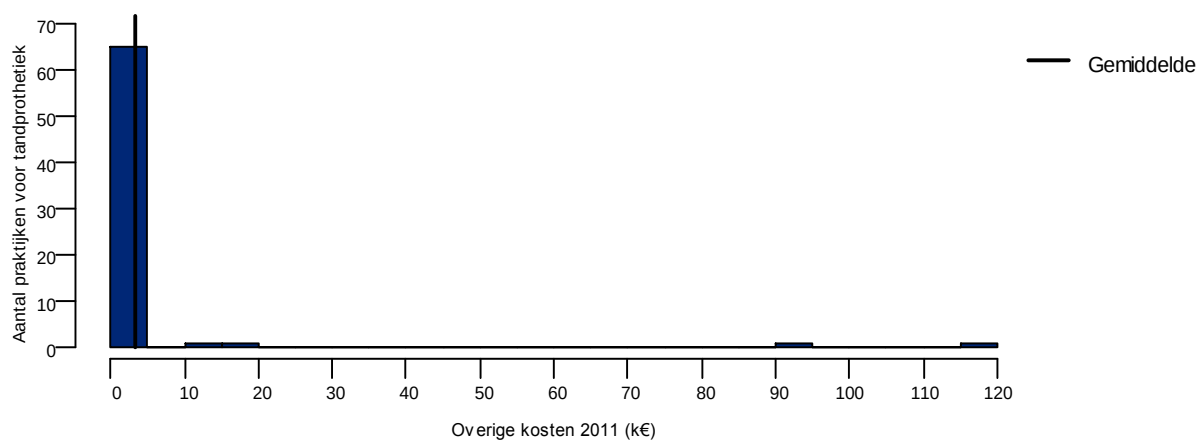
Tabel 5.8.2 Overzicht gestandaardiseerde afschrijvingslasten

Afschrijvingen	2011 n=69	2012 n=54
Goodwill	€ 2.014	€ 2.252
Gebouwen	€ 3.756	€ 2.982
ICT	€ 452	€ 537
Kantoorinrichting & inventaris	€ 6.313	€ 6.295
Praktijk-instrumentarium	€ 3.272	€ 2.450
Vervoersmiddelen	€ 4.051	€ 3.566
Totaal	€19.858	€18.082

5.9 Overige Kosten

In de figuur hieronder worden de overige kosten voor 2011 weergegeven.

Figuur 5.9.1 Overige kosten, 2011

In de volgende tabel worden de gemiddelde overige kosten per praktijk voor de jaren 2011 en 2012 weergegeven. Tevens wordt in de tabel een nadere specificatie gegeven van de overige kosten per praktijk en wordt aangegeven hoeveel praktijken overige kosten hebben opgegeven. Ten slotte wordt ook aangegeven hoeveel praktijken overige kosten hebben opgegeven.

Tabel 5.9.1 Specificatie overige kosten

Onderdeel	2011 n=69	2012 n=54
Management fee	€3.445	€2.222
Resterende overige kosten	€ 0	€ 173
Totale overige kosten	€3.445	€2.395
Aantal praktijken met overige kosten	4	3

De management fee is het meest voorkomende onderdeel bij de overige kosten. In de tabel hieronder is voor 2011 en 2012 aangegeven bij hoeveel praktijken er sprake is van management fee. Tevens is nogmaals de gemiddelde management fee weergegeven, alleen ditmaal gebaseerd op de praktijken waarbij daadwerkelijk sprake is van een management fee.

Tabel 5.9.2 Specificatie management fee

Onderdeel	2011 n=69	2012 n=54
Aantal praktijken met management fee	4	1
Gemiddelde management fee van deze praktijken	€ 59.419	€120.000

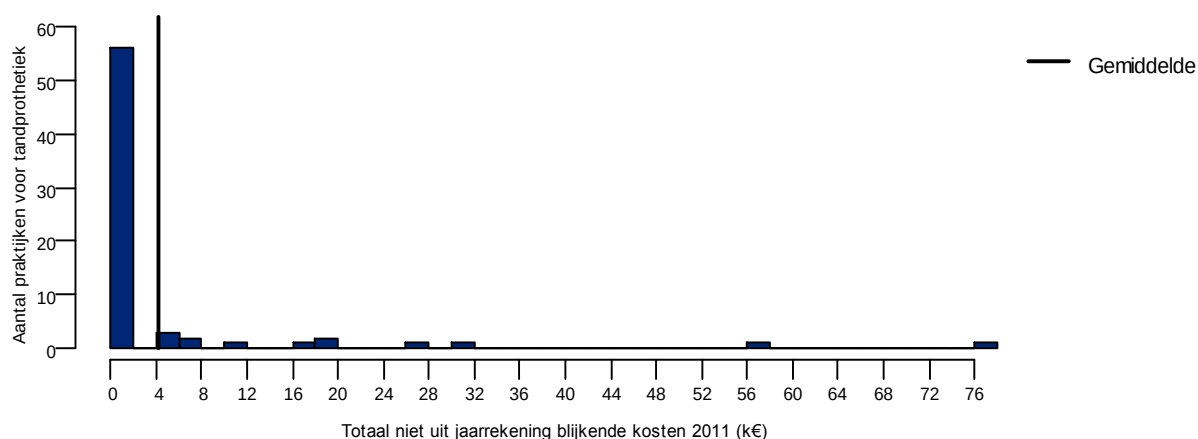
5.10 Niet uit de jaarrekening blijvende praktijkkosten

In deze paragraaf worden de niet uit de jaarrekening (of fiscale aangifte van de praktijk) blijvende praktijkkosten beschreven. Deze kosten zijn niet in het totale kosten overzicht meegenomen, omdat zij niet in de financiële administratie van de praktijk zijn opgenomen en daarmee in principe niet bij de uit het tarief te dekken kosten horen. Deze kosten zijn toch uitgevraagd omdat:

1. Zij soms evident toch tot de praktijkkosten behoren en – al dan niet wegens onkunde of constructies rond juridische organisatievormen- ten onrechte niet bij de uitvraag naar de reguliere kosten zijn gemeld.
 2. Zij als de omvang (percentage of absoluut bedrag) aanzienlijk is aanleiding geven tot nader onderzoek. Concreet is dit door ons in de validatiefase als criterium gebruikt om opheldering te vragen en de praktijk te helpen om eventueel kosten juist te rubriceren.
- Bij evidente gevallen hebben wij ze zelf bij de in eerdere paragrafen gerapporteerde kosten opgenomen. Dit gold met name “overige” niet uit de financiële administratie blijvende kosten met toelichting, bijvoorbeeld “schoonmaakkosten praktijkruimte”.

In de volgende figuur worden de na validatie en herrubricering resterende niet uit de jaarrekening blijvende praktijkkosten voor 2011 weergegeven.

Figuur 5.10.1 Niet uit de jaarrekening blijvende praktijkkosten, 2011

In de tabel hieronder worden de gemiddelde niet uit de jaarrekening blijvende praktijkkosten voor de jaren 2011 en 2012 weergegeven. Tevens wordt in de tabel een nadere specificatie gegeven van de gemiddelde niet uit de jaarrekening blijvende praktijkkosten. Ten slotte wordt weergegeven hoeveel praktijken dergelijke kosten hebben opgegeven.

Tabel 5.10.1 Specificatie niet uit de jaarrekening blijvende praktijkkosten

Onderdeel	2011 n=69	2012 n=54
Meewerkende partner of privé betaalde ondersteuners	€4.008	€4.180
Financieringskosten praktijkpand in privé eigendom	€ 97	€ 77
Afschrijvingskosten praktijkpand in privé eigendom	€ 42	€ 0
Overige kosten praktijk betaald in privé	€ 68	€ 72
Overig	€ 0	€ 0
Totaal niet uit jaarrekening blijvende kosten	€4.215	€4.329
Aantal praktijken met niet uit jaarrekening blijvende kosten	14	10

De niet uit de jaarrekening blijvende praktijkkosten blijken uit te komen op ruim vierduizend euro. Het grootste deel hiervan komt voor rekening van de onbezoldigde meewerkende partner of privé betaalde ondersteuner. Het gaat hier om ongeveer één procent van de gemiddelde opbrengsten van een praktijk.

6. Balans

De balans van de praktijk geeft inzicht in het geïnvesteerd vermogen en de aard van de investeringen van de praktijk. In dit hoofdstuk worden de balansen ultimo 2011 en ultimo 2012 van de gemiddelde praktijk weergegeven, waarbij tevens een onderscheid is gemaakt in balansen voor een rechtspersoon en de balansen voor een natuurlijk persoon.

6.1 Gemiddelde balans van alle praktijken

In onderstaande tabellen is eerst de gemiddelde balans voor alle praktijken weergegeven. In deze tabel op hoofdcategorieën activa en passiva is geen onderscheid gemaakt tussen praktijken met een rechtspersoon en praktijken met een natuurlijk persoon, omdat deze alleen op gedetailleerder niveau van elkaar verschillen

Tabel 6.1.1 Gemiddelde activa, balans van alle praktijken

Activa	2011 n= 68	2012 n= 54
Immateriële vaste activa	€ 9.602	€ 8.692
Materiële vaste activa	€ 83.729	€ 77.818
Financiële vaste activa	€ 6.203	€ 8.187
Voorraden	€ 5.343	€ 6.093
Vorderingen	€ 77.674	€ 70.231
Liquide middelen	€ 44.576	€ 45.803
Totaal	€227.127	€216.824

Tabel 6.1.2 Gemiddelde passiva, balans van alle praktijken

Passiva	2011 n= 68	2012 n= 54
Eigen vermogen	€ 98.383	€111.348
Voorzieningen	€ 18.825	€ 17.406
Langlopende schulden	€ 48.955	€ 43.165
Kortlopende schulden	€ 60.964	€ 44.905
Totaal	€227.127	€216.824

6.2 Balans rechtspersoon

In deze sectie zijn de gemiddelde activa en de gemiddelde passiva voor praktijken met een rechtspersoon weergegeven. De gemiddelde waarde voor activa en voor de passiva wordt waar mogelijk verder gespecificeerd. Omdat deze detaillering verschilt voor balansen van rechtspersonen en van natuurlijke personen worden deze apart getoond.

Tabel 6.2.1 Gemiddelde activa, balans rechtspersoon

Activa Rechtspersoon	2011 n= 23	2012 n= 18
Immateriële vaste activa	€ 28.223	€ 26.077
Materiële vaste activa	€109.340	€114.975
Financiële vaste activa	€ 17.171	€ 24.056
Voorraden	€ 9.163	€ 10.788
Vorderingen	€157.006	€141.486
Liquide middelen	€ 67.122	€ 62.875
Totaal	€388.025	€380.258

Tabel 6.2.2 Gemiddelde passiva, balans rechtspersoon

Passiva Rechtspersoon	2011 n= 23	2012 n= 18
Eigen vermogen	€209.448	€210.117
Voorzieningen	€ 38.778	€ 28.951
Langlopende schulden	€ 42.326	€ 40.568
Kortlopende schulden	€ 97.473	€100.622
Totaal	€388.025	€380.258

De posten van de activa en de passiva zijn uitgesplitst naar onderliggende onderdelen wanneer de post gedetailleerder uitgevraagd is. Voor de activa geldt dat de voorraden en liquide middelen niet kunnen worden uitgesplitst. Voor de passiva geldt dat alle posten kunnen worden uitgesplitst. In de volgende tabellen zijn de onderliggende onderdelen met de bijbehorende waarde voor beide jaren weergegeven.

Tabel 6.2.3 Specificatie immateriële vaste activa, balans rechtspersoon

Onderdeel	2011 n=23	2012 n=18
Goodwill (bv overname cliëntenbestand)	€28.223	€26.077
Overige immateriële vaste activa	€ 0	€ 0
Totaal immateriële vaste activa	€28.223	€26.077

Tabel 6.2.4 Specificatie materiële vaste activa, balans rechtspersoon

Onderdeel	2011 n=23	2012 n=18
Gebouwen	€ 47.751	€ 57.767
Kantoorinrichting & inventaris	€ 33.346	€ 32.264
Praktijkinstrumentarium	€ 9.237	€ 9.118
ICT	€ 1.279	€ 1.714
Vervoersmiddelen	€ 16.554	€ 12.834
Overige materiële vaste activa	€ 1.172	€ 1.279
Totaal materiële vaste activa	€109.340	€114.975

Tabel 6.2.5 Specificatie financiële vaste activa, balans rechtspersoon

Onderdeel	2011 n=23	2012 n=18
Waarborgsommen	€ 0	€ 0
Deelnemingen	€ 0	€ 0
Overige financiële vaste activa	€17.171	€24.056
Totaal financiële vaste activa	€17.171	€24.056

Tabel 6.2.6 Specificatie vorderingen, balans rechtspersoon

Onderdeel	2011 n=23	2012 n=18
Debiteuren en factoring	€ 85.482	€ 72.661
Nog te factureren	€ 556	€ 1.781
Actieve belastinglatentie	€ 43	€ 313
Belastingen en sociale premies	€ 2.548	€ 4.703
Vooruitbetaalde kosten	€ 1.152	€ 1.218
Overige vorderingen en overlopende activa	€ 67.224	€ 60.811
Totaal vorderingen	€157.006	€141.486

Tabel 6.2.7 Specificatie eigen vermogen, balans rechtspersoon

Onderdeel	2011 n=23	2012 n=18
Geplaatst kapitaal	€ 56.838	€ 34.151
Wettelijk en statutaire reserves	€ 36.503	€ 29.743
Overige reserves	€116.107	€146.223
Totaal eigen vermogen	€209.448	€210.117

Tabel 6.2.8 Specificatie voorzieningen, balans rechtspersoon

Onderdeel	2011 n=23	2012 n=18
Pensioenen	€22.585	€17.954
Latente belastingen	€ 2.684	€ 2.501
Groot onderhoud	€ 491	€ 333
Overige voorzieningen	€13.019	€ 8.162
Totaal voorzieningen	€38.778	€28.951

Tabel 6.2.9 Specificatie langlopende schulden, balans rechtspersoon

Onderdeel	2011 n=23	2012 n=18
Schulden aan kredietinstellingen & banken	€18.192	€27.869
Leningen participanten	€ 4.550	€ 2.667
Overige langlopende leningen	€19.584	€10.033
Totaal langlopende schulden	€42.326	€40.568

Tabel 6.2.10 Specificatie kortlopende schulden, balans rechtspersoon

Onderdeel	2011 n=23	2012 n=18
Rekening courant kredietinstellingen & banken	€ 4.597	€ 6.370
Crediteuren	€ 10.500	€ 11.067
Schulden aan verbonden partijen	€ 5.904	€ 0
Schulden aan groepsmaatschappijen	€ 42.384	€ 49.487
Te betalen loonheffing	€ 4.041	€ 4.911
Te betalen pensioenpremies	€ 1.672	€ 798
Te betalen vennootschapbelasting	€ 6.886	€ 2.243
Nog te betalen commissie tandartsen	€ 0	€ 0
Nog te betalen netto lonen	€ 32	€ 0
Overige schulden en overlopende passiva	€ 21.457	€ 25.747
Totaal kortlopende schulden	€ 97.473	€100.622

6.3 Balans natuurlijk persoon

In deze sectie zijn de gemiddelde activa en de gemiddelde passiva voor praktijken met een natuurlijk persoon weergegeven om de onderliggende verschillen tussen praktijken met een rechtspersoon en praktijken met een natuurlijk persoon weer te geven. De gemiddelde waarde voor activa en voor de passiva worden wanneer zij gedetailleerder zijn uitgevraagd later in deze paragraaf verder worden gespecificeerd.

Tabel 6.3.1 Gemiddelde activa, balans natuurlijk persoon

Activa Natuurlijkpersoon	2011 n= 45	2012 n= 36
Immateriële vaste activa	€ 84	€ 0
Materiële vaste activa	€ 70.639	€ 59.240
Financiële vaste activa	€ 596	€ 252
Vorraden	€ 3.391	€ 3.745
Vorderingen	€ 37.127	€ 34.603
Liquide middelen	€ 33.052	€ 37.267
Totaal	€144.890	€135.108

Tabel 6.3.2 Gemiddelde passiva, balans natuurlijk persoon

Passiva Natuurlijkpersoon	2011 n= 45	2012 n= 36
Eigen vermogen	€ 41.616	€ 61.963
Voorzieningen	€ 8.626	€ 11.634
Langlopende schulden	€ 52.344	€ 44.464
Kortlopende schulden	€ 42.303	€ 17.046
Totaal	€144.890	€135.108

De posten van de activa en de passiva zijn uitgesplitst naar onderliggende onderdelen wanneer de post gedetailleerder uitgevraagd is. Voor de activa geldt dat de voorraden en liquide middelen niet kunnen worden uitgesplitst. Voor de passiva geldt dat alle posten kunnen worden uitgesplitst. In de volgende tabellen zijn de onderliggende onderdelen met de bijbehorende waarde voor beide jaren weergegeven.

Tabel 6.3.3 Specificatie immateriële vaste activa, balans natuurlijk persoon

Onderdeel	2011 n=45	2012 n=36
Goodwill (bv overname cliëntenbestand)	€84	€ 0
Overige immateriële vaste activa	€ 0	€ 0
Totaal immateriële vaste activa	€84	€ 0

Tabel 6.3.4 Specificatie materiële vaste activa, balans natuurlijk persoon

Onderdeel	2011 n=45	2012 n=36
Gebouwen	€45.266	€34.621
Kantoorinrichting & inventaris	€ 8.773	€ 8.216
Praktijkinstrumentarium	€ 3.123	€ 3.752
ICT	€ 679	€ 647
Vervoersmiddelen	€12.172	€11.861
Overige materiële vaste activa	€ 627	€ 142
Totaal materiële vaste activa	€70.639	€59.240

Tabel 6.3.5 Specificatie financiële vaste activa, balans natuurlijk persoon

Onderdeel	2011 n=45	2012 n=36
Waarborgsommen	€251	€169
Overige financiële vaste activa	€346	€ 83
Totaal financiële vaste activa	€596	€252

Tabel 6.3.6 Specificatie vorderingen, balans natuurlijk persoon

Onderdeel	2011 n=45	2012 n=36
Debiteuren en factoring	€35.016	€32.214
Nog te factureren	€ 0	€ 0
Belastingen en sociale premies	€ 7	€ 212
Vooruitbetaalde kosten	€ 537	€ 379
Overige vorderingen en overlopende activa	€ 1.567	€ 1.799
Totaal vorderingen	€37.127	€34.603

Tabel 6.3.7 Specificatie voorzieningen, balans natuurlijk persoon

Onderdeel	2011 n=45	2012 n=36
Pensioenen	€ 642	€ 1.024
Groot onderhoud	€ 0	€ 0
Overige voorzieningen	€ 7.984	€10.610
Totaal voorzieningen	€ 8.626	€11.634

Tabel 6.3.8 Specificatie langlopende schulden, balans natuurlijk persoon

Onderdeel	2011 n=45	2012 n=36
Schulden aan kredietinstellingen & banken	€45.570	€37.146
Leningen participanten	€ 0	€ 833
Overige langlopende leningen	€ 6.774	€ 6.485
Totaal langlopende schulden	€52.344	€44.464

Tabel 6.3.9 Specificatie kortlopende schulden, balans natuurlijk persoon

Onderdeel	2011 n=45	2012 n=36
Rekening courant kredietinstellingen & banken	€13.022	€ 4.086
Crediteuren	€ 8.036	€ 6.270
Te betalen loonheffing	€ 1.308	€ 914
Te betalen pensioenpremies	€ 707	€ 118
Nog te betalen commissie tandartsen	€ 0	€ 0
Nog te betalen netto lonen	€ 440	€ 0
Overige schulden en overlopende passiva	€18.790	€ 5.658
Totaal kortlopende schulden	€42.303	€17.046

De financiële baten en lasten, oftewel de opbrengsten en kosten die volgens de jaarrekeningen van praktijken samenhangen met de financiering van de praktijk, zijn weergegeven in de onderstaande twee tabellen. Deze financieringslasten voor jaarrekeningdoelen hebben een andere definitie dan de gewogen gemiddelde vermogenskosten op het geïnvesteerd kapitaal, en zijn ook niet één op één om te zetten in financieringskosten die relevant zijn voor een tarief.

Tabel 6.3.10 Gemiddelde financieringsbaten en –lasten van praktijken met een rechtspersoon

Onderdeel	2011 n=23	2012 n=18
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	€-2.253	€-1.981
Rentebaten rekening-courant	€ 506	€ 1.095
Rentebaten bank	€ -150	€ -199
Rentelasten en overige kosten t.b.v. financiering goodwill	€ 1.446	€ 729
Uitgekeerde vergoedingen aan eigenaren voor ingebracht kapitaal	€ 1.143	€ 1.248
Overige financiële lasten	€ 1.964	€ 2.129
Totale financieringsbaten en -lasten	€ 2.655	€ 3.021

Positieve baten zijn in deze tabel overigens opgenomen als negatieve kosten, omdat ze conform jaarrekeningvoorschriften samen met de rentelasten in één saldopost zijn gegroepeerd.

Tabel 6.3.11 Gemiddelde financieringsbaten en –lasten van praktijken met natuurlijk persoon

Onderdeel	2011 n=45	2012 n=36
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	€ -32	€ -25
Rentebaten rekening-courant	€ 335	€ 6
Rentebaten bank	€ -55	€ -101
Rentelasten en overige kosten t.b.v. financiering goodwill	€2.434	€2.578
Uitgekeerde vergoedingen aan eigenaren voor ingebracht kapitaal	€ 80	€ 83
Overige financiële lasten	€1.289	€ 940
Totale financieringsbaten en -lasten	€4.051	€3.482

7. Marges

In dit hoofdstuk worden verschillende marges tussen opbrengsten en kosten beschreven die relevant kunnen zijn voor het beeld van de mate waarin praktijken kostendekkend werken en van het inkomen dat zij kunnen verwerven.

In dit hoofdstuk wordt de totale marge die de praktijk realiseert opgesplitst over drie typen opbrengsten:

1. De marges mondzorg tonen de omzet mondzorg en de aan mondzorg toegerekende kosten; de marges mondzorg worden besproken in paragraaf 7.2 en paragraaf 7.3.
2. De marges op techniek in eigen beheer tonen de omzet techniek in eigen beheer en de aan techniek in eigen beheer toegerekende kosten. Deze marge wordt besproken in paragraaf 7.4.
3. De marge op overige opbrengsten toont de overige opbrengsten en de aan de overige opbrengsten toegerekende kosten. Deze wordt besproken in paragraaf 7.5.

Alle drie typen opbrengsten worden gerealiseerd met de infrastructuur van de totale praktijk, met de huisvesting, met de ondersteunende medewerkers, met de behandelaren, en horen dus een deel van de kosten toegerekend te krijgen. De FTE's behandelaren en de totale tijdbesteding per praktijk worden indirect via de personeelskosten ook aan de drie typen opbrengsten toegerekend. Alleen de kosten van techniek en materiaal worden niet verdeeld: zoals eerder beschreven worden die bij praktijken voor tandtechniek geheel toegerekend aan de kosten van techniek in eigen beheer, en – wanneer door de praktijk aangegeven – aan de overige opbrengsten.

Een tweede belangrijk onderscheid is het onderscheid tussen de bruto marge en de netto marge

De opbouw van dit hoofdstuk is als volgt. Allereerst wordt voor elk van bovenstaande opbrengstensoorten de bruto marge, de netto marge en de cijfers per component die tot deze marge leiden gepresenteerd. De bruto marge is de basismarge die de praktijk realiseert en waaruit de winstbelasting, de vergoeding voor geïnvesteerd vermogen én de vergoeding voor arbeid en ondernemersrisico van de eigenaren moet worden betaald.

De bruto marges voor de drie soorten opbrengsten komen in principe overeen met het bedrijfsresultaat conform de standaard jaarrekening.

Er zijn drie verschillen:

1. Correcties voor voorgaande perioden worden niet meegenomen omdat die alleen maar 'ruis' opleveren: zij horen bij voorgaande perioden, niet bij de prestaties en tijdbesteding van de onderzochte periode.
2. Salarissen betaald aan eigenaren in loondienst en managementvergoedingen zijn niet meegenomen. Zij worden beschouwd als vergoeding voor arbeid van eigenaren en daarom expliciet niet afgetrokken. Hierdoor tonen praktijken met eigenaren die tevens behandelaar zijn dezelfde marge ongeacht of de eigenaar in loondienst of niet in loondienst is.
3. Bij de afschrijvingen zijn de afschrijvingen op goodwill niet meegenomen. Voor de tariefbepaling neemt de NZa namelijk goodwill niet mee als kostencomponent die uit het tarief gedekt zou moeten worden.

Deze correcties zijn bewust niet doorgevoerd in hoofdstuk 5. De cijfers in hoofdstuk 5 komen dus overeen met de jaarrekening.

Vervolgens wordt de netto marge gepresenteerd, de bruto marge minus de feitelijk betaalde rente op leningen en bankkrediet. De netto marge mondzorg sluit nauw aan bij het kostenbegrip dat de NZa hanteert bij de vaststelling van tarieven. Ons netto marge begrip volgt een resultatenrekening conform de jaarrekening met een afwijking: we nemen niet de volledige financiële baten en lasten mee, maar alleen de rentelasten en overige financiële lasten. De in hoofdstuk 5 wel gespecificeerde financiële baten worden niet in dit begrip meegenomen.

In paragraaf 7.6 worden de financiële baten wel meegenomen in het resultaat om uit te komen bij het resultaat voor belastingen. Dit resultaat voor belastingen sluit aan bij de jaarrekening van een praktijk die geen goodwill afschrijft en geen eigenaren in loondienst heeft. Paragraaf 7.6 telt ook de bruto marges op om het bedrijfsresultaat van een praktijk die geen goodwill afschrijft en geen eigenaren in loondienst heeft te benaderen.

7.1 Correctiefactoren

Bij de berekening van de verschillende marges spelen een aantal onderzoeksuitkomsten een rol als correctiefactor. De gemiddelde waarden hiervan waren de volgende:

Tabel 7.1.1 Correctiefactoren

Correctiefactor	2011	2012
Aandeel overige opbrengsten	19,5%	22,5%
Aandeel TEB	49,0%	48,4%
Aandeel Mondzorg	31,5%	29,1%
Correctiefactor Goodwill bij vermogenskosten	6,1%	5,3%
Afschrijving goodwill	€ 2.014	€ 2.252
Personeelskosten eigenaren in loondienst	€17.955	€16.234
Management Fee	€ 3.445	€ 2.222
Kosten diverse verzekeringen t.b.v. eigenaar	€ 921	€ 1.179

Het grote aandeel techniek in eigen beheer valt natuurlijk op: Het grootste deel van de opbrengsten en van de kosten wordt aan techniek in eigen beheer gekoppeld.

Om een beeld te geven van de spreiding van de uitkomsten van de marges over verschillende praktijken na correctie voor de omvang van de praktijk worden in dit hoofdstuk niet alleen de marges per praktijk maar ook per patiënt en per eigenaar FTE getoond.

Bij de marge-bepaling per FTE wordt zowel hier als bij de marge op techniek in eigen beheer en bij de marge op de overige opbrengsten uitgegaan van de volledige fte-factor (van eigenaren) op praktijkniveau. In de praktijk zal de aan deze fte-factor ten grondslag liggende tijdsbesteding ingezet zijn ten behoeve van activiteiten die deze drie opbrengsten genereren. Voor de bepaling van de totale praktijkmarge per eigenaar behandelaar kunnen deze drie bedragen dus bij elkaar worden opgeteld, bij de marges op de afzonderlijke posten zijn de hierboven genoemde aandelen bruikbaar.

7.2 Bruto marge mondzorg

De bruto marge mondzorg van de praktijk is de marge voor aftrek van financiële baten en lasten en van belastingen die aan mondzorg wordt toegerekend. De bruto marge is gelijk aan de opbrengsten minus de operationele kosten: alle normale kosten van de “operaties” zoals de kosten van materiaal en techniek, personeelskosten, huisvestingskosten, verkoopkosten, et cetera. De bruto marge mondzorg blijkt gemiddeld als volgt te zijn opgebouwd:

Tabel 7.2.1 Opbouw marge mondzorg

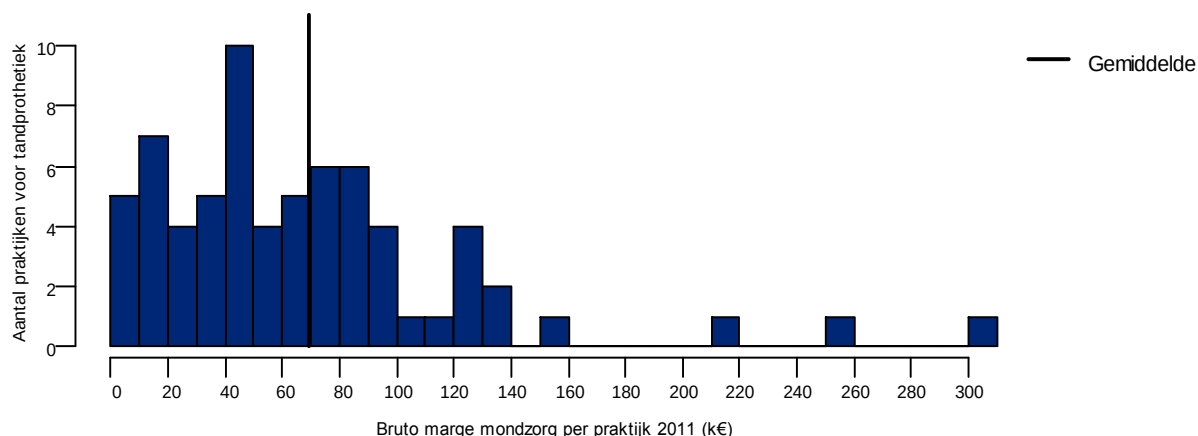
Onderdeel	Onderdeel	2011	2011	2012	2012
	Omzet mondzorg	€108.454		€101.632	
Opbrengsten mondzorg			€108.454		€101.632
Minus:					
	Kosten ingekochte techniek	€ 0		€ 0	
	Kosten materiaal	€ 0		€ 0	
Minus:					
	Proportionele Personeelskosten minus personeelskosten eigenaren in loondienst	€ 21.642		€ 22.485	
	Proportionele Huisvestingskosten	€ 7.347		€ 6.402	
	Proportionele Verkoopkosten	€ 3.308		€ 3.434	
	Proportionele Algemene kosten minus diverse verzekeringen t.b.v. eigenaar	€ 6.461		€ 5.810	
	Proportionele Afschrijvingskosten exclusief afschrijving Goodwill	€ 5.863		€ 4.942	
	Proportionele Overige kosten exclusief Management Fee	€ 0		€ 50	
Totaal operationele kosten mondzorg			€ 44.620		€ 43.124
Is:	Bruto marge mondzorg		€ 63.834		€ 58.508
Minus:					
	Proportionele Rentelasten en overige kosten bank exclusief aandeel financiering goodwill	€ 631		€ 541	
	Proportionele overige financiële lasten	€ 471		€ 389	
Is:	Netto marge mondzorg		€ 62.732		€ 57.578
	Aantal FTE eigenaren		1,06		1,03
	Netto marge mondzorg per eigenaar FTE		€ 59.026		€ 55.847

In de vragenlijst zijn de kosten van techniek en materiaal die zijn gemaakt ten behoeve van techniek in eigen beheer en ten behoeve van de overige opbrengsten apart uitgevraagd. De kosten van

ingekochte techniek en de kosten van materiaal zijn daarom niet proportioneel opgenomen, en horen geheel bij de omzet mondzorg en de bruto marge mondzorg.

Hieronder worden de bruto marge mondzorg per praktijk, per patiënt, en per eigenaar FTE getoond. De bruto marge mondzorg per praktijk sluit aan bij de overzichten voor de gemiddelde praktijk uit de voorgaande hoofdstukken. De marges tussen praktijken kunnen enorm verschillen. Om hier een beeld bij te krijgen is in onderstaande figuur de totale bruto marge mondzorg per praktijk in 2011 weergegeven.

Figuur 7.2.1 Bruto marge mondzorg per praktijk, 2011

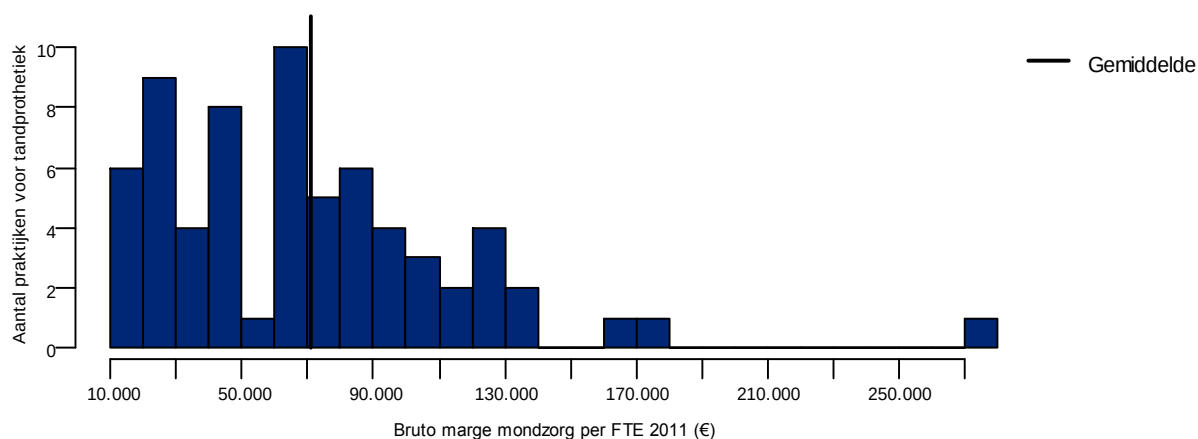
Onderstaande tabel geeft de gemiddelde bruto marge mondzorg per praktijk weer. Tevens wordt de gemiddelde bruto marge mondzorg per patiënt en per eigenaar FTE weergegeven. De bruto marge per eigenaar FTE wordt hierna nader beschreven, gezien de beperkte relevantie van het aantal patiënten voor de deel van de praktijken voor tandprothetiek wordt niet verder ingegaan op de spreiding van de bruto marge per patiënt.

Tabel 7.2.2 Gemiddelde bruto marge mondzorg

Bruto marge mondzorg	2011	2012
Per praktijk	€63.834	€58.508
Per patient	€ 95,72	€110,76
Per eigenaren FTE	€60.063	€56.749

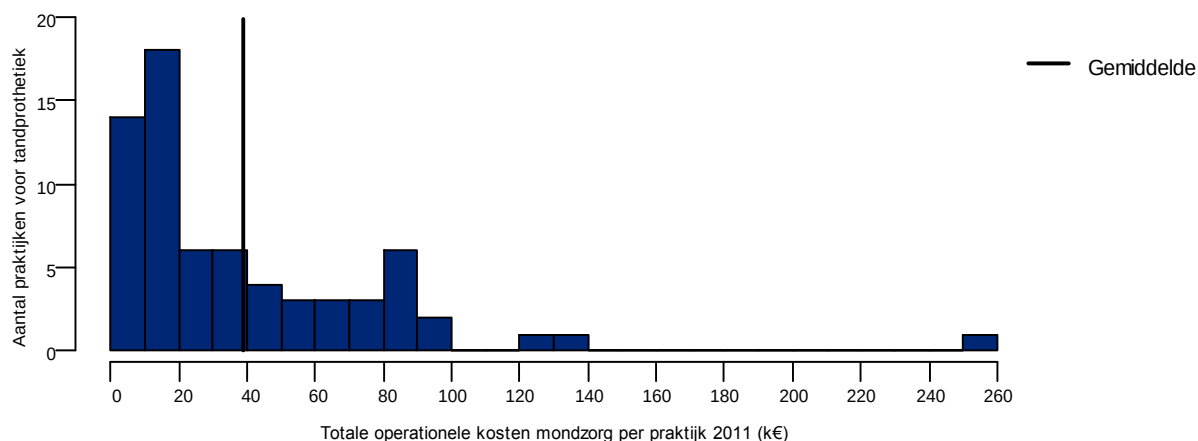
Het cijfer per eigenaar FTE is van groot belang voor de tariefvaststelling door de. In onderstaande figuur is de bruto marge mondzorg per eigenaar FTE weergegeven.

Figuur 7.2.2 Bruto marge mondzorg per eigenaar FTE, 2011

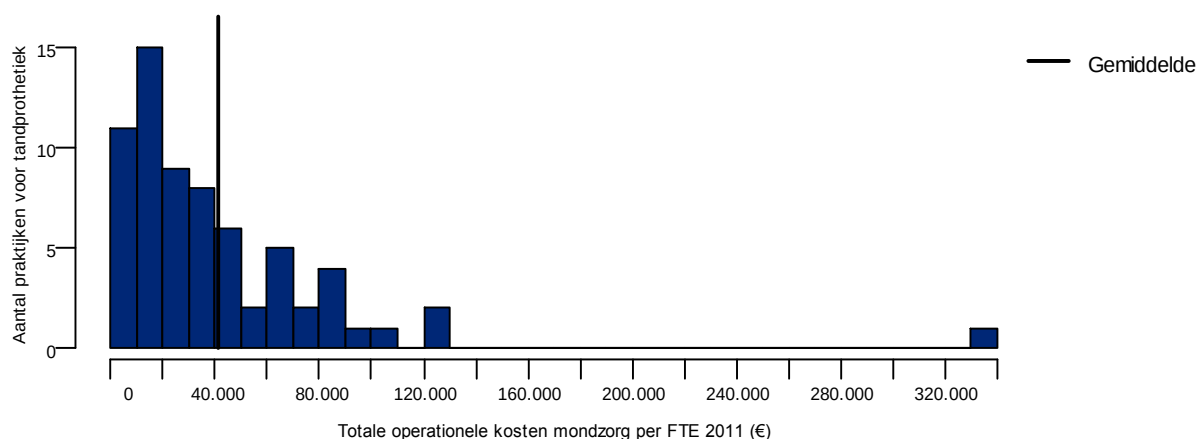
De spreiding van een bruto marge toont groter dan de spreiding van de onderliggende waarden, doordat het een saldopost is. De spreiding in de operationele kosten geeft daarom eigenlijk een beter beeld van de feitelijke verschillen tussen praktijken. Wij tonen daarom nu ook de spreiding in de operationele kosten. De totale operationele kosten per praktijk zijn weergegeven in de volgende figuur.

Figuur 7.2.3 Totale operationele kosten per praktijk, 2011

De totale operationele kosten per eigenaar FTE zijn weergegeven in onderstaande figuur.

Figuur 7.2.4 Totale operationele kosten per eigenaar FTE, 2011

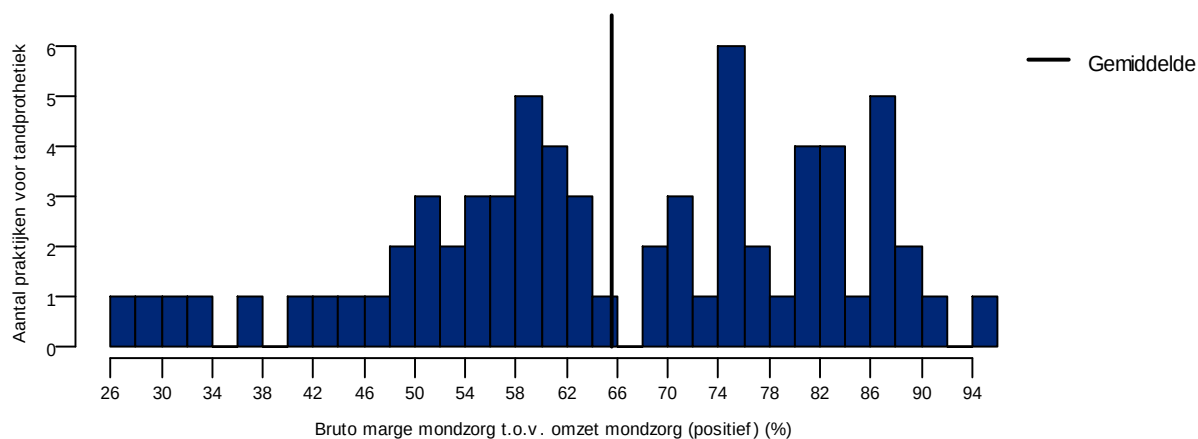
In de onderstaande tabel worden gemiddelde operationele kosten weergegeven. Per praktijk, per patiënt en per eigenaar FTE.

Tabel 7.2.3 Gemiddelde operationele kosten mondzorg

Operationele kosten mondzorg	2011	2012
Per praktijk	€44.620	€43.124
Per patient	€66,91	€81,64
Per eigenaren FTE	€41.985	€41.827

Niet alleen de absolute bruto marges zijn interessant, voor tariefbepaling kan ook de bruto marge als percentage van de omzet relevant zijn. Hieronder is daarom de bruto marge mondzorg opgenomen als percentage van de omzet mondzorg per praktijk in 2011. De figuur is overigens gesplitst in twee overzichten, één voor praktijken met een positieve bruto marge en één voor praktijken met een negatieve bruto marge. Dit is gedaan om de details beter in zicht te brengen. Bij de praktijken voor tandprothetiek komt een negatieve bruto marge echter niet voor.

Figuur 7.2.5 bruto marge mondzorg als percentage van de omzet mondzorg per praktijk in 2011 voor praktijken met een positieve bruto marge

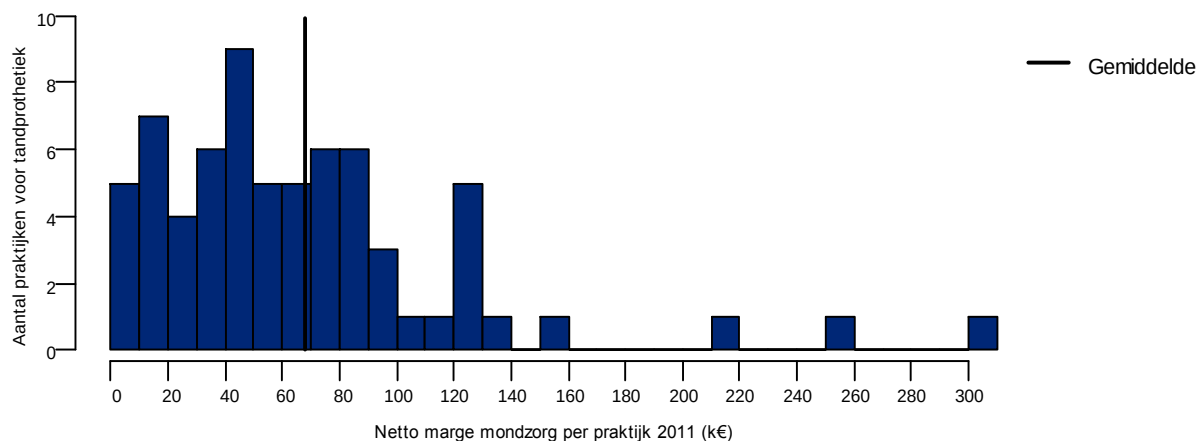

7.3 Netto marge mondzorg

De netto marge mondzorg is gelijk aan de bruto marge mondzorg minus het aandeel mondzorg van de rentelasten en het aandeel mondzorg van de overige financiële lasten. Het is een kenmerk van de jaarrekening en van de tarief systematiek van de NZa dat deze marge géén rekening houdt met een vergoeding voor het eigen vermogen van de eigenaren in de praktijk. Wederom wordt de netto marge weergegeven per praktijk, per patiënt en per eigenaar FTE.

In onderstaande figuur is het netto marge per praktijk voor het jaar 2011 weergegeven.

Figuur 7.3.1 Netto marge mondzorg per praktijk, 2011

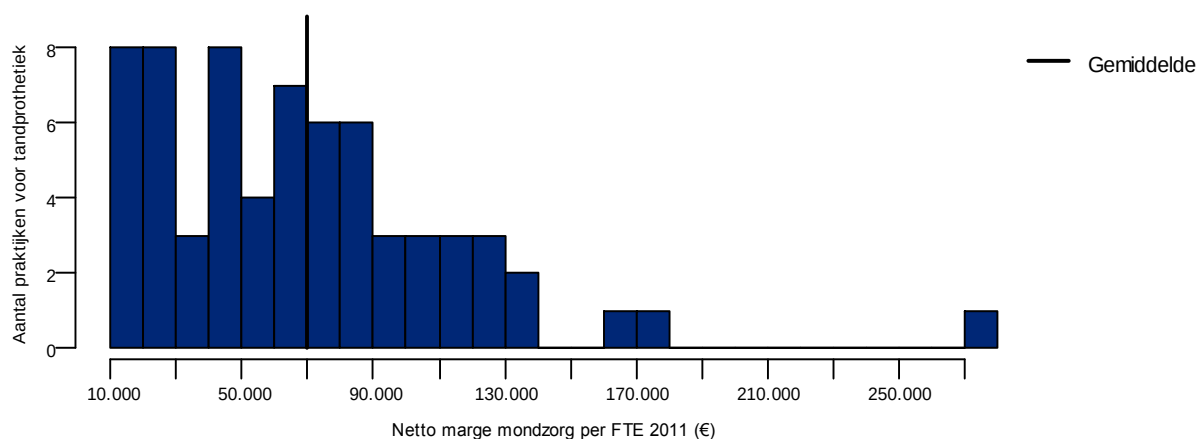
Het gemiddelde van de netto marge per praktijk is in onderstaande tabel is weergegeven. Tevens wordt de gemiddelde netto marge mondzorg per patiënt en per eigenaar FTE weergegeven, deze worden hierna nader beschreven.

Tabel 7.3.1 Gemiddelde netto marge mondzorg

Netto marge mondzorg	2011	2012
Per praktijk	€62.732	€57.578
Per patient	€ 94,07	€109,00
Per eigenaren FTE	€59.026	€55.847

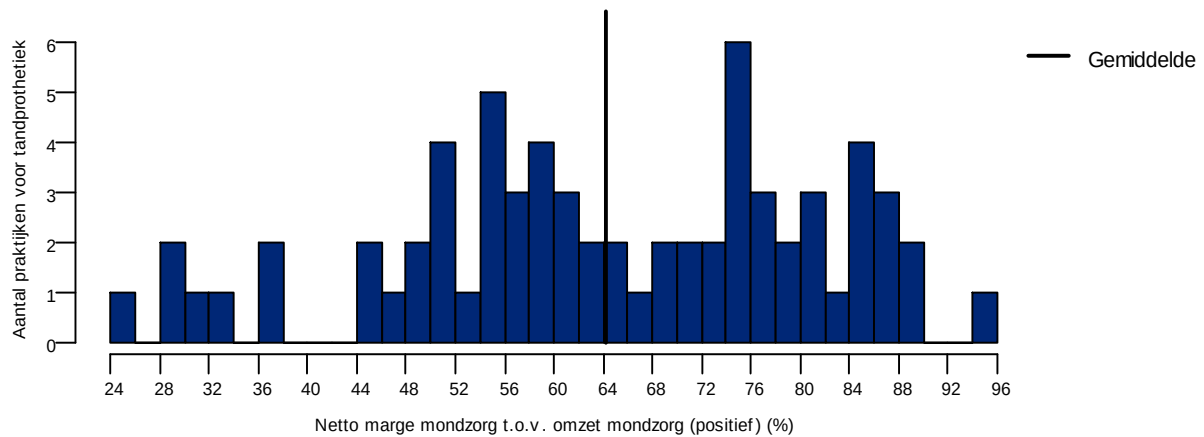
Zoals eerder vermeld is het cijfer per eigenaar FTE van groot belang voor de tariefvaststelling door de NZa. In onderstaande figuur is de netto marge per eigenaar FTE weergegeven.

Figuur 7.3.2 Netto marge mondzorg per eigenaar FTE, 2011

Ook voor de netto marge mondzorg kan het interessant zijn om dit uit te drukken als percentage van de omzet mondzorg. De spreiding van deze variabele is hieronder weergegeven in twee figuren, één voor praktijken met een positieve netto marge en één voor praktijken met een negatieve netto marge. De splitsing in twee figuren is bedoeld om de details beter uit te laten komen. Bij de praktijken voor tandprothetiek komt een negatieve netto marge echter niet voor.

Figuur 7.3.3 netto marge mondzorg als percentage van de omzet mondzorg, 2011, voor praktijken met een positieve netto marge mondzorg

7.4 Marges techniek in eigen beheer

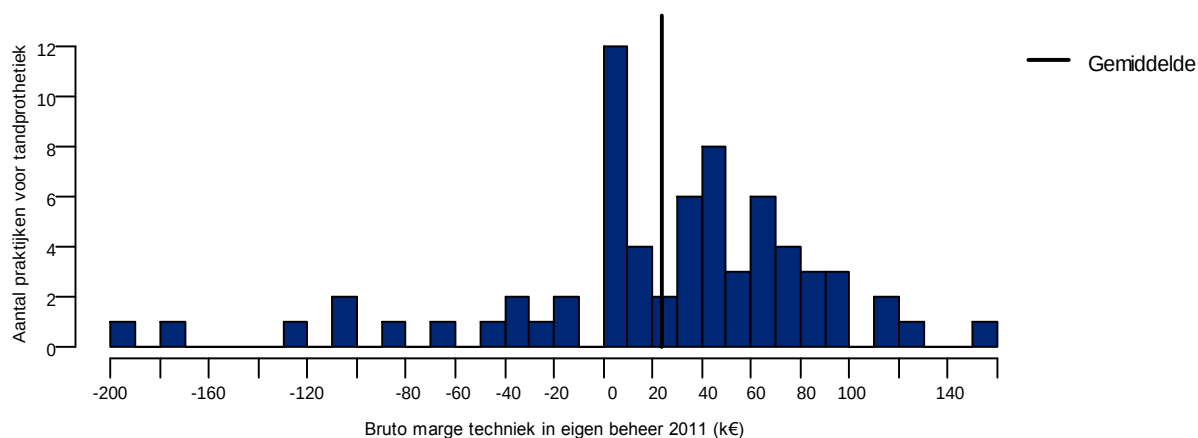
In de vragenlijst zijn de opbrengsten en de techniekkosten van techniek in eigen beheer apart uitgevraagd. Hier dient bij de beschrijving van marges dus ook apart aandacht aan te worden besteed. Uitgangspunt hiervan is dat de infrastructuur van de praktijk het mogelijk maakt om techniek in eigen beheer en mondzorg te leveren. Bij de kosten voor techniek en materiaal is hiervoor expliciet gevraagd wat de kosten van de techniek in eigen beheer zijn. Voor de andere kosten, zoals personeelskosten, rekenen wij een proportioneel deel toe aan de techniek in eigen beheer. Dit levert de onderstaande tabel op:

Tabel 7.4.1 Opbouw marge techniek in eigen beheer

Onderdeel	Onderdeel	2011	2011	2012	2012
	Omzet TEB	€168.861		€168.824	
Opbrengsten TEB			€168.861		€168.824
Minus:					
	Kosten techniek in eigen beheer	€ 82.255		€ 73.855	
Minus:					
	Proportionele Personeelskosten minus personeelskosten eigenaren in loondienst	€ 33.696		€ 37.350	
	Proportionele Huisvestingskosten	€ 11.439		€ 10.634	
	Proportionele Verkoopkosten	€ 5.150		€ 5.705	
	Proportionele Algemene kosten minus diverse verzekeringen t.b.v. eigenaar	€ 10.060		€ 9.652	
	Proportionele Afschrijvingskosten exclusief afschrijving Goodwill	€ 9.128		€ 8.210	
	Proportionele Overige kosten exclusief Management Fee	€ 0		€ 84	
Totaal operationele kosten TEB			€151.728		€145.490
Is:	Bruto marge TEB		€ 17.133		€ 23.334
Minus:					
	Proportionele Rentelasten en overige kosten bank exclusief aandeel financiering goodwill	€ 983		€ 898	
	Proportionele overige financiële lasten	€ 733		€ 647	
Is:	Netto marge TEB		€ 15.417		€ 21.789
Aantal FTE eigenaren			1,06		1,03
Netto marge TEB per eigenaar FTE			€ 14.506		€ 21.134

In onderstaande figuur is de bruto marge techniek in eigen beheer per praktijk weergegeven voor praktijken die een omzet techniek in eigen beheer rapporteerde die niet gelijk is aan nul euro.

Figuur 7.4.1 Bruto marge techniek in eigen beheer per praktijk, 2011

Onderstaande tabel geeft de gemiddelde bruto marge techniek in eigen beheer per praktijk, per patiënt en per eigenaar FTE weer.

Tabel 7.4.2 Gemiddelde bruto marge techniek in eigen beheer per praktijk, patiënt en per eigenaar FTE

Bruto marge techniek in eigen beheer	2011	2012
Per praktijk	€17.133	€23.334
Per patient	€25,69	€44,17
Per eigenaren FTE	€16.120	€22.632

Onderstaande tabel geeft de gemiddelde netto marge techniek in eigen beheer per praktijk, per patiënt en per eigenaar FTE weer.

Tabel 7.4.3 Gemiddelde netto marge techniek in eigen beheer per praktijk, patiënt en per eigenaar FTE

Netto marge techniek in eigen beheer	2011	2012
Per praktijk	€15.417	€21.789
Per patient	€23,12	€41,25
Per eigenaren FTE	€14.506	€21.134

7.5 Marges overige opbrengsten

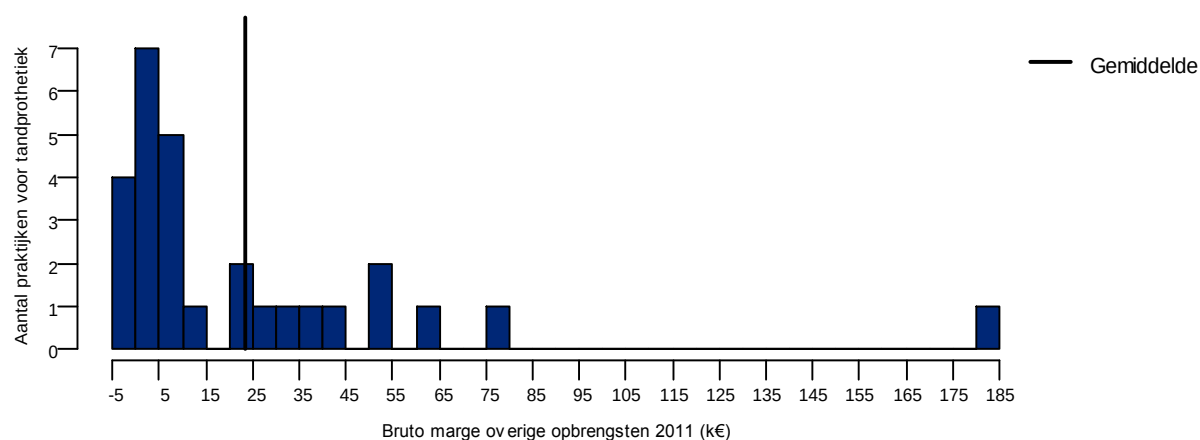
Wanneer er sprake is van een substantieel bedrag aan overige opbrengsten dient hier bij de beschrijving van marges rekening mee gehouden te worden. Met de infrastructuur van de praktijk wordt niet alleen mondzorg geleverd, maar worden nog meer opbrengsten gegenereerd. Bij de kosten voor techniek en materiaal is hiervoor expliciet gevraagd wat de kosten van de overige opbrengsten zijn. Voor de andere kosten, zoals personeelskosten, rekenen wij een proportioneel deel toe aan de overige opbrengsten. Dit levert de onderstaande tabel op:

Tabel 7.5.1 Opbouw marge overige opbrengsten

Onderdeel	Onderdeel	2011	2011	2012	2012
	Overige opbrengsten	€67.281		€78.520	
Overige opbrengsten			€67.281		€78.520
Minus:					
	Kosten van overige opbrengsten	€17.237		€21.020	
Minus:					
	Proportionele Personeelskosten minus personeelskosten eigenaren in loondienst	€13.426		€17.371	
	Proportionele Huisvestingskosten	€ 4.558		€ 4.946	
	Proportionele Verkoopkosten	€ 2.052		€ 2.653	
	Proportionele Algemene kosten minus diverse verzekeringen t.b.v. eigenaar	€ 4.008		€ 4.489	
	Proportionele Afschrijvingskosten exclusief afschrijving Goodwill	€ 3.637		€ 3.818	
	Proportionele Overige kosten exclusief Management Fee	€ 0		€ 39	
Totaal operationele kosten OO			€44.918		€54.337
Is:	Bruto marge OO		€22.363		€24.182
Minus:					
	Proportionele Rentelasten en overige kosten bank exclusief aandeel financiering goodwill	€ 392		€ 418	
	Proportionele overige financiële lasten	€ 292		€ 301	
Is:	Netto marge OO		€21.679		€23.464
	Aantal FTE eigenaren		1,06		1,03
	Netto marge OO per eigenaar FTE		€20.398		€22.758

In onderstaande figuur is de bruto marge overige opbrengsten per praktijk weergegeven voor praktijken die een overige opbrengsten rapporteerde die niet gelijk is aan nul euro.

Figuur 7.5.1 Bruto marge overige opbrengsten per praktijk, 2011

Onderstaande tabel geeft de gemiddelde bruto marge overige opbrengsten per praktijk, per patiënt en per eigenaar FTE weer.

Tabel 7.5.2 Gemiddelde bruto marge overige opbrengsten per praktijk, per patiënt en per eigenaar FTE

Bruto marge overige opbrengsten	2011	2012
Per praktijk	€22.363	€24.182
Per patient	€33,53	€45,78
Per eigenaren FTE	€21.042	€23.455

Onderstaande tabel geeft de gemiddelde netto marge overige opbrengsten per praktijk, per patiënt en per eigenaar FTE weer.

Tabel 7.5.3 Gemiddelde netto marge overige opbrengsten per praktijk, per patiënt en per eigenaar FTE

Netto marge overige opbrengsten	2011	2012
Per praktijk	€21.679	€23.464
Per patient	€32,51	€44,42
Per eigenaren FTE	€20.398	€22.758

7.6 Resultaat voor belastingen en bruto marges voor praktijken met meewerkende eigenaren

In deze paragraaf worden als aanvullende informatie het resultaat voor belastingen, de spreiding van de bruto marge als percentage van de omzet en de bruto marges voor praktijken met meewerkende eigenaren besproken.

Resultaat voor belastingen per praktijk (exclusief eigenaar vergoedingen)

In de resultatenrekening zoals die voor jaarrekeningen wordt opgesteld komt het begrip netto marge niet voor. Na het bedrijfsresultaat (de bruto marge), worden in een standaard jaarrekening de financiële baten en lasten en de belastingen afgetrokken. Dit levert dan de netto winst op.

Voor analyses gebruikt men zelden de netto winst, omdat de jaarlijkse belastingafdracht van allerlei factoren afhangt en een zuiver beeld vertroebelt. Men hanteert daarom standaard het resultaat voor belastingen en corrigeert later in de analyse op een correcte manier voor belastingen.

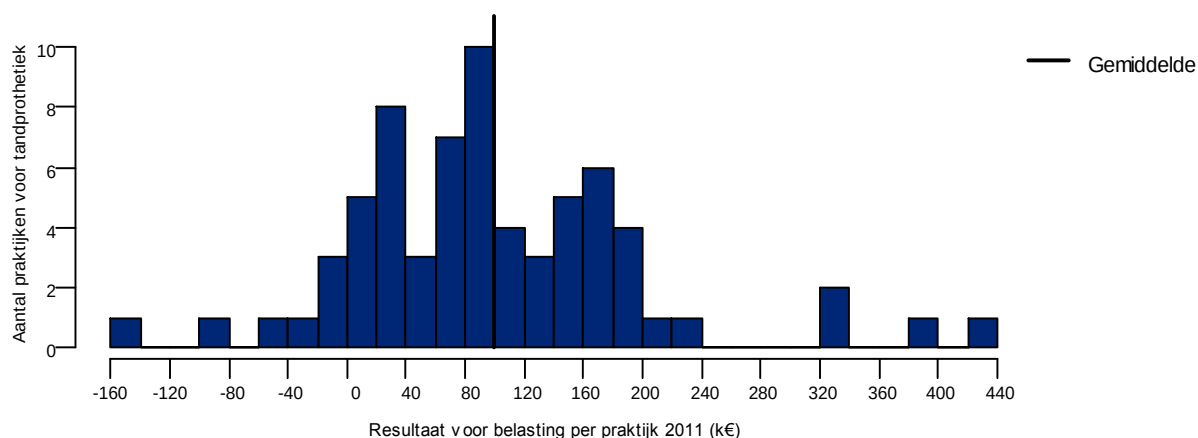
De netto marge was berekend als de bruto marge min de financiële lasten. Het resultaat voor belastingen is dan gelijk aan de netto marge plus de financiële baten. Op praktijkniveau kan dit resultaat voor belastingen berekend worden door de financiële baten op te tellen bij de som van de netto marge mondzorg, de netto marge techniek in eigen beheer en de netto marge op de overige opbrengsten. Dit levert de volgende tabel op:

Tabel 7.6.1 Resultaat voor belastingen 2011 en 2012

Onderdeel	2011	2011	2012	2012
Netto marge mondzorg	€ 62.732		€ 57.578	
Netto marge TEB	€ 15.417		€ 21.789	
Netto marge overige opbrengsten	€ 21.679		€ 23.464	
Netto marge per praktijk		€ 99.827		€102.831
Plus:				
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	€ 772		€ 677	
Rentebaten rekening-courant kredietinstellingen/banken	€ -387		€ -369	
Rentebaten bank	€ 86		€ 134	
Financiële baten		€ 471		€ 441
Is:				
Resultaat voor belasting praktijk		€100.298		€103.272

In onderstaande figuur is het resultaat voor belastingen per praktijk weergegeven.

Figuur 7.6.1 Resultaat voor belasting per praktijk, 2011

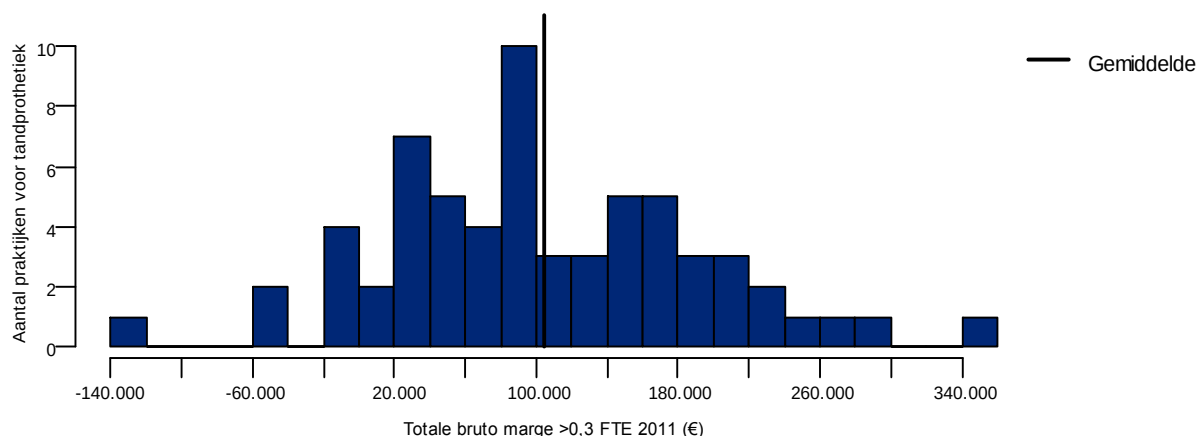
Het resultaat voor belastingen per praktijk dat hier is uitgerekend is het resultaat exclusief vergoedingen aan eigenaren.

Het hier gepresenteerde resultaat voor belastingen sluit na toevoeging van betaalde vergoedingen aan eigenaren één op één aan bij de jaarrekeningen van de door ons onderzochte praktijken.

Marges mondzorg per eigenaar FTE voor praktijken met eigenaren

Als laatste overzicht tonen wij de gemiddelde bruto marge per eigenaar FTE voor alle praktijken die minimaal 0,3 FTE meewerkend eigenaar hadden samen met de eerder getoonde marge per eigenaar FTE voor alle praktijken, dus ook die zonder meewerkend eigenaar.

Figuur 7.6.2 Bruto marge per eigenaren FTE voor praktijken met minimaal 0,3 FTE eigenaren, 2011

Tabel 7.6.2 Gemiddelde brutomarge per eigenaren FTE 2011 en 2012, voor praktijken met minimaal 0,3 FTE eigenaren en voor alle praktijken

	2011	2012
Bruto marge per eigenaren FTE (FTE>0.3)	€ 98.172	€107.077
Bruto marge per eigenaren FTE	€ 97.225	€102.837

